

**Uchwała nr 26/2025
z dnia 27 maja 2025 r.
Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi**

**w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku lekarsko-dentystycznego - stacjonarnych
i niestacjonarnych jednolitych studiów magisterskich, realizowanego od cyklu kształcenia
2025/2026**

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, ze zm.), oraz zarządzenia nr 38/2019 z dnia 20 maja 2019 r. Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie wytycznych do tworzenia programu studiów w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi, ze zm., uchwała się, co następuje:

§ 1

1. Senat Uniwersytetu Medycznego w Łodzi ustala program studiów dla kierunku lekarsko-dentystycznego – stacjonarnych i niestacjonarnych jednolitych studiów magisterskich, stanowiący załącznik do uchwały.
2. Program studiów, o którym mowa w ust. 1, obowiązuje od cyklu kształcenia 2025/2026.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

REKTOR: *prof. dr hab. n. med. Janusz Piekarski*

Ogłoszenie aktu prawnego:
- intranet/BIP

PROGRAM STUDIÓW

KIERUNEK: LEKARSKO-DENTYSTYCZNY

Poziom kształcenia: jednolite studia magisterskie

Forma kształcenia: studia stacjonarne/niestacjonarne

Profil: ogólnoakademicki

Rok akademicki: 2025/2026

PROGRAM STUDIÓW

OGÓLNE INFORMACJE O KIERUNKU	
Nazwa kierunku studiów	LEKARSKO - DENTYSTYCZNY
Poziom studiów	JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE
Profil studiów	OGÓLNOAKADEMICKI
Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny naukowej/dyscyplin naukowych, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej	NAUKI MEDYCZNE 100%
Język, w którym są prowadzone studia	POLSKI, ANGIELSKI
Efekty uczenia się	
Kierunkowe efekty uczenia się	1. Załącznik 1A do Programu studiów (efekty ogólne) 2. Załącznik 1B do Programu studiów (efekty szczegółowe)
Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się oraz punkty ECTS	
Forma studiów	STACJONARNE/ NIESTACJONARNE
Czas trwania studiów/liczba semestrów	10 SEMESTRÓW (5 LAT)
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	316 PUNKTÓW ECTS
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	LEKARZ DENTYSTA
Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów	1. Załącznik 2A do Programu studiów <i>(zajęcia i przypisane im treści programowe)</i> 2. Załącznik 2B do Programu studiów <i>(zajęcia i przypisane im efekty uczenia się).</i>
Łączna liczba godzin zajęć	8180 godzin (z czego 5128 godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich)

Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia

Sposoby weryfikacji i oceny założonych efektów uczenia się są adekwatne do kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz są zgodne z obowiązującym Regulaminem studiów w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi.

- Zalecaną metodą sprawdzania **wiedzy teoretycznej** są egzaminy typu testów wielokrotnego wyboru z jedną prawidłową odpowiedzią (Multiple Choice Questions, MCQ). Konstruowanie pytań MCQ podlega ujednoliconym zasadom i jest realizowane przez osoby odpowiednio przeszkolone w tym zakresie. Egzaminy MCQ są koordynowane i realizowane w Centralnym Ośrodku Egzaminacyjnym UMED. Odstępstwa od tej reguły mogą wynikać z przyczyn logistycznych. W sytuacjach, gdy specyfika przedmiotu tego wymaga, dopuszczalne jest stosowanie innych form egzaminów pisemnych, tj. testów wielokrotnej odpowiedzi (Multiple Response Questions, MRQ), krótkich ustrukturyzowanych pytań, esejów, raportów, testów wyboru Tak/Nie lub dopasowania odpowiedzi, a także egzaminu w formie ustnej.
- **Umiejętności praktyczne** sprawdzane są w zakresie nauk podstawowych i przedklinicznych za pomocą kolokwii o charakterze laboratoryjnym, a w zakresie nauk klinicznych podczas bezpośredniej obserwacji studenta demonstrującego umiejętność w czasie praktycznego egzaminu klinicznego, egzaminu standaryzowanego OSCE lub mini-CEX.
- **Kompetencje społeczne** są weryfikowane w ramach przedmiotu Profesjonalizm i komunikacja na latach 1- 4, za pomocą zaliczeń o charakterze kreatywnym, zaliczeń w środowisku symulowanym i klinicznym. Ponadto, poddawane są weryfikacji w ramach wszystkich zaliczeń praktycznych na przedmiotach klinicznych i w ramach egzaminów OSCE.

Wszystkie przedmioty składające się na program nauczania kończą się egzaminem lub zaliczeniem na ocenę. Przedmioty, które trwają dłużej niż jeden semestr, wymagają potwierdzenia zaliczenia każdego semestru.

W ramach poszczególnych przedmiotów, w zależności od ich specyfiki, możliwe jest przeprowadzanie kolokwii cząstkowych, które weryfikują wiedzę i umiejętności z poszczególnych działów realizowanego przedmiotu. Zaliczenie odpowiednich kolokwii cząstkowych jest niezbędne do uzyskania zaliczenia semestru.

Weryfikacja efektów uczenia się z przedmiotów Chirurgia stomatologiczna, Chirurgia szczękowo-twarzowa z onkologią, Choroby przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej, Stomatologia zachowawcza z endodoncją, Protetyka stomatologiczna, Stomatologia dziecięca i Ortodoncja przeprowadzana jest w dwóch etapach:

- test wielokrotnego wyboru,
- egzamin kliniczny, będący egzaminem praktycznym z jednoczesną weryfikacją wiedzy teoretycznej.

Egzamin OSCE, weryfikujący umiejętności z przedmiotów klinicznych i kompetencji społecznych, przeprowadzany jest w trakcie lub po zakończeniu ostatniego semestru studiów i stanowi część praktyczną

	egzaminu ze Stomatologii zintegrowanej wieku dorosłego oraz ze Stomatologii zintegrowanej wieku rozwojowego. <i>W oddzielnym rozporządzeniu wprowadza się jednolite zasady weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych w ramach realizacji przedmiotów fakultatywnych oraz szczegółowy wykaz tych przedmiotów.</i> <i>Do egzaminów i zaliczeń końcowych dopuszcza się studentów, którzy wzięli udział we wszystkich zajęciach obowiązkowych z danego przedmiotu (lub w odpowiedni sposób odrobili nieobecności), uzyskali zaliczenia kolokwium częściowych oraz zrealizowali wszystkie zadania określone w karcie (sylabusie) przedmiotu.</i> <i>Szczegółowy sposób weryfikacji oraz oceny efektów uczenia się, w tym tryb i warunki zaliczenia przedmiotu oraz zasady i kryteria przyznawania ocen opisany jest w wewnętrznych regulaminach jednostek prowadzących zajęcia oraz jest udostępniony w sylabusach poszczególnych przedmiotów nie później niż 14 dni przed rozpoczęciem semestru.</i> <i>Ostateczną ocenę z przedmiotu ustala się na podstawie wyników sprawdzianów wiedzy, umiejętności oraz zależnie od specyfiki przedmiotu, kompetencji społecznych. Skala ocen oraz sposoby ustalania średniej semestralnej, rocznej oraz średniej oceny z całych studiów określają przepisy ogólnouczelniane.</i>
--	--

Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	170 ECTS
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	<i>Liczba punktów ECTS uzyskanych przez studenta w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych wynosi 15.</i>
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach przedmiotów fakultatywnych	6 punktów ECTS (2%)

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych	Łączny wymiar wakacyjnych praktyk zawodowych wynosi: 480 godz. (16 tygodni), 16 pkt ECTS ▪ Po roku I z zakresu: - organizacji ochrony zdrowia (60 godz., 2 tyg., 2 pkt. ECTS) - asysty lekarzowi dentyście (60 godz., 2 tyg., 2 pkt. ECTS) ▪ Po roku II z zakresu: - asysty lekarzowi dentyście (60 godz., 2 tyg., 2 pkt. ECTS) - praktyki lekarsko-dentystycznej w gabinecie stomatologicznym (60 godz., 2 tyg., 2 pkt. ECTS) ▪ Po roku III z zakresu: - praktyki lekarsko-dentystycznej w gabinecie stomatologicznym (60 godz., 2 tyg., 2 pkt. ECTS) - chirurgii ogólnej, chorób wewnętrznych lub chirurgii szczękowo-twarzowej (60 godz., 2 tyg., 2 pkt. ECTS) ▪ Po roku IV z zakresu: - praktyki lekarsko-dentystycznej w gabinecie stomatologicznym (120 godz., 4 tyg., 4 pkt. ECTS) <i>Prawną podstawą organizacji wakacyjnych praktyk zawodowych jest Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarzki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. poz. 755 z późn. zm.), w tym Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 29 września 2023 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarzki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. poz. 2152).</i> <i>Wszystkie informacje i wymogi odnośnie odbywania praktyk i ich zaliczenia zostały zamieszczone na stronie internetowej Dziekanatu Oddziału Stomatologicznego Wydziału Lekarskiego w formie Regulaminu wakacyjnych praktyk zawodowych oraz Karty przedmiotu z kartą wakacyjnych praktyk zawodowych (do pobrania). Student dostarcza do Dziekanatu wydrukowaną Kartę przedmiotu ze zgodą na odbycie praktyk, podpisaną przez jednostkę, w której będzie odbywał praktyki. Na tej podstawie Uczelnia zawiera porozumienie z jednostką na odbycie praktyk.</i>
---	---

Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	16 punktów ECTS
Liczba godzin praktyk zawodowych	480 godzin
Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego	60 godzin

Wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów	1. <i>Po ukończeniu studiów na kierunku lekarsko-dentystycznym Absolwent posiada:</i> • odpowiednią wiedzę i umiejętności praktyczne w zakresie profilaktyki, zasad diagnostyki, planowania leczenia oraz wykonywania procedur stomatologicznych • umiejętności w zakresie skutecznej komunikacji z pacjentami, ich rodzinami oraz interpersonalnej. Umie budować atmosferę zaufania i empatii w relacjach z pacjentami • przygotowanie do działań w zakresie profilaktyki stomatologicznej, promocji zdrowia oraz edukacji prozdrowotnej w społeczności • umiejętność kierowania się zasadami etyki w praktyce zawodowej dla zapewnienia profesjonalnej i bezpiecznej opieki nad pacjentem • kompetencje potrzebne do kierowania zespołem stomatologicznym i współpracy interdyscyplinarnej • przygotowanie do samodzielnego doskonalenia zawodowego wskutek ciągłego dokształcania się i umiejętność krytycznej analizy wyników badań naukowych <i>Według ostatniego raportu Akademickiego Biura Karier, oceniającego stopień satysfakcji Absolwentów z decyzji o podjęciu nauki w UM wynika, że badani absolwenci jako zasadnicze motywy podjęcia kształcenia w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi wskazywali zdobycie umiejętności i wiedzy zapewniające wejście na rynek pracy po zakończeniu studiów. Prawie połowa respondentów twierdziła, że studia całkowicie spełniły ich oczekiwania, a na pytanie o ponowny wybór UM w Łodzi 82,35% respondentów udzieliło odpowiedzi twierdzącej.</i> <i>Informacją, która ostatecznie weryfikuje czy program kształcenia i sposób jego realizacji zapewniają Absolwentom kwalifikacje uprawniające do wykonywania zawodu lekarza dentysty jest wynik Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego. Pozytywny wynik LDEK jest warunkiem do uzyskania prawa wykonywania zawodu lekarza dentysty, umożliwia również zdobywanie wiedzy i umiejętności w ramach wybranej specjalizacji. W celu oceny jakości prowadzonego kształcenia, Władze Oddziału Stomatologicznego Wydziału Lekarskiego systematycznie monitorują i analizują wyniki uzyskiwane przez Absolwentów w kolejnych sesjach LDEK.</i> 2. Absolwenci kierunku lekarsko-dentystycznego są przygotowani do pracy w różnych placówkach medycznych, prowadzenia własnej praktyki stomatologicznej oraz działalności naukowo-badawczej. • Mogą znaleźć zatrudnienie w: - publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej, - zakładach nauk podstawowych i klinicznych wyższych uczelni medycznych jako pracownicy naukowo-dydaktyczni - instytucjach zajmujących się poradnictwem i upowszechnianiem wiedzy z zakresu edukacji prozdrowotnej - marketingu jako menedżerowie ochrony zdrowia (wymagane szersze kwalifikacje niż studia medyczne, potrzebna jest
--	---

	<i>dodatkowa wiedza i umiejętności z dziedziny zarządzania czy zdrowia publicznego</i> • <i>Ubiegać się o przyznanie miejsca w Szkole Doktorskiej</i> • <i>Otwierać indywidualne praktyki stomatologiczne</i> <i>Według raportu Akademickiego Biura Karier (ABK), które od 2010 r. cyklicznie prowadzi monitoring losów Absolwentów UM w Łodzi i dostarcza informacji dotyczących zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wyniki monitoringu karier zawodowych Absolwentów:</i> • <i>Pracodawcy cenią absolwentów uczelni za ich:</i> - <i>wiedzę zawodową,</i> - <i>wysokie umiejętności komunikacyjne,</i> - <i>umiejętność pracy w trudnych i stresujących sytuacjach,</i> - <i>znajomość cyfrowych narzędzi do komunikacji</i> • <i>Absolwenci poszukują pierwszej pracy w Polsce, głównie w sektorze prywatnym. Przy wyborze kierują się przede wszystkim zdobytym wykształceniem. Wśród pozyskanych kompetencji za kluczowe w pierwszej pracy uznali:</i> - <i>praktyczne wykorzystanie nabytej wiedzy</i> - <i>radzenie sobie ze stresem</i> - <i>wiedzę zawodową</i> - <i>umiejętność pracy samodzielnej</i> - <i>samodzielność w podejmowaniu decyzji</i> • <i>Okolo 10 % badanych po zakończeniu studiów w UMED rozpoczęła działalność naukową</i> • <i>Respondenci podejmują zatrudnienie w stosunkowo krótkim okresie od zakończenia studiów – 2,18 miesiąca.</i> <i>W celu pełniejszego wglądu w potrzeby rynku pracy w skład Rady Dydaktycznej Kierunku Lekarsko-Dentystycznego, działającej przy Oddziale Stomatologicznym Wydziału Lekarskiego, włączeni zostali interesariusze zewnętrzni.</i> <i>3. Program studiów uwzględnia aktualne koncepcje i trendy w naukach podstawowych i klinicznych.</i> <i>3. Dodatkowa oferta programowa, oparta głównie na zajęciach fakultatywnych poszerza zdobywaną wiedzę i umożliwia budowanie przez studenta indywidualnej ścieżki kształcenia, dostosowanej do aktualnych potrzeb rynku pracy.</i> <i>4. Wzmocnienie pozycji Absolwenta na rynku pracy jest powiązane z możliwością pozyskania podczas cyklu kształcenia nowych, często rzadkich umiejętności oraz dodatkowej wiedzy z zakresu:</i> • <i>doskonalenia umiejętności językowych</i> • <i>posługiwania się językiem migowym</i> • <i>znajomości psychologicznych narzędzi w pracy z trudnym pacjentem oraz sprawnej komunikacji interpersonalnej z pacjentem</i>
--	--

	• znajomości aspektów prawnych pracy lekarza dentysty oraz uwarunkowań prawnych funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej • przygotowania Absolwentów do pracy naukowej/wykonywania zawodu naukowca • poszerzenia wiedzy w odnośnie planowania i przeprowadzenia leczenia implantologicznego • zastosowania nowych technologii cyfrowych w stomatologii 5. Konieczna jest kontynuowanie działalności Akademickiego Biura Karier w obszarach dodatkowych (tj. innych niż monitoring losów Absolwentów), tj. w zakresie: • aktywizacji zawodowej Studentów i Absolwentów • podnoszenia kwalifikacji Studentów i Absolwentów • podnoszenia poziomu wiedzy o rynku pracy • doradztwa kariery i konsultacji Analizy zgodności efektów uczenia się na kierunku lekarsko-dentystycznym UM w Łodzi z potrzebami rynku pracy w Polsce wskazują, że nasi Absolwenci są bardzo dobrze oceniani pod względem wiedzy, a szczególnie umiejętności. Potwierdzenie powyższego stanowią dobre wyniki z Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego.
PLAN STUDIÓW	
Plan studiów	Załącznik 3A do Programu studiów (studia polskojęzyczne) Załącznik 3B do Programu studiów (studia anglojęzyczne)
SYLABUSY	
Sylabusy (przewodnik dydaktyczny przedmiotu)	W systemie UXP

OGÓLNE EFEKY UCZENIA SIĘ

Nazwa kierunku studiów:	LEKARSKO-DENTYSTYCZNY
Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów na określonym poziomie i profilu uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia, określone w ustawie o ZSK, oraz charakterystyki drugiego stopnia, określone w Rozporządzeniu MNISW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. poz. 2218). Standardy kształcenia zgodne z Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 29 września 2023 roku zmieniającym rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. poz. 2152).	
OGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ	<i>Poziom 6–8 PRK (Dz. U. poz. 2218)</i>
WIEDZA W zakresie wiedzy Absolwent zna i rozumie:	
zagadnienia z zakresu medycyny i nauk przyrodniczych – w podstawowym zakresie	P7S_WG
zagadnienia z zakresu stomatologii – w stopniu zaawansowanym	P7S_WG
problematykę edukacji prozdrowotnej	P7S_WG P7S_WK
zasady prowadzenia badań naukowych i upowszechniania ich wyników	P7S_WG P7S_WK
organizację praktyki lekarza dentysty i zasady zarządzania w ochronie zdrowia	P7S_WG P7S_WK

UMIEJĘTNOŚCI W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
przeprowadzić diagnostykę najczęstszych chorób, ocenić i opisać stan somatyczny i psychiczny pacjenta	P7S_UW P7S_UK
przewodzić profesjonalną opiekę dentystyczną w zakresie profilaktyki, leczenia, promocji zdrowia i edukacji prozdrowotnej	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
zaplanować leczenie w zakresie problemów stomatologicznych	P7S_UW P7S_UO
przewodzić postępowanie kliniczne oparte na wiedzy i respektujące zasady humanitaryzmu;	P7S_UW P7S_UK
planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
inspirować proces uczenia się innych osób	P7S_UK P7S_UO
komunikować się z pacjentem i jego rodziną w atmosferze zaufania, z uwzględnieniem potrzeb pacjenta, stosując zasady profesjonalnej komunikacji;	P7S_UK P7S_UU
komunikować się ze współpracownikami w zespole i dzielić się wiedzą	P7S_UW P7S_UK
krytycznie oceniać wyniki badań naukowych i odpowiednio uzasadniać stanowisko	P7S_UW P7S_UK P7S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych	P7S_KK P7S_KO
kierowania się dobrem pacjenta	P7S_KK P7S_KR
przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta	P7S_KO P7S_KR

podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o normy i zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby	P7S_KO P7S_KR
dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	P7S_KK P7S_KR
propagowania zachowań prozdrowotnych	P7S_KO P7S_KR
korzystania z obiektywnych źródeł informacji	P7S_KK P7S_KO
formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji;	P7S_KK P7S_KR
wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	P7S_KO P7S_KR
formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej	P7S_KK P7S_KO P7S_KR
przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób	P7S_KO P7S_KR

WG: zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności **WK:** kontekst - uwarunkowania, skutki

UW: wykorzystanie wiedzy - rozwiązywane problemy i wykonywane zadania

UK: komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnienie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym **UO:** organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa

UU: uczenie się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób

KK: oceny – krytyczne podejście

KO: odpowiedzialność – wypełnienie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego **KR:** rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu

SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Nazwa kierunku studiów:		LEKARSKO - DENTYSTYCZNY
Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów na określonym poziomie i profilu uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia, określone w ustawie o ZSK, oraz charakterystyki drugiego stopnia, określone w Rozporządzeniu MNISW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. poz. 2218)		
Standardy kształcenia zgodne z Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 29 września 2023 roku zmieniającym rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. poz. 2152).		
Symbol kierunkowego efektu uczenia się wg standardów	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
	WIEDZA	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
A. NAUKI MORFOLOGICZNE		
LD_PO_A.W01	struktury organizmu ludzkiego: komórki, tkanki, narządy i układy, ze szczególnym uwzględnieniem układu stomatognatycznego	
LD_PO_A.W02	rozwój narządów i całego organizmu, ze szczególnym uwzględnieniem narządu żucia	
LD_PO_A.W03	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym i czynnościowym, ze szczególnym uwzględnieniem głowy i szyi	
LD_PO_A.W04	rolę układu nerwowego w funkcjonowaniu poszczególnych narządów	
LD_PO_A.W05	znaczenie czynnościowe poszczególnych narządów i tworzonych przez nie układów	
LD_PO_A.W06	anatomiczne uzasadnienie badania przedmiotowego	
LD_PO_A.W07	anatomie zębów naturalnych.	

B. NAUKOWE PODSTAWY MEDYCYNY	
LD_PO_B.W01	znaczenie pierwiastków głównych i śladowych w procesach zachodzących w organizmie, z uwzględnieniem podaży, wchłaniania i transportu
LD_PO_B.W02	znaczenie elektrolitów, układów buforowych i reakcji chemicznych w układach biologicznych
LD_PO_B.W03	biochemiczne podstawy integralności organizmu ludzkiego
LD_PO_B.W04	budowę i funkcje ważnych związków chemicznych występujących w organizmie ludzkim, w szczególności właściwości, funkcje, metabolizm i energetykę reakcji białek, kwasów nukleinowych, węglowodanów, lipidów, enzymów i hormonów
LD_PO_B.W05	zasady gospodarki wapniowej i fosforanowej
LD_PO_B.W06	rolę i znaczenie płynów ustrojowych, z uwzględnieniem śliny
LD_PO_B.W07	zasady statyki i biomechaniki w odniesieniu do organizmu ludzkiego
LD_PO_B.W08	metody obrazowania tkanek i narządów oraz zasady działania urządzeń diagnostycznych służących do tego celu
LD_PO_B.W09	zasady działania urządzeń ultradźwiękowych
LD_PO_B.W10	zasady fotometrii i światłowodów oraz wykorzystania źródeł światła w stomatologii
LD_PO_B.W11	zasady działania laserów w stomatologii
LD_PO_B.W12	podstawowe pojęcia z zakresu biologii i ekologii
LD_PO_B.W13	współzależności między organizmami w ekosystemie
LD_PO_B.W14	interakcje w układzie pasożyt – żywiciel
LD_PO_B.W15	wybrane zagadnienia z zakresu genetyki i biologii molekularnej
LD_PO_B.W16	kliniczne zastosowanie zasad genetyki
LD_PO_B.W17	funkcje życiowe człowieka
LD_PO_B.W18	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych;
LD_PO_B.W19	zasady równowagi kwasowo-zasadowej oraz transportu tlenu i dwutlenku węgla w organizmie
LD_PO_B.W20	enzymy biorące udział w procesie trawienia, mechanizm wytwarzania kwasu solnego w żołądku, rolę żółci, przebieg procesu wchłaniania produktów trawienia
LD_PO_B.W21	zasady metabolizmu i żywienia
LD_PO_B.W22	wartość liczbową podstawowych zmiennych fizjologicznych i zmiany tych wartości
LD_PO_B.W23	podstawowe narzędzia informatyczne i biostatystyczne wykorzystywane w medycynie, w tym medyczne bazy danych, arkusze kalkulacyjne i podstawy grafiki komputerowej

LD_PO_B.W24	podstawowe metody analizy statystycznej wykorzystywane w badaniach populacyjnych i diagnostycznych
C. NAUKI PRZEDKLINICZNE	
LD_PO_C.W01	rodzaje i gatunki oraz budowę wirusów, bakterii, grzybów i pasożytów, ich cechy biologiczne i mechanizmy chorobotwórczości
LD_PO_C.W02	fizjologiczną florę bakteryjną człowieka
LD_PO_C.W03	podstawy epidemiologii zakażeń wywołanych przez bakterie, wirusy, grzyby i zarażeń wywołanych przez pasożyty oraz drogi ich szerzenia się w organizmie człowieka
LD_PO_C.W04	gatunki bakterii, wirusów, grzybów i pasożytów, będących najczęstszymi czynnikami etiologicznymi zakażeń i zarażeń
LD_PO_C.W05	podstawy dezynfekcji, sterylizacji i postępowania aseptycznego
LD_PO_C.W06	czynniki ryzyka chorób: zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne
LD_PO_C.W07	budowę układu odpornościowego i jego rolę
LD_PO_C.W08	humoralne i komórkowe mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej oraz mechanizmy reakcji nadwrażliwości i procesów autoimmunologicznych
LD_PO_C.W09	wpływ stresu oksydacyjnego na komórki i jego znaczenie w patogenezie chorób oraz w procesie starzenia się organizmu
LD_PO_C.W10	zjawisko powstawania lekooporności
LD_PO_C.W11	podstawy immunodiagnostyki i immunomodulacji
LD_PO_C.W12	patomechanizm wybranych chorób uwarunkowanych nadwrażliwością, autoimmunizacyjnymi i z niedoboru odporności
LD_PO_C.W13	pojęcia homeostazy, adaptacji, oporności, odporności, skłonności, podatności, mechanizmów kompensacyjnych, sprzężeń zwrotnych i mechanizmu „błędnego koła”
LD_PO_C.W14	pojęcia zdrowia i choroby, mechanizmy powstawania oraz rozwoju procesu chorobowego na poziomie molekularnym, komórkowym, tkankowym i ogólnoustrojowym oraz wpływ tych mechanizmów na objawy kliniczne choroby, jej powikłania i rokowanie;
LD_PO_C.W15	mechanizmy odczynu zapalnego i gojenia się ran
LD_PO_C.W16	fizjologię i psychologię bólu, diagnostykę i klasyfikację bólu, narzędzia oceny bólu
LD_PO_C.W17	metody diagnostyczne wykorzystywane w patomorfologii, ich zalety i ograniczenia, zasady właściwej współpracy pomiędzy lekarzem dentystą a patomorfologiem w rozpoznawaniu zaburzeń narządowych i układowych

LD_PO_C.W18	metody diagnostyki cytologicznej oraz cytodiagnostyczne kryteria rozpoznawania i różnicowania chorób nowotworowych i nienowotworowych
LD_PO_C.W19	definicję śmierci, proces umierania, znamiona śmierci oraz zmiany pośmiertne, zasady przeprowadzania badań pośmiertnych oraz technikę sekcijną i jej odrębności
LD_PO_C.W20	mechanizmy działania, zasady dawkowania oraz farmakokinetykę leków
LD_PO_C.W21	wskazania oraz przeciwwskazania do stosowania leków, ich dawkowanie, działania niepożądane i toksyczne oraz interakcje między lekami
LD_PO_C.W22	zasady terapii miejscowej i ogólnej zakażeń wywołanych przez bakterie, wirusy, grzyby i zarażeń wywołanych przez pasożyty
LD_PO_C.W23	zasady antybiotykoterapii miejscowej i ogólnej oraz rekomendacje naukowe do zapobiegania i zwalczania zakażeń, w tym stosowania antybiotyków i antyseptyków w codziennej praktyce stomatologicznej
LD_PO_C.W24	sposoby zapobiegania i zwalczania bólu u pacjentów oraz lęku i stresu w różnych sytuacjach klinicznych
LD_PO_C.W25	farmakoterapię stosowaną w różnych stanach zagrożenia życia
LD_PO_C.W26	zasady i przepisy prawa dotyczące wystawiania recept na leki gotowe i recepturowe
LD_PO_C.W27	zasady ergonomicznej organizacji pracy w gabinecie stomatologicznym i przeprowadzania zabiegów stomatologicznych
LD_PO_C.W28	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w stomatologii
LD_PO_C.W29	wyposażenie gabinetu stomatologicznego i laboratorium techniki dentystycznej oraz instrumentarium stosowane w zabiegach stomatologicznych i w wykonawstwie laboratoryjnym uzupełnień protetycznych i aparatów ortodontycznych
LD_PO_C.W30	biomechanikę narządu żucia
LD_PO_C.W31	definicję oraz klasyfikację podstawowych i pomocniczych materiałów stomatologicznych
LD_PO_C.W32	skład, budowę, właściwości, przeznaczenie i sposób użycia materiałów stomatologicznych
LD_PO_C.W33	właściwości powierzchniowe tkanek twardych zęba oraz biomateriałów stomatologicznych
LD_PO_C.W34	zjawisko adhezji i procedury adhezyjnego przygotowania powierzchni szkliva, zębiny oraz biomateriałów stomatologicznych
LD_PO_C.W35	mechanizmy degradacji (korozi) biomateriałów stomatologicznych w jamie ustnej i ich wpływ na właściwości biologiczne materiałów stomatologicznych
LD_PO_C.W36	podstawowe procedury kliniczne rekonstrukcji tkanek twardych zębów i leczenia endodontycznego
LD_PO_C.W37	podstawowe metody i techniczno-laboratoryjne procedury wykonywania uzupełnień protetycznych
LD_PO_C.W38	podstawowe procedury kliniczne w profilaktyce próchnicy
LD_PO_C.W39	podstawowe procedury kliniczne w leczeniu i profilaktyce periodontologicznej

LD_PO_C.W40	zasady znieczuleń miejscowych w stomatologii
LD_PO_C.W41	zasady i techniki ekstrakcji zębów
LD_PO_C.W42	podstawowe procedury kliniczne w profilaktyce ortodontycznej
D. NAUKI BEHAVIORALNE I SPOŁECZNE Z ELEMENTAMI PROFESJONALIZMU I KOMUNIKACJI, Z UWZGLĘDNIENIEM IDEI HUMANIZMU W MEDYCYNIE	
LD_PO_D.W01	pojęcia zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodzina, praca, relacje społeczne) i uwarunkowań społeczno-kulturowych (pochodzenie, status społeczny, wyznanie, narodowość, grupa etniczna) na stan zdrowia pacjenta
LD_PO_D.W02	zachowania człowieka sprzyjające utrzymaniu zdrowia, zasady promocji zdrowia, profilaktyki oraz prewencji pierwotnej i wtórnej
LD_PO_D.W03	formy przemocy, w tym przemocy w rodzinie, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza dentysty w jej rozpoznawaniu, a także zasady postępowania w przypadku podejrzenia przemocy, z uwzględnieniem procedury „Niebieskiej Karty”
LD_PO_D.W04	postawy społeczne wobec choroby, niepełnosprawności i starości oraz specyficzne oddziaływanie stereotypów, uprzedzeń i dyskryminacji
LD_PO_D.W05	pojęcie empatii oraz zwroty i zachowania służące jej wyrażaniu
LD_PO_D.W06	psychofizyczny rozwój człowieka od narodzin do śmierci, z uwzględnieniem specyfiki rozwoju fizycznego, emocjonalnego, poznawczego i społecznego
LD_PO_D.W07	specyfikę i rolę komunikacji werbalnej (świadome konstruowanie komunikatów) i niewerbalnej (np. mimika, gesty, zarządzanie ciszą i przestrzenią)
LD_PO_D.W08	rolę rodziny pacjenta w procesie chorowania (rozpoznanie choroby, adaptacja do choroby, wyleczenie) oraz sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych (postęp choroby, proces umierania, żałoba)
LD_PO_D.W09	zasady motywowania pacjenta do zachowań prozdrowotnych i zachowania człowieka sprzyjające zachowaniu zdrowia
LD_PO_D.W10	pojęcia bezpieczeństwa pacjenta i kultury bezpieczeństwa oraz ich aspekty: organizacyjny, komunikacyjny i zarządczy
LD_PO_D.W11	pojęcie stresu, w tym eustresu i dystresu, oraz wpływ stresu na etiopatogenezę i przebieg chorób somatycznych i zaburzeń psychicznych oraz mechanizmy radzenia sobie ze stresem
LD_PO_D.W12	objawy zespołu wypalenia zawodowego lekarza dentysty oraz metody zapobiegania jego powstaniu
LD_PO_D.W13	problemowe używanie substancji psychoaktywnych i uzależnienia od nich oraz uzależnienia behawioralne, metody przeprowadzania krótkich interwencji wobec osób używających problemowo substancji psychoaktywnych, mechanizmy powstawania uzależnień oraz cele i sposoby leczenia osób uzależnionych oraz

	skuteczne strategie profilaktyczne, zaburzenia psychosomatyczne występujące u osób będących w bliskiej relacji z osobą uzależnioną oraz sposoby postępowania terapeutycznego
LD_PO_D.W14	zasady funkcjonowania interdyscyplinarnego zespołu terapeutycznego
LD_PO_D.W15	historię medycyny, ze szczególnym uwzględnieniem historii stomatologii
LD_PO_D.W16	proces kształtowania się nowych specjalności w zakresie dyscypliny naukowej – nauki medyczne i osiągnięcia czołowych przedstawicieli medycyny oraz stomatologii polskiej i światowej
E. NAUKI KLINICZNE NIEZABIEGOWE	
LD_PO_E.W01	podstawowe zaburzenia regulacji wydzielania hormonów, gospodarki wodnej i elektrolitowej, równowagi kwasowo-zasadowej, pracy nerek, płuc i wątroby oraz mechanizmy powstawania i skutki zaburzeń w układzie sercowo-naczyniowym, w tym wstrząsu
LD_PO_E.W02	mechanizmy prowadzące do patologii narządowych i ustrojowych, w tym przewlekłych chorób niezakaźnych, zakaźnych, metabolicznych, genetycznych oraz z niedoboru odporności
LD_PO_E.W03	wpływ na organizm człowieka czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych oraz awitaminoz i stresu
LD_PO_E.W04	związek między nieprawidłowościami morfologicznymi a funkcją zmienionych narządów i układów oraz objawami klinicznymi a możliwościami diagnostyki i leczenia
LD_PO_E.W05	podstawowe metody badania lekarskiego i rolę badań dodatkowych w rozpoznawaniu, monitorowaniu, rokowaniu i profilaktyce zaburzeń narządowych i układowych, ze szczególnym uwzględnieniem ich oddziaływania na tkanki jamy ustnej
LD_PO_E.W06	etiopatogenezę i symptomatologię chorób układu oddechowego, krążenia, krwiotwórczego, moczowo-płciowego, immunologicznego, pokarmowego i ruchu oraz gruczołów dokrewnych, ze szczególnym uwzględnieniem chorób, których objawy występują w jamie ustnej
LD_PO_E.W07	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób występujących u dzieci, wpływających na stan jamy ustnej
LD_PO_E.W08	zasady postępowania z poszkodowanymi w urazach wielonarządowych
LD_PO_E.W09	zasady organizacji akcji ratunkowej w katastrofach i awariach oraz fazy akcji ratunkowej i zakres udzielania pomocy poszkodowanym
LD_PO_E.W10	zasady farmakologicznego i nefarmakologicznego leczenia bólu ostrego i przewlekłego, nowotworowego, neuropatycznego oraz specyfikę leczenia bólu u różnych grup pacjentów
LD_PO_E.W11	neurologiczne skutki przewlekłego zażywania leków
LD_PO_E.W12	objawy ostrych chorób jamy brzusznej, zatrucia, zakażenia i posocznicy
LD_PO_E.W13	objawy kliniczne, leczenie oraz profilaktykę zakażeń przenoszonych drogą kropelkową

LD_PO_E.W14	objawy wirusowego zapalenia wątroby, zakażenia wirusem HIV i zespołu nabytego upośledzenia odporności (AIDS), chorób zakaźnych i pasożytniczych
LD_PO_E.W15	zasady uodparniania przeciw chorobom zakaźnym występującym u różnych grup pacjentów
LD_PO_E.W16	objawy chorób skóry, ze szczególnym uwzględnieniem dermatoz z możliwą symptomatologią w jamie ustnej
LD_PO_E.W17	uwarunkowania hormonalne organizmu kobiety w poszczególnych okresach życia
LD_PO_E.W18	wpływ odżywiania oraz używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobietę w ciąży na rozwój płodu
LD_PO_E.W19	zasady opieki stomatologicznej nad kobietą w ciąży
LD_PO_E.W20	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów
LD_PO_E.W21	podstawy wczesnej wykrywalności nowotworów i zasady badań przesiewowych w onkologii
LD_PO_E.W22	zasady postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w nowotworach głowy i szyi
LD_PO_E.W23	zasady diagnostyki chorób oczu, w tym urazów oka
LD_PO_E.W24	immunologiczne aspekty transplantacji i krwiolecznictwa
LD_PO_E.W25	przyczyny i mechanizmy zatrzymania krążenia i oddychania oraz zasady prowadzenia reanimacji i postępowania po reanimacji
LD_PO_E.W26	stany zagrożenia życia
LD_PO_E.W27	metody stosowane w rehabilitacji medycznej, jej cele i metodykę planowania
LD_PO_E.W28	przypadki, w których pacjenta należy skierować do szpitala
LD_PO_E.W29	możliwości współczesnych terapii nowotworów oraz ich niepożądane skutki
LD_PO_E.W30	objawy kliniczne najczęstszych nowotworów oraz działania profilaktyczne w onkologii
F. NAUKI KLINICZNE KIERUNKOWE ZABIEGOWE	
LD_PO_F.W01	fazy rozwoju uzębienia, normy zgryzowe i odchylenia od norm oraz zmienność anatomiczno-funkcjonalną na różnych etapach życia osobniczego
LD_PO_F.W02	zasady profilaktyki stosowanej w chorobach narządu żucia, w tym onkologicznej
LD_PO_F.W03	rolę mikrobiomu jamy ustnej
LD_PO_F.W04	objawy, przebieg i sposoby postępowania w określonych chorobach jamy ustnej, głowy i szyi, z uwzględnieniem grup wiekowych
LD_PO_F.W05	zasady postępowania w przypadku chorób miazgi i zmineralizowanych tkanek zębów

LD_PO_F.W06	zasady postępowania w przypadku chorób tkanek okołokorzeniowych i infekcji zębopochodnych
LD_PO_F.W07	morfologię jam zębowych i zasady leczenia endodontycznego
LD_PO_F.W08	zalety i ograniczenia leczenia stomatologicznego w powiększeniu
LD_PO_F.W09	zasady stosowania instrumentarium, materiałów i środków farmakologicznych w leczeniu stomatologicznym
LD_PO_F.W10	diagnostykę i zasady postępowania w przypadku torbieli szczęk, zmian zapalnych tkanki kostnej i miękkiej części twarzowej czaszki oraz zaburzeń nowotworowych potencjalnie złośliwych jamy ustnej
LD_PO_F.W11	objawy, przebieg i sposoby postępowania we wczesnych i zaawansowanych stadiach nowotworów głowy i szyi, ze szczególnym uwzględnieniem nowotworów złośliwych błony śluzowej jamy ustnej
LD_PO_F.W12	diagnostykę i metody leczenia chorób przyzębia i okołowszczepowych oraz chorób błony śluzowej jamy ustnej i ślinianek
LD_PO_F.W13	zasady postępowania w przypadku urazów zębów i kości szczęk
LD_PO_F.W14	zasady planowania leczenia implantoprotetycznego
LD_PO_F.W15	wskazania i przeciwwskazania do wykonania zabiegów w zakresie stomatologii odtwórczej
LD_PO_F.W16	przyczyny powikłań chorób układu stomatognatycznego i zasady ich eliminacji
LD_PO_F.W17	diagnostykę różnicową bólu jamy ustnej i twarzy
LD_PO_F.W18	zasady stosowania środków farmakologicznych w profilaktyce i leczeniu chorób jamy ustnej
LD_PO_F.W19	metody terapeutyczne stosowane w ograniczeniu lęku i stresu stomatologicznego
LD_PO_F.W20	zasady znoszenia bólu w praktyce stomatologicznej z uwzględnieniem odpowiednich środków i metod znieczulania
LD_PO_F.W21	metody rehabilitacji narządu żucia
LD_PO_F.W22	zasady planowania i klinicznego przeprowadzenia leczenia protetycznego w przypadkach prostych i powikłanych, w tym z wykorzystaniem narzędzi stomatologii cyfrowej
LD_PO_F.W23	zasady rozpoznawania, wstępnego leczenia i zapobiegania zaburzeniom czynnościowym narządu żucia
LD_PO_F.W24	zasady budowy i działania zdejmowanych i stałych aparatów ortodontycznych
LD_PO_F.W25	zasady stomatologicznej diagnostyki radiologicznej, w tym wykonywania zdjęć wewnątrzustnych i interpretacji zdjęć RTG
LD_PO_F.W26	patomechanizm oddziaływania chorób jamy ustnej na ogólny stan zdrowia pacjenta
LD_PO_F.W27	patomechanizm oddziaływania chorób ogólnoustrojowych lub stosowanych terapii na jamę ustną
LD_PO_F.W28	specyfikę opieki stomatologicznej nad pacjentem obciążonym chorobą ogólnoustrojową i zasady współpracy z lekarzem leczącym chorobę ogólnoustrojową

LD_PO_F.W29	zagadnienie opieki stomatologicznej nad pacjentem z nowotworem głowy lub szyi przed, w trakcie i po leczeniu onkologicznym
G. PRAWNE I ORGANIZACYJNE ASPEKTY MEDYCyny	
LD_PO_G.W01	pojęcie zdrowia publicznego oraz cele, zadania i strukturę systemu opieki zdrowotnej
LD_PO_G.W02	konceptje i modele promocji zdrowia
LD_PO_G.W03	podstawowe pojęcia z zakresu profilaktyki, promocji zdrowia oraz higieny środowiskowej oraz związane ze zdrowiem osobniczym i populacji, a także stylem życia
LD_PO_G.W04	metody określania potrzeb zdrowotnych społeczeństwa
LD_PO_G.W05	sytuację zdrowotną oraz strategię polityki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej, Unii Europejskiej i na świecie
LD_PO_G.W06	zasady funkcjonowania, zarządzania i informatyzacji podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w tym w ramach indywidualnej i grupowej praktyki lekarskiej
LD_PO_G.W07	regulacje prawne dotyczące organizacji i finansowania systemu ochrony zdrowia, udzielania świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych oraz zasady funkcjonowania narzędzi i usług informacyjnych i komunikacyjnych w ochronie zdrowia (e-zdrowie)
LD_PO_G.W08	e-usługi w ochronie zdrowia, w tym ich rodzaje, znaczenie dla konkurencyjności, bariery ograniczające rozwój i zastosowania w stomatologii
LD_PO_G.W09	zasady negocjacji i zawierania umów o udzielanie świadczeń zdrowotnych w sektorze publicznym i niepublicznym
LD_PO_G.W10	etiologię chorób zawodowych określonych w przepisach prawa, w tym związanych z wykonywaniem zawodu lekarza dentysty
LD_PO_G.W11	wskaźniki stanu zdrowia ludności i zasady oceny stanu zdrowia populacji pod względem epidemiologicznym
LD_PO_G.W12	zasady planowania i ewaluacji działań profilaktycznych
LD_PO_G.W13	zasady epidemiologicznego opracowania ogniska choroby zakaźnej oraz zasady postępowania w sytuacji zagrożenia epidemiologicznego
LD_PO_G.W14	zasady organizacji i prowadzenia praktyki stomatologicznej
LD_PO_G.W15	zasady etyki i deontologii lekarskiej, problemy etyczne współczesnej medycyny wynikające z dynamicznego rozwoju nauki i technologii biomedycznych, a także zasady etycznego postępowania lekarza dentysty
LD_PO_G.W16	podstawy prawne funkcjonowania zawodów medycznych oraz samorządu zawodowego lekarzy i lekarzy dentystów w Rzeczypospolitej Polskiej
LD_PO_G.W17	zasady uzyskiwania i utraty prawa wykonywania zawodu lekarza dentysty

LD_PO_G.W18	podstawowe prawa pacjenta, w tym prawo do: wyrażenia zgody na zabieg medyczny, informacji medycznej, poszanowania intymności i godności osobistej, zachowania tajemnicy medycznej, dostępu do dokumentacji medycznej
LD_PO_G.W19	regulacje prawne dotyczące eksperymentu medycznego oraz prowadzenia badań naukowych z udziałem ludzi
LD_PO_G.W20	podstawowe regulacje z zakresu prawa farmaceutycznego, w tym zasady obrotu produktami leczniczymi i medycznymi, refundacji leków, współpracy lekarza dentysty z farmaceutą oraz zgłaszania niepożądanego działania leku
LD_PO_G.W21	pojęcie i typologię zdarzeń niepożądanych, w tym błędów medycznych i zdarzeń medycznych, ich najczęstsze przyczyny, skutki, zasady zapobiegania oraz opiniowania w takich przypadkach
LD_PO_G.W22	zasady i przesłanki odpowiedzialności prawnej lekarza dentysty, w tym cywilnej, karnej, zawodowej i pracowniczej
LD_PO_G.W23	podstawowe zasady wykonywania zawodu lekarza dentysty w ramach stosunku pracy
LD_PO_G.W24	regulacje prawne dotyczące wykonywania działalności leczniczej
LD_PO_G.W25	zasady udzielania świadczeń w razie choroby, macierzyństwa, wypadków przy pracy i chorób zawodowych
LD_PO_G.W26	zasady orzekania o czasowej niezdolności do pracy, niezdolności do pracy dla celów rentowych oraz o niepełnosprawności lub jej stopniu
LD_PO_G.W27	regulacje prawne dotyczące tajemnicy lekarskiej oraz zasady prowadzenia, przechowywania i udostępniania dokumentacji medycznej, w tym e-dokumentacji, a także ochrony danych osobowych
LD_PO_G.W28	środki ochrony cywilnoprawnej i karnoprawnej lekarza dentysty w związku z naruszeniem jego dóbr osobistych
LD_PO_G.W29	zasady stwierdzania zgonu i postępowania ze zwłokami
LD_PO_G.W30	podstawy serologii, genetyki i toksykologii sądowo-lekarskiej
LD_PO_G.W31	regulacje prawne dotyczące obowiązków lekarza dentysty w przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie
LD_PO_G.W32	prawne i systemowe aspekty bezpieczeństwa pacjenta w ujęciu krajowym i międzynarodowym
UMIEJĘTNOŚCI W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
A. NAUKI MORFOLOGICZNE	
LD_PO_A.U01	interpretować relacje anatomiczne zilustrowane podstawowymi metodami badań diagnostycznych z zakresu radiologii (zdjęcia przeglądowe i z użyciem środków kontrastowych), ze szczególnym uwzględnieniem głowy i szyi
LD_PO_A.U02	obsługiwać mikroskop optyczny i rozpoznawać pod mikroskopem strukturę histologiczną tkanek i narządów oraz dokonywać opisu i interpretacji budowy mikroskopowej komórek, tkanek i narządów oraz ich funkcji

LD_PO_A.U03	rozpoznawać cechy anatomiczne zębów naturalnych
B. NAUKOWE PODSTAWY MEDYCYNY	
LD_PO_B.U01	interpretować zjawiska fizyczne zachodzące w narządzie żucia
LD_PO_B.U02	wykorzystywać procesy fizyczne istotne dla pracy lekarza dentysty
LD_PO_B.U03	oceniać szkodliwość dawki promieniowania jonizującego i stosować się do zasad ochrony radiologicznej
LD_PO_B.U04	odnosić zjawiska chemiczne do procesów zachodzących w jamie ustnej
LD_PO_B.U05	określać pH roztworu i wpływ zmian pH na związki nieorganiczne i organiczne
LD_PO_B.U06	obsługiwać proste przyrządy pomiarowe i oceniać dokładność wykonywanych pomiarów
LD_PO_B.U07	wykonywać proste testy czynnościowe oceniające stan organizmu człowieka jako układu regulacji stabilnej (testy obciążeniowe i wysiłkowe) i interpretować dane liczbowe dotyczące podstawowych zmiennych fizjologicznych
LD_PO_B.U08	wykorzystywać pojęcia z zakresu biologii i ekologii w kontekście człowiek – środowisko życia
LD_PO_B.U09	stosować wiedzę z zakresu genetyki i biologii molekularnej w pracy klinicznej
LD_PO_B.U10	korzystać z baz danych, w tym internetowych, i wyszukiwać potrzebne informacje za pomocą dostępnych narzędzi
LD_PO_B.U11	krytycznie analizować piśmiennictwo medyczne, w tym w języku angielskim, i wyciągać wnioski
LD_PO_B.U12	dobierać odpowiedni test statystyczny, przeprowadzać podstawowe analizy statystyczne, posługiwać się odpowiednimi metodami przedstawiania wyników i interpretować wyniki metaanalizy
C. NAUKI PRZEDKLINICZNE	
LD_PO_C.U01	pobrać materiał biologiczny do badania mikrobiologicznego w zależności od umiejscowienia i przebiegu zakażenia
LD_PO_C.U02	interpretować wyniki badań mikrobiologicznych, serologicznych i antybiogramu
LD_PO_C.U03	dobierać i wykonywać testy jakościowe i ilościowe na obecność bakterii w płynach ustrojowych
LD_PO_C.U04	wyjaśnić etiopatogenezę, przedstawić obraz kliniczny, makroskopowy i mikroskopowy oraz ewolucję zmian patologicznych, a także przewidywać ich następstwa
LD_PO_C.U05	analizować przebieg kliniczny chorób w procesach patologicznych
LD_PO_C.U06	określać zmiany patologiczne komórek, tkanek i narządów w zakresie zaburzeń w krążeniu, zmian wstecznych i postępowych, zaburzeń potencjalnie nowotworowych, nowotworów i zapaleń
LD_PO_C.U07	zinterpretować wynik badania patomorfologicznego

LD_PO_C.U08	dobierać leki w odpowiednich dawkach w celu korygowania zjawisk patologicznych w organizmie człowieka i w poszczególnych narządach
LD_PO_C.U09	pracować w gabinecie stomatologicznym z zachowaniem zasad ergonomii
LD_PO_C.U10	dobierać właściwe narzędzia do zabiegu stomatologicznego
LD_PO_C.U11	opracować ubytek próchnicowy oraz odtwarzać brakujące zmineralizowane tkanki w zębie fantomowym
LD_PO_C.U12	przeprowadzić leczenie endodontyczne w warunkach symulacji stomatologicznej
LD_PO_C.U13	stosować techniki adhezyjne
LD_PO_C.U14	dokonywać wyboru biomateriałów odtwórczych, protetycznych oraz łączących, w oparciu o własności materiałów i warunki kliniczne
LD_PO_C.U15	odwzorowywać anatomiczne warunki zgryzowe i dokonywać analizy okluzji
LD_PO_C.U16	projektować uzupełnienia protetyczne
LD_PO_C.U17	przeprowadzać podstawowe zabiegi periodontologiczne w warunkach symulacji stomatologicznej
LD_PO_C.U18	wykonywać znieczulenia miejscowe i podstawowe zabiegi chirurgiczne w warunkach symulacji stomatologicznej
LD_PO_C.U19	planować i przeprowadzać działania z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki próchnicy
LD_PO_C.U20	planować i przeprowadzać periodontologiczne działania profilaktyczne
LD_PO_C.U21	planować działania z zakresu profilaktyki ortodontycznej
D. NAUKI BEHAVIORALNE I SPOŁECZNE Z ELEMENTAMI PROFESJONALIZMU I KOMUNIKACJI, Z UWZGLĘDNIENIEM IDEI HUMANIZMU W MEDYCYNIE NAUKOWE PODSTAWY MEDYCYNY	
LD_PO_D.U01	uwzględniać w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych
LD_PO_D.U02	wybierać takie leczenie, które minimalizuje konsekwencje społeczne dla pacjenta
LD_PO_D.U03	stosować adekwatnie do sytuacji pytania otwarte, zamknięte, parafrazę, klaryfikację, podsumowania wewnętrzne i końcowe, sygnalizowanie, aktywne słuchanie (np. wychwytywanie i rozpoznawanie sygnałów wysyłanych przez rozmówcę, techniki werbalne i niewerbalne) i facylitacje (zachęcanie rozmówcy do wypowiedzi);
LD_PO_D.U04	dostosować sposób komunikacji werbalnej do potrzeb pacjenta, wyrażając się w sposób zrozumiały i unikając żargonu medycznego

LD_PO_D.U05	rozpoznawać i analizować sytuacje trudne i wyzwania związane z komunikowaniem się, w tym płacz, silne emocje, lęk, przerywanie wypowiedzi, kwestie kłopotliwe i drażliwe, milczenie, wycofanie, zachowania agresywne i roszczeniowe, oraz radzić sobie z nimi w sposób konstruktywny
LD_PO_D.U06	nawiązać z pacjentem i jego rodziną kontakt służący budowaniu właściwej relacji
LD_PO_D.U07	spojrzeć na sytuację z perspektywy pacjenta, budując odpowiedni kontekst rozmowy i używając metody elicytacji, a następnie uwzględnić ją w budowaniu komunikatów werbalnych
LD_PO_D.U08	rozpoznawać własne emocje i kierować nimi w relacjach z innymi osobami w celu efektywnego wykonywania pracy mimo własnych reakcji emocjonalnych
LD_PO_D.U09	opisywać i krytycznie oceniać własne zachowanie oraz sposób komunikowania się, uwzględniając możliwość alternatywnego zachowania
LD_PO_D.U10	podejmować działania zmierzające do poprawy jakości życia pacjenta i zapobiegania pogorszeniu się jej w przyszłości
LD_PO_D.U11	rozpoznać zespół wypalenia zawodowego lekarza dentysty oraz mu przeciwdziałać
LD_PO_D.U12	wykazywać odpowiedzialność za podnoszenie swoich kwalifikacji i przekazywanie wiedzy innym
LD_PO_D.U13	porozumiewać się z pacjentem w jednym z języków obcych na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
E. NAUKI KLINICZNE NIEZABIEGOWE	
LD_PO_E.U01	przeprowadzać diagnostykę różnicową najczęstszych chorób
LD_PO_E.U02	komunikować się z pacjentem, oceniać i opisywać stan somatyczny i psychiczny pacjenta, stosując zasady profesjonalnej komunikacji
LD_PO_E.U03	planować postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne w przypadku najczęstszych chorób
LD_PO_E.U04	interpretować wyniki badań laboratoryjnych
LD_PO_E.U05	identyfikować prawidłowe i patologiczne struktury i narządy w dodatkowych badaniach obrazowych (RTG, USG, tomografia komputerowa - CT)
LD_PO_E.U06	planować postępowanie w przypadku ekspozycji na zakażenie przenoszone drogą krwi
LD_PO_E.U07	dokonywać kwalifikacji pacjenta do szczepień
LD_PO_E.U08	zebrać wywiad w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia z zastosowaniem schematu SAMPLE (S – <i>Symptoms</i> (objawy), A – <i>Allergies</i> (alergie), M – <i>Medications</i> (leki), P – <i>Past medical history</i> (przebyte choroby / przeszłość medyczna), L – <i>Last meal</i> (ostatni posiłek), E – <i>Events prior to injury/illness</i> (zdarzenia przed wypadkiem/ zachorowaniem))

LD_PO_E.U09	rozpoznawać ryzyko zagrożenia życia
LD_PO_E.U10	opisywać i rozpoznawać objawy wstrząsu i ostrej niewydolności krążenia
LD_PO_E.U11	rozpoznawać objawy urazów mózgu i chorób naczyniowych mózgu, zespołów otępiennych i zaburzeń świadomości
LD_PO_E.U12	diagnozować bóle głowy i twarzy oraz choroby neurologiczne dorosłych i dzieci stwarzające problemy w praktyce stomatologicznej
LD_PO_E.U13	rozpoznawać choroby jamy nosowo-gardłowej, ich etiologię i patomechanizm
LD_PO_E.U14	wstępnie diagnozować zmiany nowotworowe w obrębie nosa, gardła i krtani
LD_PO_E.U15	diagnozować i leczyć choroby skóry (infekcyjne, alergiczne, autoimmunologiczne, naczyniowe, odczynowe, barwnikowe, przenoszone drogą płciową)
LD_PO_E.U16	rozpoznawać znamiona, nowotwory i stany przedrakowe skóry
LD_PO_E.U17	rozpoznawać dermatozy i kolagenozy przebiegające z objawami w obrębie błony śluzowej jamy ustnej
LD_PO_E.U18	rozpoznawać choroby związane z paleniem tytoniu oraz problemowym używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych lub uzależnieniem od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych
LD_PO_E.U19	diagnozować choroby przebiegające z powiększeniem węzłów chłonnych szyi i okolicy podżuchwowej oraz choroby zakaźne, ze szczególnym uwzględnieniem zmian w obrębie jamy ustnej
LD_PO_E.U20	diagnozować wybrane choroby układu optycznego i ochronnego oka
LD_PO_E.U21	wykonywać podstawowe procedury i zabiegi medyczne, w tym pomiar temperatury, pomiar tętna, nieinwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego krwi, leczenie tlenem, wentylację wspomaganą i zastępczą, wprowadzenie rurki ustno-gardłowej, przygotowanie pola operacyjnego, higieniczne i chirurgiczne odkażanie rąk, wstrzyknięcie dożylnie, domięśniowe i podskórne, pobieranie obwodowej krwi żyłnej, pobieranie wymazów z nosa, gardła i skóry, proste testy paskowe, pomiar stężenia glukozy we krwi, postępowanie w omdleniu, wstrząsie i w nagłym zatrzymaniu krążenia
LD_PO_E.U22	ocenić ryzyko rozwoju choroby nowotworowej w jamie ustnej, rozpoznać zmiany przednowotworowe i skierować pacjenta do specjalisty
F. NAUKI KLINICZNE KIERUNKOWE ZABIEGOWE	
LD_PO_F.U01	zebrać wywiad lekarski i stomatologiczny z pacjentem lub jego rodziną z zachowaniem zasad profesjonalnej komunikacji
LD_PO_F.U02	przekazywać pacjentowi informacje, dostosowując ich liczbę i treść do potrzeb i możliwości pacjenta, uzupełniać informacje werbalne modelami i informacją pisemną, w tym wykresami i instrukcjami, oraz odpowiednio je stosować

LD_PO_F.U03	podejmować wspólnie z pacjentem decyzje diagnostyczno-terapeutyczne, w tym oceniać stopień zaangażowania pacjenta, jego potrzeby i możliwości w tym zakresie, zachęcać pacjenta do brania aktywnego udziału w procesie podejmowania decyzji, omawiać zalety i wady, spodziewane wyniki odległe i konsekwencje wynikające z tych decyzji oraz uzyskiwać świadomą zgodę pacjenta
LD_PO_F.U04	identyfikować społeczne determinanty zdrowia jamy ustnej, objawy występowania zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych oraz omówić je z pacjentem, a także sporządzić notatkę w dokumentacji medycznej
LD_PO_F.U05	rozpoznać podczas badania pacjenta zachowania i objawy wskazujące na możliwość wystąpienia przemocy, w tym przemocy w rodzinie, sporządzić notatkę w dokumentacji medycznej oraz wszcząć procedurę „Niebieskiej Karty”
LD_PO_F.U06	przeprowadzić stomatologiczne badanie fizykalne pacjenta
LD_PO_F.U07	pobrać i zabezpieczyć materiał do badań diagnostycznych, w tym cytologicznych, histopatologicznych i mikrobiologicznych, ze wskazań stomatologicznych
LD_PO_F.U08	przewodzą dokumentację medyczną, wystawiać skierowania na badania lub leczenie specjalistyczne stomatologiczne i ogólnomedyczne
LD_PO_F.U09	zlecać badania dodatkowe i interpretować ich wyniki oraz zaplanować konsultacje
LD_PO_F.U10	ustalać wskazania i przeciwwskazania do wykonania określonego zabiegu stomatologicznego
LD_PO_F.U11	przewodzą leczenie ostrych i przewlekłych, zębopochodnych i niezębopochodnych procesów zapalnych tkanek miękkich jamy ustnej, przyzębia oraz kości szczęk
LD_PO_F.U12	postępować w przypadku wystąpienia powikłań ogólnych i miejscowych podczas zabiegów stomatologicznych i po zabiegach stomatologicznych
LD_PO_F.U13	dobierać leki ze wskazań stomatologicznych z uwzględnieniem ich interakcji i działań ubocznych
LD_PO_F.U14	stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody znoszenia bólu związanego z zabiegiem stomatologicznym oraz lęku i stresu stomatologicznego
LD_PO_F.U15	formułować problemy badawcze w zakresie stomatologii
LD_PO_F.U16	uzyskiwać informacje od członków zespołu interdyscyplinarnego z poszanowaniem ich zróżnicowanych opinii i specjalistycznych kompetencji oraz uwzględnić te informacje w planie diagnostyczno-terapeutycznym pacjenta
LD_PO_F.U17	przyjąć, wyjaśnić i analizować swoją rolę i zakres odpowiedzialności w zespole oraz rozpoznawać swoją rolę jako lekarza dentystry w zespole interdyscyplinarnym
LD_PO_F.U18	ustalić plan postępowania profilaktyczno-leczniczego na podstawie indywidualnej oceny ryzyka występowania chorób jamy ustnej
LD_PO_F.U19	diagnozować i leczyć w podstawowym zakresie choroby tkanek zmineralizowanych
LD_PO_F.U20	diagnozować i leczyć w podstawowym zakresie choroby miazgi i tkanek okołokorzeniowych

LD_PO_F.U21	zaplanować i przeprowadzić leczenie protetyczne w prostych przypadkach
LD_PO_F.U22	udzielić pomocy w przypadku uszkodzenia uzupełnienia protetycznego
LD_PO_F.U23	rozpoznać zaburzenia czynnościowe narządu żucia
LD_PO_F.U24	diagnozować i leczyć niechirurgicznie choroby przyzębia i okołowszczepowe
LD_PO_F.U25	diagnozować i leczyć wybrane choroby błony śluzowej jamy ustnej
LD_PO_F.U26	diagnozować objawy kliniczne zaburzeń nowotworowych, w tym potencjalnie złośliwych, jamy ustnej oraz nowotworów jamy ustnej i ślinianek
LD_PO_F.U27	diagnozować, różnicować i klasyfikować wady zgryzu
LD_PO_F.U28	udzielić pomocy w przypadku uszkodzenia aparatu ortodontycznego
LD_PO_F.U29	realizować procedury profilaktyczne zapobiegające wadom zgryzu w okresie uzębienia mlecznego i wczesnej wymiany uzębienia
LD_PO_F.U30	ustalić plan leczenia w złożonych przypadkach chorób tkanek układu stomatognatycznego
LD_PO_F.U31	interpretować wyniki badań radiologicznych stosowanych w diagnostyce stomatologicznej
G. PRAWNE I ORGANIZACYJNE ASPEKTY MEDYCyny	
LD_PO_G.U01	analizować dane o stanie zdrowia populacji, dane epidemiologiczne i określać na ich podstawie stan zdrowia populacji oraz prognozować wpływ wybranych zjawisk i problemów zdrowotnych na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia
LD_PO_G.U02	oceniać skalę problemów zdrowotnych oraz wskazywać priorytety zdrowotne i określać ich znaczenie w polityce zdrowotnej
LD_PO_G.U03	analizować uwarunkowania sytuacji epidemiologicznej w aspekcie procesów społecznych i demograficznych oraz jakości życia – ogólnej i związanej ze zdrowiem jamy ustnej
LD_PO_G.U04	opracowywać proste programy z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia jamy ustnej
LD_PO_G.U05	planować działania z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia oraz wdrażać działania promocyjne dotyczące zdrowia populacji
LD_PO_G.U06	analizować różne systemy finansowania świadczeń zdrowotnych w Rzeczypospolitej Polskiej, Unii Europejskiej i na świecie
LD_PO_G.U07	przygotowywać oferty konkursowe związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych

LD_PO_G.U08	rozpoznawać czynniki ryzyka i narażenia związane z chorobą zawodową, w szczególności lekarza dentysty
LD_PO_G.U09	dostarczać pacjentowi potrzebnych informacji w zakresie promocji zdrowia jamy ustnej, czynników ryzyka i sposobów zapobiegania najczęstszym chorobom społecznym
LD_PO_G.U10	interpretować podstawowe wskaźniki epidemiologiczne, definiować i oceniać rzetelność i trafność testów stosowanych w badaniach przesiewowych
LD_PO_G.U11	wyjaśniać różnice między badaniami prospektywnymi i retrospektywnymi, randomizowanymi i kliniczno-kontrolnymi, opisami przypadków i badaniami interwencyjnymi oraz szeregować je według wiarygodności i jakości dowodów naukowych
LD_PO_G.U12	wyjaśniać i stosować normy zawarte w Kodeksie Etyki Lekarskiej oraz międzynarodowe normy etyki lekarskiej
LD_PO_G.U13	przestrzegać wzorców etycznych w działaniach zawodowych
LD_PO_G.U14	korzystać z tekstu aktu prawnego oraz posługiwać się terminologią prawniczą
LD_PO_G.U15	stosować przepisy prawa dotyczące wykonywania zawodu lekarza dentysty
LD_PO_G.U16	przestrzegać praw pacjenta
LD_PO_G.U17	rozpoznawać przesłanki podjęcia działań lekarskich bez zgody pacjenta lub z zastosowaniem przymusu wobec pacjenta i stosować środki przewidziane przepisami prawa
LD_PO_G.U18	wystawiać zaświadczenia lekarskie i orzeczenia lekarskie, sporządzać opinie dla pacjenta, uprawnionych organów i podmiotów, sporządzać i prowadzić dokumentację medyczną (w postaci elektronicznej i papierowej) oraz korzystać z narzędzi i usług informacyjnych oraz komunikacyjnych w ochronie zdrowia (e-zdrowie)
LD_PO_G.U19	korzystać z przepisów prawa do ochrony swoich praw
LD_PO_G.U20	organizować środowisko pracy w sposób zapewniający bezpieczeństwo pacjenta i innych osób przy uwzględnieniu wpływu czynników ludzkich i zasad ergonomii
H. PRAKTYCZNE NAUCZANIE KLINICZNE NA V ROKU STUDIÓW	
LD_PO_H.U01	zebrać wywiad lekarski i stomatologiczny z zachowaniem zasad profesjonalnej komunikacji
LD_PO_H.U02	przeprowadzić pełne i ukierunkowane badanie stomatologiczne
LD_PO_H.U03	komunikować się z pacjentem i jego rodziną
LD_PO_H.U04	zlecać badania dodatkowe i konsultacje specjalistyczne

LD_PO_H.U05	interpretować wyniki podstawowych badań laboratoryjnych oraz badań histopatologicznych wykonanych ze wskazań stomatologicznych
LD_PO_H.U06	wykonać pomiar temperatury ciała, tętna i nieinwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego krwi
LD_PO_H.U07	wykonać dożylny, domięśniowy i podskórny podanie leku
LD_PO_H.U08	rozpoznawać stany zagrożenia życia i właściwie postępować w przypadku ich wystąpienia
LD_PO_H.U09	postępować w przypadku omdlenia, wstrząsu oraz nagłego zatrzymania krążenia
LD_PO_H.U10	dobierać leki ze wskazań stomatologicznych z uwzględnieniem ich interakcji oraz działań niepożądanych
LD_PO_H.U11	organizować pracę w gabinecie stomatologicznym zgodnie z zasadami ergonomii i koordynować współpracę w zespole stomatologicznym
LD_PO_H.U12	posługiwać się instrumentarium stomatologicznym
LD_PO_H.U13	przeprowadzić diagnostykę różnicową bólu jamy ustnej i twarzy
LD_PO_H.U14	ustalić wskazania do badań radiologicznych stosowanych w diagnostyce stomatologicznej i interpretować ich wyniki
LD_PO_H.U15	diagnozować i leczyć w podstawowym zakresie choroby tkanek twardych zębów stałych
LD_PO_H.U16	diagnozować i leczyć w podstawowym zakresie choroby miazgi zębów stałych i tkanek okołokorzeniowych
LD_PO_H.U17	diagnozować wady rozwojowe zębów i określić potrzeby leczenia specjalistycznego
LD_PO_H.U18	zdiagnozować i przeprowadzić postępowanie lecznicze w przypadku pourazowych uszkodzeń zębów stałych, w tym udzielić pierwszej pomocy, skierować do odpowiedniego lekarza specjalisty, leczyć uszkodzenia nieskomplikowane
LD_PO_H.U19	planować i wykonywać profilaktyczne zabiegi stomatologiczne, prowadzić edukację prozdrowotną, w szczególności w zakresie jamy ustnej
LD_PO_H.U20	ustalić plan postępowania profilaktyczno-leczniczego na podstawie indywidualnej oceny ryzyka występowania chorób jamy ustnej
LD_PO_H.U21	opracowywać proste programy z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia jamy ustnej
LD_PO_H.U22	kształtować właściwe postawy stomatologiczne u pacjenta w wieku rozwojowym

LD_PO_H.U23	zapobiegać próchnicy zębów mlecznych oraz rozpoznawać ją i leczyć
LD_PO_H.U24	zapobiegać próchnicy zębów stałych z niezakończonym rozwojem oraz rozpoznawać ją i leczyć
LD_PO_H.U25	rozpoznać i leczyć choroby miazgi zębów mlecznych i stałych z niezakończonym rozwojem
LD_PO_H.U26	rozpoznać i leczyć zmiany okołokorzeniowe zębów mlecznych i stałych z niezakończonym rozwojem
LD_PO_H.U27	rozpoznać choroby przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej u pacjenta w wieku rozwojowym, określić potrzeby leczenia specjalistycznego i niespecjalistycznego
LD_PO_H.U28	zdiagnozować i przeprowadzić postępowanie w pourazowych uszkodzeniach koron zębów mlecznych i zębów stałych z niezakończonym rozwojem
LD_PO_H.U29	różnicować prawidłową i zaburzoną postać zgryzu
LD_PO_H.U30	ocenić prawidłowe i nieprawidłowe czynności narządu żucia
LD_PO_H.U31	udzielić pomocy w przypadku uszkodzenia aparatu ortodontycznego stałego i zdejmowanego
LD_PO_H.U32	planować i realizować procedury z zakresu profilaktyki ortodontycznej
LD_PO_H.U33	wykonać wycisk w celu wykonania modelu diagnostycznego i rejestrację okluzji
LD_PO_H.U34	planować i prowadzić zintegrowane leczenie stomatologiczne pacjentów w wieku rozwojowym
LD_PO_H.U35	wykonać wewnątrzustne znieczulenie powierzchniowe, nasiękowe i przewodowe
LD_PO_H.U36	wykonać ekstrakcję zębów jedno- i wielokorzeniowych
LD_PO_H.U37	wykonać zabieg chirurgiczny zaopatrzenia zębodołu po ekstrakcji zęba;
LD_PO_H.U38	postępować w przypadku powikłań związanych z ekstrakcją zęba
LD_PO_H.U39	wykonać nacięcie wewnątrzustnych ropni zębopochodnych
LD_PO_H.U40	rozpoznawać i leczyć zębopochodne i niezębopochodne zapalenia tkanek miękkich i kości szczęk
LD_PO_H.U41	zdiagnozować kliniczne nowotwory jamy ustnej
LD_PO_H.U42	rozpoznawać i różnicować choroby ślinianek

LD_PO_H.U43	rozpoznawać i różnicować choroby zatok szczękowych
LD_PO_H.U44	diagnozować zakażenia wirusami w stomatologii, w tym hepatotropowymi, HIV oraz przenoszonymi drogą kropelkową
LD_PO_H.U45	ocenić stan kliniczny tkanek przyzębia oraz semiotykę radiologiczną periodontopatii
LD_PO_H.U46	rozpoznawać objawy chorób ogólnoustrojowych w jamie ustnej
LD_PO_H.U47	stosować profesjonalne metody profilaktyki chorób przyzębia i okołowszczepowych
LD_PO_H.U48	przeprowadzić niechirurgiczne leczenie zapalenia przyzębia i zapalenia okołowszczepowego
LD_PO_H.U49	zaplanować miejscowe i ogólne leczenie farmakologiczne w periodontopatiach i chorobach okołowszczepowych
LD_PO_H.U50	rozpoznawać i leczyć ostre stany periodontologiczne
LD_PO_H.U51	zaplanować profilaktykę antybiotykową u pacjentów ze współistniejącymi chorobami ogólnoustrojowymi
LD_PO_H.U52	przygotować pacjenta do zabiegu stomatologicznego
LD_PO_H.U53	unieruchomić zęby
LD_PO_H.U54	zaplanować kompleksowe leczenie zawnosowanego zapalenia przyzębia
LD_PO_H.U55	rozpoznawać i leczyć wybrane choroby błony śluzowej jamy ustnej
LD_PO_H.U56	zdiagnozować oraz przeprowadzić postępowanie w przypadku torbieli szczęk, zmian zapalnych tkanki kostnej i miękkiej części twarzowej czaszki, zaburzeń nowotworowych potencjalnie złośliwych jamy ustnej oraz nowotworów jamy ustnej i ślinianek
LD_PO_H.U57	przeprowadzić edukację i profilaktykę onkologiczną ukierunkowaną na nowotwory głowy i szyi
LD_PO_H.U58	przeprowadzić minimalną interwencję antynikotynową
LD_PO_H.U59	pobrać materiał do badania mikrobiologicznego lub mikologicznego
LD_PO_H.U60	zaplanować leczenie protetyczne w poszczególnych brakach uzębienia
LD_PO_H.U61	leczyć proste przypadki protetyczne z zastosowaniem wkładów koronowo-korzeniowych, koron protetycznych i mostów
LD_PO_H.U62	leczyć proste przypadki protetyczne z zastosowaniem ruchomych płytowych protez częściowych i całkowitych

LD_PO_H.U63	wykonywać tymczasowe protezy stałe
LD_PO_H.U64	leczyć proste przypadki protetyczne z zastosowaniem protez szkieletowych, overdenture i protez natychmiastowych
LD_PO_H.U65	naprawić uszkodzone uzupełnienie protetyczne w warunkach klinicznych i laboratoryjnych
LD_PO_H.U66	rozpoznać zaburzenia czynnościowe narządu żucia i im zapobiegać
LD_PO_H.U67	zaplanować i zintegrować leczenie gerostomatologiczne
LD_PO_H.U68	przeprowadzić leczenie stomatologiczne u pacjenta z niepełnosprawnością
LD_PO_H.U69	zaplanować leczenie implantoprotetyczne
LD_PO_H.U70	planować i przeprowadzać podstawowe zabiegi lecznicze w ramach zintegrowanego leczenia stomatologicznego pacjentów dorosłych
LD_PO_H.U71	przeprowadzać zabiegi w różnych specjalnościach lekarsko-dentystycznych
LD_PO_H.U72	planować zabiegi w stomatologii estetycznej
LD_PO_H.U73	prowadzić dokumentację medyczną pacjenta
LD_PO_H.U74	orzekać o czasowej niezdolności do pracy z przyczyn stomatologicznych oraz wystawiać związane z tym zaświadczenia
KOMPETENCJE SPOŁECZNE W zakresie kompetencji absolwent jest gotów do:	
LD_PO_K.01	nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych
LD_PO_K.02	kierowania się dobrem pacjenta
LD_PO_K.03	przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta
LD_PO_K.04	podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o normy i zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby
LD_PO_K.05	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
LD_PO_K.06	propagowania zachowań prozdrowotnych
LD_PO_K.07	korzystania z obiektywnych źródeł informacji

LD_PO_K.08	formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji
LD_PO_K.09	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym
LD_PO_K.10	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej
LD_PO_K.11	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób

Symbol efektu tworzą:

- 1) litera K – efekty kierunkowe, można zastąpić dowolną **literą charakteryzującą dany kierunek**;
- 2) cyfra - **w przypadku jednolitych studiów magisterskich cyfry nie wpisuje się**;
- 3) znak „_” (podkreślnik);
- 4) litery PO - **profil ogólnoakademicki**
- 5) jedna z liter: W, U lub K, oznaczająca kategorie efektów (**W – wiedza, U – umiejętności, K – kompetencje społeczne**);
- 6) **numer efektu kierunkowego** w obrębie danej kategorii, zapisany za pomocą dwóch cyfr (numery 1-9 należy poprzedzić cyfrą 0);
- 7) w kolumnie „Kod składnika opisu kategorii charakterystyki efektu uczenia się dla poziomu 6/poziomu 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji odnoszącego się do tego efektu uczenia się ” należy wskazać właściwy poziom (tj. 6 dla studiów I stopnia lub 7 dla studiów II stopnia i jednolitych studiów magisterskich), do którego odnosi się cała tabelka; wskazać symbole opisu charakterystyk pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji.

ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ Z PROGRAMU STUDIÓW

Zgodnie z Regulaminem Studiów w UM w Łodzi, szczegółowe treści programowe udostępniane są do wiadomości studentów w sylabusie przedmiotu (przewodniku dydaktycznym przedmiotu) nie później niż na 14 dni przed rozpoczęciem semestru w ESOS (elektronicznym systemie obsługi studenta). Treści programowe dla poszczególnych przedmiotów i modułów umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się zgodnych ze standardami dla kierunku lekarsko-dentystycznego oraz są na bieżąco aktualizowane zgodnie ze zmieniającą się wiedzą dotyczącą nauczanych przedmiotów.

Nazwa kierunku studiów:	LEKARSKO-DENTYSTYCZNY
PRZEDMIOTY	TREŚCI PROGRAMOWE
I ROK	
ANATOMIA CZŁOWIEKA	Treści programowe obejmują podstawową wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii człowieka oraz mikroanatomii tkanek i narządów, a także szczegółową wiedzę w zakresie anatomii głowy i szyi oraz fizjologii układu stomatognatycznego. W trakcie zajęć studenci nauczą się rozpoznawać elementy kośćca oraz połączenia ścisłe i maziowe, nauczą się działania mięśni szkieletowych oraz ich wpływu na ruchy w poszczególnych połączeniach kostnych ze szczególnym uwzględnieniem stawu skroniowo-żuchwowego. Studenci nabędą wiedzę z zakresu struktury, topografii oraz funkcjonowania narządów i układów. W ramach zajęć studenci poznają także prawidłowe mianownictwo anatomiczne.
HISTOLOGIA, CYTOLOGIA I EMBRIOLOGIA	Celem nauczania jest zapoznanie studentów z budową komórki w powiązaniu z jej funkcją, w tym budowy i czynności organelli komórkowych, omówienie cyklu komórkowego i podziałów komórkowych (mitoza i mejoza). Budowa i czynność tkanek ludzkich (nabłonkowej, łącznej, mięśniowej i nerwowej). Mikroskopowa budowa narządów i układów ze szczególnym uwzględnieniem budowy układu stomatognatycznego. Rozwój ogólny i wybrane elementy rozwoju narządów organizmu ludzkiego, w tym rozwoju twarzy, narządu żucia i zębów. Powstawanie wad rozwojowych okolicy twarzoczaszki. Omówienie procesu regeneracji i starzenia się komórek i tkanek. W ramach kursu omówione zostaną podstawowe metody mikroskopowe wykorzystywane w diagnostyce.

BIOFIZYKA	Treści programowe obejmują naukę o prawach fizycznych opisujących przepływ cieczy oraz czynnikach wpływających na opór naczyniowy przepływu krwi, a także fizykochemiczne i molekularne podstawy działania narządów zmysłów. Studenci nauczą się charakteryzować naturalne i sztuczne źródła promieniowania jonizującego oraz poznają sposoby jego oddziaływania z materią. W trakcie zajęć studenci zapoznają się również z fizycznymi podstawami nieinwazyjnych metod obrazowania, ich zastosowaniami oraz fizycznymi podstawami wybranych technik terapeutycznych. W zakresie umiejętności studenci będą potrafili wykorzystywać znajomość praw fizyki do wyjaśnienia wpływu czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, przyspieszenie, ciśnienie, pole elektromagnetyczne i promieniowanie jonizujące, na organizm człowieka. Ponadto ocenią wpływ dawki promieniowania jonizującego na prawidłowe i zmienione chorobowo tkanki organizmu. Po zakończeniu kursu studenci będą znali i stosowali zasady ochrony radiologicznej.
BIOLOGIA MEDYCZNA	Treści programowe obejmują wiedzę w zakresie ekologii medycznej i podstaw genetyki medycznej; rozumienie zagadnień związanych z oddziaływaniem wybranych biotycznych i abiotycznych czynników środowiskowych warunkujących zdrowie człowieka (substancje chemiczne w interakcjach biocenotycznych i ich znaczenie w medycynie: antybiotyki, fitoncydy, mykotoksyny). Powiązanie stanu zdrowia ze środowiskiem domowym, miejscem pracy i rekreacji, zagadnienie biomonitoringu oraz rozumienie stanu homeostazy organizmu i układów jej regulacji). Dodatkowo kurs zawiera omówienie wpływu mikrobioty na zdrowie człowieka. Kurs obejmuje zagadnienia wprowadzające do genetyki: podstawowe pojęcia genetyczne (gen, mutacja, genom i epigenom człowieka) prawa Mendla i dziedziczenie jednogenowe u człowieka; omawia wybrane cechy (w tym grupy krwi) i choroby dziedziczone jednogenowo. Program nauczania omawia wybrane wady rozwojowe i zespoły dysmorficzne powiązane z wadami uzębienia oraz zastosowanie komórek macierzystych w medycynie regeneracyjnej - ze szczególnym uwzględnieniem ich wykorzystania w stomatologii.

CHEMIA

Program nauczania omawia biochemiczną strukturę zębiny (kolagen, rola witaminy C w procesie powstawania kolagenu) i szkliwa (hydroksyapatyt, działanie F- na hydroksyapatyt), związki fluoru używane w stomatologii, działanie kwasów na szkliwo, erozję szkliwa.

Treści programowe obejmują także reakcje kwasowo-zasadowe w chemii materiałów stomatologicznych, teorię kwasów i zasad Bronsteda, pojęcie pH, skalę kwasowości, roztwory buforowe, a także przykłady buforów o znaczeniu biologicznym i laboratoryjnym.

Przedstawione zostaną reakcje otrzymywania cementów: fosforanowych, poliakrylowych, glosjonomerowych, chelatowych (eugenolowych), oraz wpływ czynników chemicznych na trwałość cementów, z uwzględnieniem rozpuszczalności oraz iloczynu rozpuszczalności, efektu wspólnego jonu, efektu solny i obniżenia pH.

Studenci poznają także wybrane zagadnienia z chemii organicznej i biochemii statycznej mające znaczenie w stomatologii w tym budowa, reakcje i zastosowanie następujących klas związków: alkohole, fenole tiole, etery alifatyczne, aldehydy i ketony, kwasy karboksylowe, estry, aminy, a także pochodne amin o znaczeniu stomatologicznym (chlorheksydyna, aminofluorki i fluorowanie szkliwa).

Dodatkowo kurs zawiera zagadnienia dotyczące polimerów syntetycznych i naturalnych wykorzystywanych w stomatologii m.in.: klasyfikacja polimerów, reakcje polimeryzacji kompozyty, elastomery, właściwości polimerów – rola wiązań krzyżowych, związek między strukturą a właściwościami fizycznymi, plastyfikatory.

Studenci zapoznają się wiązaniem metalicznym i jego znaczeniem dla właściwości metali, stopów i amalgamatów stosowanych w stomatologii, reakcjami zachodzącymi podczas chemicznego wybielania zębów.

Studenci nabędą podstawowe umiejętności w pracy laboratoryjnej: mycie i używanie sprzętu laboratoryjnego, używanie palnika laboratoryjnego, przygotowywanie roztworów o określonym stężeniu, strącanie osadów, sączenie, pomiar pH, rysowanie krzywych miareczkowania, oznaczanie kwasowości aktualnej i potencjalnej, wykonywanie analiz jakościowych (identyfikacja kationów, anionów), pipetowanie oraz miareczkowanie i wykonanie chromatografii papierowej.

PIERWSZA POMOC MEDYCZNA	Treści programowe obejmują problemy definicyjne przedmiotu. Zapoznanie z tematyką projektu na samokształcenie. Motywacja i zachęcanie studentów do podejmowania czynności resuscytacyjnych. Struktura systemu PRM w Polsce. Łańcuch przeżycia. Algorytm udzielania pierwszej pomocy u osób dorosłych. Algorytm BLS u osób dorosłych z użyciem AED. Niedrożność dróg oddechowych spowodowana ciałem obcym u dorosłych. Omdlenie, utrata przytomności. Pozycja bezpieczna. Algorytm BLS u dzieci i niemowląt. Niedrożność dróg oddechowych spowodowana ciałem obcym u dzieci i niemowląt. Postępowanie w urazach, tamowanie krwotoków. Podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osoby dorosłej (BLS-AED). Resuscytacja krążeniowo - oddechowa osoby dorosłej z użyciem AED. Podstawowe zabiegi resuscytacyjne u dzieci i niemowląt (BLS) Postępowanie w różnych stanach zagrożenia zdrowia i życia. Postępowanie w niedrożności spowodowanej ciałem obcym u osób poniżej i powyżej pierwszego roku życia. 5 godz. Postępowanie w urazach.
MEDYCYNĄ KATASTROF I MEDYCYNĄ RATUNKOWĄ	Treści programowe obejmują edukację prozdrowotną w kontekście stanów nagłych, diagnostykę i ocenę stanu pacjenta, a także aktualizację wiedzy w zakresie nagłych zagrożeń zdrowotnych. Studenci nauczą się prowadzenia działań zespołowych w sytuacjach kryzysowych oraz udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Program nauczania obejmuje funkcje życiowe człowieka, obsługę przyrządów pomiarowych, metody zwalczania bólu i stresu oraz farmakoterapię w stanach zagrożenia życia. Omówione zostaną również mechanizmy zaburzeń równowagi kwasowo-zasadowej, hormonalnej i wodno-elektrolitowej oraz ich wpływ na organizm. Studenci zdobędą wiedzę na temat organizacji akcji ratunkowych, postępowania w urazach wielonarządowych oraz zasad reanimacji. Praktyczna część kursu obejmuje zbieranie wywiadu w sytuacjach nagłych, ocenę stanu pacjenta oraz wykonywanie podstawowych procedur medycznych, takich jak pomiary parametrów życiowych, tlenoterapia, wentylacja wspomagana i iniekcje. W ramach zajęć omówione zostaną także zagadnienia etyki w resuscytacji oraz organizacja systemu ratownictwa medycznego. Studenci nauczą się

	rozpoznawania stanów nagłych, ich przyczyn i mechanizmów, a także zasad postępowania w przypadkach wstrząsu, zatrzymania krążenia oraz urazów mózgu i układu sercowo-naczyniowego.
STOMATOLOGIA PRZEDKLINICZNA	Treści programowe obejmują szczegółową anatomię zębów ludzkich - nazewnictwo struktur anatomicznych zęba, typowych dla omawianej grupy zębów (kształt, powierzchnie, krawędzie, wypukłości, inne). Szczegółowe różnice między poszczególnymi grupami zębów: siekacze, kły, przedtrzonowce, trzonowce oraz typami odmian zębów w danej grupie . Naukę podstawowych zasad okluzji. Prawidłowe kontakty zwarciove z przeciwnym łukiem zębowym. Studenci zapoznają się z podstawami pracy lekarza dentysty, składem i zakresem działania zespołu stomatologicznego oraz czynnikami specyficznymi, związanymi z jego środowiskiem pracy. Poznają zakres działania poszczególnych specjalizacji stomatologicznych, jak również zasady działania gabinetu dentystycznego (budowa i funkcjonowanie unitu dentystycznego), środki i urządzenia służące do ochrony przed dostępem śliny, podstawy ergonomii, kartę pacjenta- podstawowe wpisy, diagram (systemy oznaczania zębów), podstawowe instrumenty diagnostyczne (rodzaje, budowa i sposób zastosowania), podstawowe obrotowe narzędzia tnące (wiertła do pracy w tkankach zęba i opracowania wypełnień na kątnicę, prostnicę i turbinę), narzędzia ręczne oraz urządzenia służące do przygotowania i aplikacji materiałów stosowanych w zabiegach z zakresu stomatologii zachowawczej i protetyki. Studenci zdobywają wiedzę odnośnie instrumentarium służącego do wykonywania znieczuleń stomatologicznych oraz o rodzajach znieczuleń – środki znieczulające, rodzaje i podział znieczuleń z uwzględnieniem anatomii, a także o podstawowych instrumentach chirurgicznych.
BHP	Bezpieczeństwo i higiena pracy: treści programowe obejmują zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy. Studenci nauczą się: a) oceny zagrożeń związanych z wykonywaną pracą na zajęciach laboratoryjnych, b) metod ochrony przed zagrożeniami dla zdrowia i bezpieczeństwa studentów, c) kształtowania warunków pracy w sposób zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy, d) postępowania w razie wypadku w sytuacjach awaryjnych.

JĘZYK ANGIELSKI	Treści programowe obejmują słownictwo specjalistyczne z zakresu specjalności stomatologicznych, budowy zęba, typów uzębienia, częstych patologii zębowych, nazewnictwa używanego w protetyce, instrumentarium stomatologicznego, budowy unitu stomatologicznego, pomieszczeń w klinice stomatologicznej, infekcji krzyżowej, zakłucia igłą, dentofobii, zbierania wywiadu i uzupełniania diagramów zębowych. Studenci nauczą się krytycznie analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim, wyciągać wnioski i porozumiewać się z pacjentem w języku angielskim zarówno w mowie jak i na piśmie na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; stosować adekwatnie do sytuacji pytania otwarte, zamknięte, parafrazę, klaryfikację, podsumowania wewnętrzne i końcowe. Studenci zdobędą kwalifikacje dostosowywania sposobu komunikacji werbalnej do potrzeb pacjenta, wyrażając się w sposób zrozumiały i unikając żargonu medycznego. Zajęcia pomogą wyrobić w studentach motywację do samodzielnego sterowania procesem podnoszenia własnych kompetencji zawodowych/akademickich z wykorzystaniem języka obcego jako narzędzia komunikacji.
HISTORIA MEDYCYNY	Treści programowe przedmiotu Historia medycyny obejmują wiedzę z zakresu kształtowania się wiedzy medycznej i stomatologicznej od starożytności po XX wiek. Kurs skupia się na kluczowych odkryciach, postaciach i wydarzeniach, które miały znaczący wpływ na ewolucję współczesnej medycyny i stomatologii. Studenci będą mieli okazję poznać historię pionierów, jak również zrozumieć, jak zmieniały się metody leczenia, diagnozowania i profilaktyki w różnych okresach historycznych. Szczególny nacisk zostanie położony na rozwój medycyny w starożytności, z pokazaniem wpływu tej nauki (medycyna hipokratejska i galenistyczna) na rozwój medycyny w wiekach późniejszych. Ponadto pokazane zostaną metody radzenia sobie z chorobami w różnych okresach historycznych. Studenci zostaną również zapoznani z historią rozwoju krajowej, w tym łódzkiej edukacji medycznej.
ETYKA W STOMATOLOGII	Etyka w stomatologii: w trakcie odbywania kursu studenci poznają zasady etyki i deontologii lekarskiej, problemy etyczne współczesnej medycyny wynikające z dynamicznego rozwoju nauki i technologii biomedycznych, a także zasady etycznego postępowania lekarza dentysty. Studenci poznają podstawowe prawa pacjenta, w tym prawo do: wyrażenia zgody na zabieg

	medyczny, informacji medycznej, poszanowania intymności i godności osobistej, zachowania tajemnicy medycznej, dostępu do dokumentacji medycznej. Program przedmiotu obejmuje też zaznajomienie studentów z regulacjami bioetycznymi i prawnymi dotyczącymi eksperymentu medycznego oraz bioetycznymi zasadami prowadzenia badań naukowych z udziałem ludzi.
PROFESJONALIZM I KOMUNIKACJA 1	Przedmiot „Profesjonalizm i komunikacja”, jest kursem który wychodząc z paradygmatu profesjonalizmu zawodów medycznych wyposaża studentów w kompetencje pracy w zespole, komunikacji, opieki ukierunkowanej na pacjenta oraz kompetencje przywódcze. Treści teoretyczne przekazywane są w czasie zajęć seminaryjnych, a kompetencje rozwijane są w czasie zajęć symulowanych. Na poszczególnych latach nauczane są coraz bardziej złożone treści programowe, przechodząc od wstępu do profesjonalizmu i kompetencji interpersonalnych na roku 1, poprzez komunikację z pacjentem i zespołem, komunikację społeczną, aż do złożonych problemów komunikacji i zajęć konsolidujących na roku 4. Osią tematyczną kursu na roku 1 jest profesjonalizm akademicki i podstawy komunikacji interpersonalnej (m. in. techniki aktywnego słuchania, rola komunikacji werbalnej i niewerbalnej, okazywanie empatii).
MEDYCYNĄ CYFROWA	W ramach treści programowych studenci kierunku stomatologia nabywają podstawowe umiejętności z zakresu prowadzenia dokumentacji medycznej z wykorzystaniem dedykowanych systemów informatycznych. Zajęcia przygotowują studentów do funkcjonowania w cyfrowym środowisku pracy gabinetu stomatologicznego. Studenci uczą się m.in. zakładania kartoteki pacjenta, wprowadzania danych medycznych, wystawiania e-recept i e-skierowań, a także prowadzenia rejestru świadczeń i rozliczeń z Narodowym Funduszem Zdrowia. Treści kształcenia obejmują również podstawy organizacyjne związane z dokumentacją medyczną oraz zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa i ochrony danych pacjentów. Istotnym elementem zajęć jest rozwijanie umiejętności wyszukiwania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł – zarówno lokalnych baz danych (np. kartoteki, słowniki procedur), jak i internetowych (np. klasyfikacje ICD, rejestry leków). Studenci poznają narzędzia umożliwiające sprawne odnajdywanie potrzebnych informacji i ich praktyczne zastosowanie w codziennej pracy klinicznej. Program zajęć został dostosowany do poziomu zaawansowania studentów i koncentruje się na realizacji efektów kształcenia związanych z dokumentacją

	medyczną, cyfryzacją ochrony zdrowia oraz posługiwaniem się narzędziami informatycznymi wspierającymi pracę lekarza dentysty.
WYCHOWANIE FIZYCZNE	Celem programu jest kształtowanie prozdrowotnych postaw, rozwijanie sprawności fizycznej oraz umiejętności praktycznych przydatnych w życiu codziennym i pracy zawodowej. Program łączy teorię i praktykę, promując aktywność fizyczną jako kluczowy element zdrowego stylu życia i przyszłej pracy zawodowej. Wiedza pozyskiwana przez studentów obejmuje podstawy aktywności fizycznej i jej wpływ na zdrowie, zasady bezpieczeństwa i profilaktyki urazów, znajomość metod treningu i rehabilitacji ruchowej oraz podstawy dietetyki i profilaktyki chorób cywilizacyjnych. W zakresie umiejętności studenci nabywają zdolności zaplanowania i realizacji treningu, wykonywania ćwiczeń wzmacniających i relaksacyjnych, oceny sprawności fizycznej, korzystania ze sprzętu sportowego. Studenci uzyskują również kompetencje w zakresie promowania zdrowego stylu życia, współpracy w zespole sportowym., odpowiedzialności za bezpieczeństwo w trakcie aktywności fizycznej. Struktura zajęć obejmuje trening funkcjonalny, fitness, sporty zespołowe, pływanie, nordic walking oraz techniki relaksacyjne.
II ROK	
BIOCHEMIA	Treści programowe obejmują naukę o podstawowych mechanizmach biochemicznych zachodzących w organizmie ludzkim. Program nauczania obejmuje zagadnienia z zakresu medycyny oraz nauk przyrodniczych. Studenci nauczą się znaczenia pierwiastków głównych i śladowych w procesach zachodzących w organizmie, znaczenia elektrolitów, układów buforowych i reakcji chemicznych w układach biologicznych. Program nauczania omawia biochemiczne podstawy integralności organizmu ludzkiego, budowę i funkcje związków chemicznych występujących w organizmie ludzkim oraz zasady gospodarki wapniowej i fosforanowej. Ponadto kurs omawia także rolę i znaczenie płynów ustrojowych oraz porusza wybrane zagadnienia z zakresu genetyki i biologii molekularnej.
IMMUNOLOGIA	Treści programowe przedmiotu „Immunologia” obejmują podstawowe definicje i pojęcia dotyczące układu odpornościowego, jego budowę, rozwój oraz mechanizmy funkcjonowania komórek i struktur immunologicznych.

	Studenci poznają znaczenie układu odpornościowego w utrzymaniu homeostazy organizmu, zarówno w warunkach zdrowia, jak i w sytuacjach patologicznych. Omawiane są mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej, rola komórek immunologicznych oraz ich interakcje, a także znaczenie pamięci immunologicznej i procesów autoimmunizacyjnych. Zajęcia obejmują zagadnienia dotyczące reakcji zapalnych oraz ich wpływu na rozwój chorób, w tym chorób przyzębia, a także immunologicznych mechanizmów odpowiedzi na infekcje wirusowe, bakteryjne i grzybicze. Studenci poznają metody diagnostyczne wykorzystywane w immunologii, w tym techniki detekcji reakcji antygen-przeciwciała, testy serologiczne oraz metody izolacji i hodowli komórek układu odpornościowego. Szczególna uwaga poświęcona jest znaczeniu immunoprofilaktyki, mechanizmom działania szczepionek oraz wpływowi stresu na funkcjonowanie układu odpornościowego. Poruszane są także zagadnienia związane z reakcjami nadwrażliwości, alergiami na materiały stomatologiczne oraz diagnostyką laboratoryjną alergii i autoprzeciwciał. Studenci zdobywają umiejętność analizy funkcji układu odpornościowego, interpretacji wyników testów immunologicznych oraz oceny zaburzeń immunologicznych. Poznają zasady immunologii szczepień, mechanizmy odpowiedzi organizmu na patogeny oraz sposoby unikania reakcji immunologicznych prowadzących do stanów patologicznych. Zajęcia przygotowują oceny badań naukowych i wykorzystania zdobytej wiedzy w praktyce klinicznej
FIZJOLOGIA CZŁOWIEKA	Treści programowe z Fizjologii człowieka obejmują wiedzę w zakresie poznania podstawowych pojęć fizjologicznych, procesów fizjologicznych i mechanizmów umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie organizmu człowieka. Poznanie działania mechanizmów fizjologicznych narządów i układów: krążenia, oddechowego, pokarmowego, nerwowego, hormonalnego, wydalniczego, fizjologii krwi, podstaw równowagi wodnej organizmu i zmian przystosowujących czynności tych układów do różnych stanów fizjologicznych i do przebywania w różnych warunkach zewnętrznych. Poznanie mechanizmów odpowiedzialnych za kontrolę i regulację czynności wszystkich układów organizmu w celu wytworzenia umiejętności kojarzenia procesów i myślenia o poszczególnych narządach i układach, jako o elementach całego organizmu umożliwiających utrzymanie równowagi homeostatycznej. Nauczanie fizjologii obejmuje również poznanie możliwości

	adaptacyjnych organizmu człowieka zdrowego do naturalnych obciążeń życia codziennego oraz do warunków ekstremalnych.
FIZJOLOGIA CIĄŻY	Treści programowe obejmują zagadnienia związane z fizjologią i przebiegiem ciąży, porodu oraz połogu. Omawiane są kluczowe aspekty cyklu miesięczkowego, proces zapłodnienia i zagnieżdżenia zarodka, a także zmiany zachodzące w organizmie kobiety ciężarnej. Szczególną uwagę poświęca się optymalnym warunkom dla rozwoju płodu i prawidłowego przebiegu ciąży, diagnostyce wczesnej ciąży oraz metodom antykoncepcji. Podczas ćwiczeń analizowana jest ciąża prawidłowa, rozwój płodu oraz znaczenie badań klinicznych, ultrasonograficznych i laboratoryjnych w ocenie zdrowia matki i dziecka. Omawiana jest także interpretacja wyników badań i ich wpływ na postępowanie medyczne. Podkreślane jest znaczenie odpowiedniego odżywiania kobiety ciężarnej oraz wpływ zakażeń ogniskowych (np. zębów, migdałków, zatok) na przebieg ciąży. Kolejnym istotnym elementem programu jest edukacja dotycząca porodu i połogu. Omawiana jest rola szkół rodzenia, przebieg porodu fizjologicznego oraz okres połogu. Poruszane są także zagadnienia związane z noworodkiem dojrzałym, jego pielęgnacją oraz korzyściami wynikającymi z karmienia piersią.
FARMAKOLOGIA 1	Treści programowe obejmują zagadnienia z zakresu zasad i przepisów prawnych dotyczących wystawiania recept na większość postaci leków gotowych i wybranych postaci leków recepturowych. Studenci poznają podstawowe zagadnienia z zakresu farmakokinetyki leków, ich uwalniania, wchłaniania, dystrybucji, metabolizmu oraz wydalania, ponadto podstawowe parametry farmakokinetyczne. Program nauczania obejmuje mechanizmy działania, wskazania, przeciwwskazania, działania niepożądane i toksyczne oraz zasady dawkowania w zakresie następujących grup leków: wpływających na układ współczulny i przywspółczulny (adrenomimetycznych, adrenolitycznych, parasympatykomimetycznych, cholinolitycznych), przeciwhistaminowych, glikokortykosteroidowych, przeciwłękowych, nasennych, środków miejscowo znieczulających, środków znieczulenia ogólnego (wziwnych i dożylnych). W zakresie omawianych grup leków są omawiane aspekty interakcji lek – lek, lek – żywność, lek – alkohol, a także aspekty uzależnienia od leków, efektów toksycznych po przedawkowaniu i stosowaniu odtrutek w zależności od grup leków. Na zajęciach z

	farmakologii prowadzone są ćwiczenia w zakresie: dobierania leków i ich dawek w zależności od wskazań, zasad dawkowania, doboru postaci leków. Dodatkowo w ramach kursu jest omawiana farmakoterapia w stanach zagrożenia życia, tj. we wstrząsie anafilaktycznym, zatrzymaniu akcji serca, napadzie astmy oskrzelowej, napadzie drgawek.
GENETYKA MEDYCZNA	Treści programowe obejmują zapoznanie z podstawami w zakresie genetyki klinicznej. Studenci poznają podłoże i objawy rzadkich chorób genetycznych z manifestacją w obrębie twarzoczaszki i narządu żucia. Program nauczania omawia czynniki genetyczne warunkujące choroby jednogenowe, wielogenowe oraz wieloczynnikowe, w tym zespoły aberracji chromosomowych i zmiany epigenetyczne. Dodatkowo, kurs zawiera omówienie podstawowych metod diagnostyki genetycznej, podstaw interpretacji wyników i oceny predyspozycji genetycznych do nowotworów, w tym nowotworów jamy ustnej. Ponadto, podczas zajęć zostaną przedstawione podstawy cytogenetyki klasycznej i molekularnej.
MIKROBIOLOGIA	Treści programowe obejmują systematykę drobnoustrojów, fizjologiczną florą bakteryjną, charakterystykę i budowę bakterii chorobotwórczych i względnie chorobotwórczych, wirusów chorobotwórczych dla człowieka oraz mechanizmy chorobotwórczości wirusów i bakterii, udział bakterii i wirusów w etiologii chorób oraz zawodowych zagrożeń biologicznych z nimi związanych. Podstawy epidemiologii zakażeń wywołanych przez bakterie, wirusy oraz drogi ich szerzenia się w organizmie człowieka. Przekazanie wiedzy nt. form wzajemnego oddziaływania w układzie drobnoustrojów – gospodarz, metod dezynfekcji i sterylizacji, sposobów postępowania aseptycznego i antyseptycznego, podstawy higieny rąk. Studenci nauczą się zasad racjonalnej antybiotykoterapii i chemioterapii, zasad terapii empirycznej i celowanej, mechanizmów działania antybiotyków i chemioterapeutyków oraz mechanizmów oporności drobnoustrojów na leki przeciwdrobnoustrojowe i następstw z niej wynikających. Podstaw diagnostyki mikrobiologicznej, pobierania materiału biologicznego do badań mikrobiologicznych oraz interpretacji wyniku badań mikrobiologicznych.
PATOFIZJOLOGIA	Treści programowe obejmują przyczyny i patomechanizmy prowadzące do powstawania wybranych jednostek chorobowych. Ponadto, studenci poznają zależności pomiędzy poszczególnymi elementami złożonych procesów patogenetycznych, które skutkują zaburzeniami w organizmie człowieka na

	poziomie komórkowym, narządowym, układowym i międzyukładowym. Zostanie przedstawiona wiedza umożliwiająca poznanie i analizę złożonych zjawisk czynnościowych doprowadzających do zaburzenia homeostazy ustroju z uwzględnieniem mechanizmów regulacyjnych i adaptacyjnych. Program nauczania omawia czynniki chorobotwórcze, pojęcie homeostazy, zdrowia, choroby, adaptacji, oporności, odporności, skłonności czy podatności. Studenci poznają także mechanizmy odczynu zapalnego i gojenia się ran oraz wpływ hipobarii i hiperbarii na organizm. Ponadto, treści programowe obejmują zaburzenia regulacji hormonów, termoregulacji, gospodarki wodno-elektrolitowej, równowagi kwasowo-zasadowej, pracy nerek, płuc, trzustki, wątroby oraz mechanizmy i skutki zaburzeń w układzie sercowo-naczyniowym. Scharakteryzowane zostaną także awitaminozy i ich wpływ na organizm ze szczególnym uwzględnieniem zmian w jamie ustnej.
MATERIAŁOZNAWSTWO - STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA	Treści programowe obejmują naukę o budowie materiałów stomatologicznych służących do wykonywania wypełnień tymczasowych i stałych bezpośrednio w warunkach jamy ustnej. Studenci nauczą się praktycznych zasad przygotowywania materiałów wypełniających oraz posługiwania się nimi w zależności od ich sposobu utwardzania. Program nauczania omawia wskazania oraz przeciwwskazania do stosowania materiałów podkładowych, kompozytowych, szkłoionomerowych oraz bioaktywnych. Dodatkowo, kurs zawiera omówienie technik adhezyjnych i ćwiczenia praktyczne na fantomach dotyczące aspektów klinicznych stosowania materiałów adhezyjnych w leczeniu ubytków pochodzenia próchnicowego i nie próchnicowego.
REHABILITACJA	Program seminarium obejmuje zagadnienia związane z rehabilitacją w ujęciu holistycznym, fizjoterapią oraz jej zastosowaniem w stomatologii i medycynie ogólnej. Seminarium 1 poświęcone jest rehabilitacji kompleksowej, w tym założeniom Polskiego Modelu Rehabilitacji. Omówiony zostanie podział ćwiczeń leczniczych, charakterystyka zabiegów fizykoterapeutycznych oraz znaczenie reaktywności tkanki w procesie leczenia fizjoterapeutycznego. Seminarium 2 koncentruje się na zastosowaniu zabiegów fizykoterapeutycznych w stomatologii. Przedstawione zostaną metody takie jak światłolecznictwo, elektrolecznictwo, pole magnetyczne niskiej częstotliwości, krioterapia oraz fala ultradźwiękowa.

	Seminarium 3 dotyczy profilaktyki bólów krzyża u stomatologów, podkreślając znaczenie ergonomii stanowiska pracy. Omówiona zostanie również rola odnowy biologicznej jako elementu profilaktyki zdrowotnej. Seminarium 4 obejmuje tematykę analizy sylwetki, zaburzeń równowagi napięć mięśniowych w obrębie głowy, szyi oraz całego ciała. Uczestnicy zapoznają się z ćwiczeniami stosowanymi w korekcji statyki ciała. Seminarium 5 skupia się na wpływie kinezyterapii i terapii manualnej na organizm, ze szczególnym uwzględnieniem układu stomatognatycznego. Omówione zostaną zasady planowania i realizacji programów rehabilitacji w jednostkach chorobowych z zakresu reumatologii i ortopedii.
RADIOLOGIA OGÓLNA	Treści programowe obejmują zasady działania oraz zastosowanie współczesnych metod obrazowania medycznego, uwzględniając ich zalety, ograniczenia oraz znaczenie kliniczne. Omawiane są podstawy funkcjonowania aparatury rentgenowskiej i tomografii komputerowej (TK), w tym mechanizmy działania oraz wykorzystanie środków kontrastujących. Przedstawione są zalety i ograniczenia tych metod oraz ich zastosowanie w diagnostyce klinicznej. Kolejnym zagadnieniem jest ultrasonografia (USG), obejmująca zasady działania aparatury, zastosowanie środków kontrastowych oraz ocenę skuteczności tej metody w diagnostyce narządowej. Omówione zostanie również obrazowanie za pomocą rezonansu magnetycznego (MRI), w tym mechanizmy fizyczne tej technologii, rola środków kontrastujących oraz jej zalety i ograniczenia w diagnostyce medycznej. Radiologia zabiegowa będzie przedstawiona w kontekście współczesnych możliwości monitorowania zabiegów z użyciem ultrasonografii oraz fluoroskopii. Istotnym elementem treści programowych jest także obrazowanie hybrydowe jako nowoczesne narzędzie w diagnostyce narządowej, uwzględniające połączenie różnych technik obrazowania dla lepszej precyzji diagnostycznej. Ponadto, podczas zajęć omówione zostanie bezpieczeństwo badań obrazowych oraz planowanie procesu diagnostycznego, ze szczególnym uwzględnieniem minimalizacji narażenia pacjenta na promieniowanie i dobór odpowiednich metod diagnostycznych.

FIZJOLOGIA NARZĄDU ŻUCIA	Treści programowe obejmują budowę i funkcję narządu żucia (narząd żucia, układ stomatognatyczny, zespoły funkcjonalne: zespół zębowo - zębodołowy, zespół zębowo - zębowy, zespół stawów skroniowo-żuchwowych), morfologię i fizjologię zębów. (wyrzynanie się zębów - fazy, okresy, różnice między uzębieniem mlecznym a stałym, anatomia zębów stałych, cechy Muhltreitera, systemy numeracji zębów) oraz budowę łuków zębowych i profil twarzy. (budowa łuków zębowych, klasyfikacja Angle'a, analiza profilu twarzy - punkty skórne i kostne, norma Simona, płaszczyzny, pole biometryczne, profile twarzy, analiza rysów twarzy z przodu). Studenci poznają skład i funkcje śliny (skład i rola śliny, mechanizm buforowy, wydzielanie śliny, budowa ślinianek przyusznej, podżuchwowej i podjęzykowej, złogi nazębne), budowę i funkcje języka (budowa języka, budowa i funkcje brodawek języka, funkcje języka, budowa i mechanizm działania kubków smakowych, badanie języka), budowę i funkcje stawów skroniowo-żuchwowych (budowa i mechanika stawów skroniowo-żuchwowy, badanie stawów skroniowo-żuchwowych) oraz układ nerwowo-mięśniowy narządu żucia (mięśnie żucia, mięśnie nadgnykowe).
ERGONOMIA	Treści programowe obejmują podstawowe zaburzenia układu mięśniowo-szkieletowego związane z pracą lekarza dentysty, zasady ergonomii pracy w gabinecie stomatologicznym, zasady organizacji pracy w gabinecie stomatologicznym z przygotowaniem środowiska pracy na „cztery ręce”, zasady pracy na „cztery ręce” podczas opracowania oraz odbudowy ubytków klasy I, II, III, IV i V oraz sposoby uzyskania suchości pola zabiegowego w różnych sytuacjach klinicznych. Studenci poznają zasady ergonomicznej organizacji pracy w gabinecie stomatologicznym i przeprowadzania zabiegów stomatologicznych oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w stomatologii. Nabywają umiejętności pracowania w gabinecie stomatologicznym z zachowaniem zasad ergonomii oraz doboru właściwych narzędzia do zabiegu stomatologicznego.
WSTĘP DO MATERIAŁOZNAWSTWA	Treści programowe ww. przedmiotu obejmują wstępne informacje dotyczące składu, budowy, właściwości, przeznaczenia i sposobu użycia materiałów stomatologicznych. Studenci nabywają wiedzę z zakresu właściwości fizycznych, chemicznych oraz mechanicznych, które charakteryzują materiały stomatologiczne. Dodatkowo wprowadzone zostały informacje z zakresu metod wyznaczania najważniejszych właściwości materiałów protetycznych

	oraz wstępne informacje dotyczące wytrzymałości mechanicznej materiałów. Podczas zajęć wstępnie omówione zostanie zjawisko adhezji i procedury adhezyjnego przygotowania powierzchni szkliva, zębiny oraz biomateriałów stomatologicznych; zdefiniowane zostaną mechanizmy i zjawiska związane z degradacją biomateriałów stomatologicznych w jamie ustnej i ich wpływ na właściwości biologiczne materiałów stomatologicznych. Studenci nauczą się wstępnej weryfikacji biomateriałów odtwórczych, protetycznych oraz łączących, w oparciu o własności materiałów i warunki kliniczne. Dodatkowo na przedmiocie podkreślona jest konieczność krytycznej analizy piśmiennictwa medycznego, w tym w języku angielskim, i umiejętność wyciągania wniosków, jak również interdyscyplinarnego podejścia w zakresie wyboru i stosowania materiałów stomatologicznych.
NAUCZANIE PRZEDKLINICZNE - STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA 1	Treści programowe obejmują zagadnienia z zakresu wykonywania podstawowych zabiegów zachowawczej rekonstrukcji utraconych twardych tkanek zębów próchnicowego i niepróchnicowego pochodzenia oraz przygotowania studentów do pracy w warunkach klinicznych. Studenci poznają i wykonują zabiegi PRR typ I i PRR typ II. Poznają podział próchnicy, systemy numeracji zębów oraz klasyfikacje ubytków próchnicowych ze szczególnym uwzględnieniem klasyfikacji wg. Black'a oraz Mount i Hume'a. Studenci poznają zasady opracowania ubytków zgodnie z metodyką opracowania ubytków wg. Black'a pod wypełnienia z adhezyjnych materiałów odtwórczych z uwzględnieniem zasad minimalnie inwazyjnego opracowania tkanek oraz poznają metodykę wypełniania ubytków materiałami adhezyjnymi ze szczególnym uwzględnieniem półpłynnych i uniwersalnych kompozytów stomatologicznych oraz cementów glassionomerowych. Studenci uczą się samodzielnego opracowania i wypełniania ubytków kl.I, III, V oraz klasy II wariantu I i II w zębach fantomowych w szczęcie i zuchwie przy użyciu stomatologicznych materiałów adhezyjnych z wykorzystaniem narzędzi i materiałów pomocniczych, utrwalając metodykę klinicznego postępowania podczas kondycjonowania tkanek pod cementy glassionomerowe oraz adhezyjnego przygotowania tkanek w technice total-etch. Studenci nabywają umiejętności pracy podstawowymi i pomocniczymi narzędziami stomatologicznymi w symulowanych warunkach klinicznych, uczą się obsługi unitu stomatologicznego oraz organizacji pracy zgodnie z zasadami ergonomii.

NAUCZANIE PRZEDKLINICZNE - STOMATOLOGIA DZIECIĘCA	Studenci zdobywają wiedzę w zakresie klasyfikacji ubytków wg Black'a i leczenia próchnicy w zębach przednich mlecznych oraz stosowania metod atraumatycznych w leczeniu zębów mlecznych. Poznają metody profilaktycznego lakowania bruzd szczelin oraz minimalne inwazyjne opracowywanie ubytków w zębach stałych niedojrzałych, a także techniki konwencjonalne leczenia próchnicy w zębach trzonowych mlecznych. Zapoznają się z możliwościami leczenia pourazowych uszkodzeń zębów stałych oraz leczenia chorób miazgi w zębie mlecznym metodą amputacji.
PROFILAKTYKA STOMATOLOGICZNA	Treści programowe obejmują specyfikę rozwoju choroby próchnicowej w zębach mlecznych i stałych niedojrzałych, z uwzględnieniem rozwoju oraz budowy biochemicznej i histologicznej szkliwa. Wiedza szczegółowa dotyczy głównych i dodatkowych czynników wpływających na powstawanie próchnicy, istoty choroby próchnicowej zębów niedojrzałych oraz różnic morfologicznych między zębami mlecznymi i stałymi z punktu widzenia ich podatności na próchnicę. Studenci poznają zasady higieny jamy ustnej na różnych etapach rozwoju dziecka - preparaty, metody, techniki kontroli biofilmu nazębnego oraz metody oceny stanu higieny jamy ustnej.
ZDROWIE PUBLICZNE	Treści programowe obejmują zagadnienia takie jak: pojęcie i zakres zdrowia publicznego: geneza zdrowia publicznego, ewolucja pojęcia zdrowie publiczne, interdyscyplinarność i wielosektorowość zdrowia publicznego - powiązania z różnymi dyscyplinami naukowymi, pojęcie stan zdrowia populacji i uwarunkowania stanu zdrowia, definicje zdrowia publicznego wg różnych autorów, pojęcie "nowe zdrowie publiczne", zdrowie publiczne a medycyna społeczna - podobieństwa i różnice; zadania zdrowia publicznego. Systemy ochrony zdrowia na świecie - organizacja, finansowanie. organizacja opieki zdrowotnej w Polsce - głównie źródła finansowania, organizacja i podstawy prawne, przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego, podmiot leczniczy niebędący przedsiębiorcą, zadania MZ, NFZ, administracji samorządowej. Obecne problemy polskiego systemu ochrony zdrowia. Metody wczesnego wykrywania chorób w skali populacyjnej: badania przesiewowe, wywiady celowane ze skalami ryzyka, samokontrola. Testy do wczesnego wykrywania chorób. Główne problemy zdrowotne społeczeństwa polskiego; główne przyczyny zachorowalności i umieralności. Choroby układu krążenia - sukcesy i porażki w walce z chorobami sercowo-naczyniowymi w Polsce, nowotwory złośliwe, zewnętrzne przyczyny zgonu jako problemy zdrowia publicznego. Inne problemy zdrowia publicznego

	w Polsce - cukrzyca typu II, POCHP, choroby zakaźne (gruźlica, krztusiec), otyłość, osteoporoza, niepełnosprawność, próchnica. Proces globalizacji i jego wpływ na zdrowie publiczne w Polsce.
STOMATOLOGIA SPOŁECZNA	Treści programowe obejmują metody oceny stanu zdrowia jednostki i populacji, mierniki i zasady monitorowania stanu zdrowia jamy ustnej populacji. Pojęcia zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego oraz uwarunkowań społeczno-kulturowych na stan zdrowia pacjenta. Dodatkowo omawiane są konsekwencje niedoboru i nadmiaru składników żywieniowych ze szczególnym uwzględnieniem jamy ustnej. Wpływ stresu na etiopatogenezę i przebieg chorób somatycznych manifestujących się w obrębie jamy ustnej. Problemowe używanie substancji psychoaktywnych i uzależnienia od nich. Studenci poznają uwarunkowania chorób, sposoby identyfikacji i badania czynników ryzyka chorób, wady i zalety badań epidemiologicznych oraz zasady wnioskowania przyczynowo-skutkowego w stomatologii. Zasady zachowań prozdrowotnych, podstawy profilaktyki i wczesnej wykrywalności najczęstszych chorób cywilizacyjnych, w tym chorób jamy ustnej oraz zasady badań przesiewowych w tych chorobach. Pojęcie jakości w opiece stomatologicznej. Omawiane są zadania i metody promocji zdrowia jamy ustnej oraz zasady profilaktyki chorób jamy ustnej. Studenci nauczą się zasad motywowania pacjenta do zachowań prozdrowotnych. Zasady postępowania w przypadku ekspozycji na materiał potencjalnie zakaźny.
PRAWO MEDYCZNE Z ORZECZNICTWEM SĄDOWO-MEDYCZNYM	Treści programowe obejmują następujące zagadnienia: 1. Wprowadzenie do prawa medycznego na tle systemu prawa w Polsce 2. Zasady uzyskiwania prawa wykonywania zawodu przez lekarza dentystę 3. Obowiązek niesienia pomocy lekarskiej i jego granice w tym przesłanki odmowy udzielenia pomocy – art. 38 i 39 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty (klauzula sumienia) 4. Zgoda pacjenta jako przesłanka legalności czynności leczniczych 5. Obowiązek poszanowania godności osobistej i intymności pacjenta 6. Obowiązek zachowania tajemnicy lekarskiej; przypadki legalnego ujawnienia tajemnicy lekarskiej w tym prawny i społeczny obowiązek zawiadomienia o czynie zabronionym

	7. Zasady prowadzenia, udostępniania i przechowywania dokumentacji medycznej, a także odpowiedzialność karna za jej fałszowanie (w tym poświadczenie nieprawdy) 8. Prawo osób trzecich do informacji medycznej 9. Przesłanki odpowiedzialności lekarza dentysty w związku z wykonywaniem czynności zawodowych (przesłanki odpowiedzialności karnej, cywilnej i zawodowej). 10. Odpowiedzialność za skutki błędu medycznego, w tym odpowiedzialność w zespołowym działaniu 11. Warunki legalności wykonywania czynności nieterapeutycznych (eksperymenty medyczne, czynności kosmetyczne) 12. Ochrona cywilna i karna lekarza dentysty w sytuacji narażenia lub naruszenia jego dóbr 13. Zasady orzekania o czasowej niezdolności do pracy, niezdolności do pracy dla celów rentowych oraz o niepełnosprawności lub jej stopniu 14. Zasady udzielania świadczeń w razie choroby, macierzyństwa, wypadków przy pracy i chorób zawodowych.
PROFESJONALIZM I KOMUNIKACJA 2	Przedmiot „Profesjonalizm i komunikacja”, jest kursem który wychodząc z paradygmatu profesjonalizmu zawodów medycznych wyposaża studentów w kompetencje pracy w zespole, komunikacji, opieki ukierunkowanej na pacjenta oraz kompetencje przywódcze. Treści teoretyczne przekazywane są w czasie zajęć seminaryjnych, a kompetencje rozwijane są w czasie zajęć symulowanych. Na poszczególnych latach nauczane są coraz bardziej złożone treści programowe, przechodząc od wstępu do profesjonalizmu i kompetencji interpersonalnych na roku 1, poprzez komunikację z pacjentem i zespołem, komunikację społeczną, aż do złożonych problemów komunikacji i zajęć konsolidujących na roku 4. Osią tematyczną kursu na roku 2 jest profesjonalizm zawodów medycznych i podstawy komunikacji z pacjentami (np. motywowanie do podejmowania zachowań prozdrowotnych) oraz wstęp do komunikacji w zespole.
PSYCHOLOGIA LEKARSKA	Treści programowe obejmują naukę o pojęciu zdrowia i choroby oraz uwarunkowań społeczno-kulturowych i ich wpływ na stan zdrowia. Studenci poznają pojęcie empatii oraz zwroty i zachowania służące jej wyrażaniu, a także narzędzia komunikacyjne jak: pytania otwarte, zamknięte, parafrazę, klaryfikację, podsumowania wewnętrzne i końcowe, sygnalizowanie, aktywne słuchanie i rozpoznawanie i analizowanie sytuacje trudne i wyzwania

	związane z komunikowaniem. Omówione zostaną rozpoznawanie i analizowanie sytuacji trudnych i wyzwań związanych z komunikowaniem się, w tym płacz, silne emocje, lęk, przerywanie wypowiedzi, kwestie kłopotliwe i drażliwe, milczenie, wycofanie, zachowania agresywne i roszczeniowe, oraz radzenie sobie z nimi w sposób konstruktywny. Program nauczania zawiera także zarys psychofizycznego rozwoju człowieka. Treści programowe obejmują również rolę rodziny pacjenta w procesie chorowania. Studenci poznają także zasady motywowania pacjenta do zachowań prozdrowotnych i zachowania człowieka sprzyjające zachowaniu zdrowia. Kurs przybliży także pojęcie stresu oraz jego wpływ na etiopatogenezę i przebieg chorób somatycznych i zaburzeń psychicznych oraz mechanizmy radzenia sobie ze stresem. Ponadto omówione zostaną objawy zespołu wypalenia zawodowego lekarza dentysty oraz metody zapobiegania jego powstaniu.
WSTĘP DO EBM I BIOSTATYSTYKI	Treści programowe obejmują rozwój kompetencji w zakresie znajomości i umiejętności wykorzystywania w praktyce podstawowych pojęć statystycznych/biostatystycznych, informatycznych, Evidence Based Medicine (medycyny opartej na faktach), projektowania i interpretacji badań naukowych i klinicznych, a także wykorzystywania systemów bibliograficznych uczelni wyższych (ze szczególnym uwzględnieniem UM w Łodzi) oraz baz danych piśmiennictwa naukowego. Studenci zdobywają wiedzę z zakresu metod oceny jakości badań naukowych, realizowania i projektowania badań naukowych i klinicznych, interpretacji wyników badań naukowych i testów statystycznych, wpływie sztucznej inteligencji (AI) na rozwój medycyny i badań naukowych a także przeprowadzania prostych analiz statystycznych. Dodatkowo zyskują wiedzę i możliwości w wyszukiwaniu w zasobach elektronicznych, krytycznego analizowania oraz oceny badań naukowych a także wykorzystania nowych sposobów leczenia w odniesieniu do danego pacjenta w oparciu o najnowsze wyniki badań naukowych i klinicznych.
JĘZYK ANGIELSKI	Treści programowe obejmują słownictwo specjalistyczne z zakresu radiologii stomatologicznej, rodzajów zdjęć rentgenowskich używanych w stomatologii, odruchu wymiotnego, kserostomii, halitozy, niepróchnicowych ubytków zębowych(abrazji, atrycji, erozji), bruksizmu, próchnicy i jej profilaktyki, zabiegów profilaktycznych w stomatologii, fluorozy, rodzajów bólu i analgezji.

	Studenci nauczą się krytycznie analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim, wyciągać wnioski i porozumiewać się z pacjentem w języku angielskim zarówno w mowie jak i na piśmie na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; stosować adekwatnie do sytuacji pytania otwarte, zamknięte, parafrazę, klaryfikację, podsumowania wewnętrzne i końcowe. Studenci zdobędą kwalifikacje dostosowywania sposobu komunikacji werbalnej do potrzeb pacjenta, wyrażając się w sposób zrozumiały i unikając żargonu medycznego. Zajęcia pomogą wyrobić w studentach motywację do samodzielnego sterowania procesem podnoszenia własnych kompetencji zawodowych/akademickich z wykorzystaniem języka obcego jako narzędzia komunikacji. Treści programowe obejmują słownictwo specjalistyczne z zakresu radiologii stomatologicznej, rodzajów zdjęć rentgenowskich używanych w stomatologii, odruchu wymiotnego, kserostomii, halitozy, niepróchnicowych ubytków zębowych(abrazji, atrycji, erozji), bruksizmu, próchnicy i jej profilaktyki, zabiegów profilaktycznych w stomatologii, fluorozy, rodzajów bólu i analgezji. Studenci nauczą się krytycznie analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim, wyciągać wnioski i porozumiewać się z pacjentem w języku angielskim zarówno w mowie jak i na piśmie na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; stosować adekwatnie do sytuacji pytania otwarte, zamknięte, parafrazę, klaryfikację, podsumowania wewnętrzne i końcowe. Studenci zdobędą kwalifikacje dostosowywania sposobu komunikacji werbalnej do potrzeb pacjenta, wyrażając się w sposób zrozumiały i unikając żargonu medycznego. Zajęcia pomogą wyrobić w studentach motywację do samodzielnego sterowania procesem podnoszenia własnych kompetencji zawodowych/akademickich z wykorzystaniem języka obcego jako narzędzia komunikacji.
III ROK	
FARMAKOLOGIA 2	Treści programowe obejmują mechanizmy działania, wskazania, przeciwwskazania, działania niepożądane i toksyczne oraz zasady dawkowania w zakresie następujących grup leków: nieopiodowych i opiodowych leków przeciwbólowych, leków przeciwzapalnych, leków przeciwzakrzepowych (przeciwnkrzepliwe i przeciwagregacyjne), leków

	zmniejszających krwawienie, leków obniżających ciśnienie tętnicze krwi (inhibitory konwertazy angiotensynowej, antagoniści receptorów AT1, diuretyki, antagoniści kanałów wapniowych), azotanów, antybiotyków i chemioterapeutyków, leków przeciwwirusowych, przeciwgrzybiczych, przeciwpasożytniczych, leków wpływających na przewod pokarmowy, leków rozluźniających mięśnie szkieletowe, leków przeciwdepresyjnych i neuroleptyków, witamin i makroelementów. W zakresie omawianych grup leków są omawiane aspekty interakcji lek – lek, lek – żywność, lek – alkohol, a także aspekty uzależnienia od leków, tak aby student umiał wybierać leki minimalizujące konsekwencje społeczne tj. uzależnienie. W ramach farmakologii prowadzone są ćwiczenia w zakresie: sposobów zapobiegania i zwalczania bólu u pacjentów oraz lęku i stresu w różnych sytuacjach klinicznych. W ramach zajęć omawiana jest farmakoterapia w stanach zagrożenia życia, tj. ból wieńcowy, wzrost ciśnienia tętniczego. Studenci poznają zasady antybiotykoterapii miejscowej i ogólnej, jak również rekomendacje do zapobiegania i zwalczania zakażeń, w tym stosowania antybiotyków i antyseptyków w codziennej praktyce stomatologicznej. Poznają zasady terapii miejscowej i ogólnej w przypadku wystąpienia zakażeń wywołanych przez bakterie, wirusy, grzyby i pasożyty. Program nauczania farmakologii obejmuje również omówienie leków, które mają wpływ na stan jamy ustnej, np. wywołują zmiany w obrębie jamy ustnej, czy stan zębów, mają wpływ na przebieg zabiegów stomatologicznych, tj. wydłużają czas krwawienia. Na zajęciach Studenci ćwiczą zapisywanie leków wyżej wymienionych (szczególnie przeciwbólowych, przeciwzapalnych, leków stosowanych w różnego rodzaju zakażeniach) na receptach, dobierając odpowiednie dawkowanie.
PATOMORFOLOGIA	Treści programowe obejmują patomechanizm zmian prowadzących do powstawania chorób oraz ich przebieg kliniczny. Program omawia ponadto wykładniki patologiczne komórek, tkanek i narządów w zakresie zaburzeń w krążeniu, zmian wstecznych, zmian postępowych oraz zapaleń i wybranych układów narządowych. Studenci analizują obraz makroskopowy i mikroskopowy zmian patologicznych z zakresu zaburzeń w krążeniu, zmian adaptacyjnych, stanów oraz zmian przednowotworowych, nowotworów i zapaleń; zmian patologicznych układu krążenia, układu oddechowego, układu pokarmowego, wątroby i trzustki, układu rozrodczego, układu moczowego, układu nerwowego, układu narządów wydzielania wewnętrznego

	i piersi, skóry oraz układu chłonnego i krwiotwórczego występujących u dorosłych i w wieku rozwojowym, w tym wybranych zmian patologicznych powstałych w wyniku działania czynników środowiskowych, zaburzeń układu odpornościowego, chorób zakaźnych i chorób uwarunkowanych genetycznie omawianych w trakcie wykładów i ćwiczeń. Studenci po zakończeniu kursu będą potrafili zinterpretować relacje pomiędzy obrazem zmiany patologicznej a zaburzeniem funkcji organizmu, zanalizować obraz makroskopowy zmian patologicznych ujawnianych w badaniu pośmiertnym i wyjaśnić ich ewentualne znaczenie dla rozpoznania przyczyny lub mechanizmu śmierci. przedstawić strukturę i rutynową działalność jednostek diagnostyki patomorfologicznej, umieć zabezpieczyć materiał do badań patomorfologicznych oraz wyrobić świadomość złożoności procesów patologicznych i konieczności holistycznego postrzegania pacjenta.
CHIRURGIA OGÓLNA Z ONKOLOGIĄ	Zajęcia obejmują tematykę przyczyn, objawów, diagnostyki i leczenia najczęstszych chorób wymagających leczenia operacyjnego: ostre i przewlekłe choroby jamy brzusznej oraz nowotwory, w tym nowotwory głowy i szyi. Omawiane są techniki leczenia operacyjnego uwzględniając zabiegi operacyjne klasyczne i małoinwazyjne, zasady kwalifikowania do zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno-leczniczych oraz najczęstsze powikłania chirurgiczne. Przedstawia się zasady leczenia pooperacyjnego z terapią przeciwbólową i monitorowaniem pooperacyjnym. Nauczanie dotyczy również postępowania w stanach nagłych, np. wstrząs, krwawienie, oparzenie, uraz. Program zajęć obejmuje naukę podstawowych zasad postępowania chirurgicznego: mycie chirurgiczne rąk, nakładanie jałowych rękawiczek, ubieranie się do zabiegu lub operacji, uczestnictwo w zabiegu operacyjnym, zakładanie i zmiana jałowych opatrunków, usuwanie szwów chirurgicznych i drenów.
CHOROBY WEWNĘTRZNE	Treści programowe obejmują podstawową wiedzę z zakresu chorób wewnętrznych w ramach układu oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego, krążenia, endokrynologii, hematologii, onkologii, niedoborów odporności. Studenci poznają metodykę przeprowadzenia badania przedmiotowego i wywiadu lekarskiego, zasady regulujące kontakt lekarz-pacjent, sposoby radzenia sobie z trudnym pacjentem. Program zajęć obejmuje również podstawową wiedzę z zakresu alergologii dotyczącej m.in.: anafilaksji, alergii na lateks i materiały protetyczne, reakcji niepożądanych po lekach oraz z zakresu astmy, POChP, żyłnej choroby zakrzepowo-zatorowej,

	infekcji dróg oddechowych. W ramach zajęć omawiane są zagadnienia internistyczne, stwarzające problemy w opiece stomatologicznej oraz problemy stomatologiczne stwarzające ryzyko dla pacjenta obciążonego internistycznie. Treści programowe obejmują również tematykę promocji zdrowia oraz uwarunkowań środowiskowych i epidemiologicznych chorób cywilizacyjnych. Na ćwiczeniach klinicznych, prowadzonych z udziałem pacjenta, studenci nabywają umiejętności zbierania wywiadu ogólnolekarskiego, badania fizykalnego pełnego i ukierunkowanego, analizy związków między wynikami badania podmiotowego i przedmiotowego, planowania badań dodatkowych z omawianiem elementów diagnostyki różnicowej, prowadzenia dokumentacji medycznej.
CHOROBY WEWNĘTRZNE (KARDIOLOGIA)	Treści programowe zawierają przekazanie studentom podstaw badania przedmiotowego i podmiotowego oraz znajomości klinicznej objawów, diagnostyki różnicowej a także podstaw leczenia najczęstszych jednostek i zespołów klinicznych z zakresu chorób wewnętrznych - kardiologii. Wykłady dotyczą wybranych zagadnień kardiologicznych stwarzających problemy w opiece stomatologicznej oraz problemów stomatologicznych stwarzających ryzyko dla pacjenta obciążonego kardiologicznie. Tematykę interaktywnych seminariów stanowi promocja zdrowia oraz uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne chorób cywilizacyjnych. Prelekcje przedstawiają podstawowe zagadnienia z zakresu kardiologii (zasady zbierania wywiadu lekarskiego, badania fizykalnego, symptomatologia poszczególnych chorób, leki przeciwpłytkowe i przeciwkrzepliwe. Ćwiczenia kliniczne prowadzone przy łóżku chorego, w warunkach ambulatoryjnych lub na podstawie opisów pozwalają na praktyczne wykorzystanie wiedzy nabytej na prelekcjach, wykładach i seminariach oraz w procesie samokształcenia, ze szczególnym naciskiem na zbieranie wywiadu ogólnolekarskiego, badanie fizykalne pełne i ukierunkowane, analizę związków między wynikami badania podmiotowego i przedmiotowego, planowanie badań dodatkowych, elementy diagnostyki różnicowej, prowadzenie dokumentacji medycznej. Istotny aspekt stanowi symptomatologia chorób wewnętrznych z poszczególnych układów i narządów i ich podstawy patofizjologiczne, w szczególności objawy chorób internistycznych i układu sercowo-naczyniowego w jamie ustnej; etiopatogeneza i objawy najczęstszych chorób wewnętrznych, kardiologicznych i postępowanie z pacjentem obciążonym internistycznie w gabinecie stomatologicznym; zasady zdrowego trybu życia, uwarunkowania

	środowiskowe i epidemiologiczne chorób cywilizacyjnych; interpretacja podstawowych badań laboratoryjnych, czynnościowych i obrazowych w kontekście badania podmiotowego i przedmiotowego.
PROBLEMY KARDIOLOGICZNE W STOMATOLOGII	Treści programowe obejmują etiopatogenezę i symptomatologię wybranych chorób układu krążenia. Podczas 20 godzin zajęć Studenci zapoznają się z podstawami oceny EKG przydatnymi w praktyce lekarza dentysty oraz z zasadami postępowania u pacjentów z kardiologicznymi urządzeniami wszczepialnymi, pacjentów w trakcie terapii przeciwkrwotocznej oraz przeciwkrzepliwą, pacjentów leczonych z powodu nadciśnienia tętniczego, nadkomorowych oraz komorowych arytmii, a także niewydolności serca, kwalifikowanych zarówno do leczenia zachowawczego, jak i inwazyjnego. Szczegółowo zostaną omówione aktualne zasady postępowania doraźnego oraz wstępnego różnicowania w przypadku wystąpienia stanów nagłych (w tym NZK) w gabinecie stomatologicznym. Poruszony zostanie również temat profilaktyki IZW. Zagadnienia zostaną przedstawione w formie prezentacji multimedialnych uwzględniających część teoretyczną omawianych zagadnień oraz przypadki kliniczne. Przypadki kliniczne poddane zostaną dyskusji
CHOROBY ZAKAŻNE	Treści programowe obejmują epidemiologię i objawy chorób zakaźnych oraz ich profilaktykę i leczenie, a także aspekty prawne zawarte w Ustawie o chorobach zakaźnych. Studenci zdobywają wiedzę na temat zakażeń dotyczących głowy, szyi, jamy ustnej, przyzębia, zakażeń przenoszonych w trakcie zabiegów stomatologicznych (HIV, wirusy hepatotropowe, zakażenia beztlenowcowe, gronkowcowe, paciorkowcowe), chorób zakaźnych wieku dziecięcego, neuroinfekcji, medycyny podróży, biegunk zakaźnych, surowic i szczepionek. Program przedmiotu obejmuje również choroby pasożytnicze, epidemie i pandemie, profilaktykę przed- i poekspozycyjną zakażeń zawodowych, immunoprofilaktykę chorób zakaźnych oraz choroby zakaźne powodujące uogólnione powiększenie węzłów chłonnych, ze szczególnym uwzględnieniem powiększenia węzłów okolicy żuchwy i szyi (mononukleozę zakaźną, cytomegalia, toksoplazmoza). Studenci zdobywają umiejętność zbierania wywiadu od chorego na chorobę zakaźną, rozpoznawania objawów charakterystycznych dla chorób zakaźnych i ich różnicowania oraz postępowania z chorym na chorobę zakaźną oraz osobą z kontaktem z taką chorobą. Wdrażana jest również umiejętność stosowania profilaktyki po ekspozycji zawodowej na zakażenie.

PEDIATRIA	Treści programowe obejmują podstawowe zagadnienia z zakresu diagnostyki, leczenia i opieki nad małymi pacjentami. Studenci zdobywają wiedzę teoretyczną oraz praktyczną z zakresu kardiologii, reumatologii, pulmonologii, alergologii, endokrynologii, chorób zakaźnych, urologii, nefrologii oraz hematologii dziecięcej. Omawiane są charakterystyczne objawy i przebieg chorób wieku rozwojowego, a także różnice w podejściu diagnostyczno-terapeutycznym u dzieci w porównaniu do pacjentów dorosłych. W ramach zajęć realizowane są ćwiczenia praktyczne, w tym symulacje kliniczne na fantomach, umożliwiające doskonalenie umiejętności diagnostycznych i terapeutycznych. Studenci uczą się interpretacji wyników badań laboratoryjnych i obrazowych oraz analizują przypadki kliniczne. Szczególny nacisk kładziony jest na praktyczne zajęcia przy łóżku pacjenta, prowadzone w grupach, co umożliwia bezpośredni kontakt z dzieckiem oraz jego rodziną, a także rozwijanie kompetencji komunikacyjnych i empatii. Studenci mają również możliwość zapoznania się z funkcjonowaniem pracowni badań czynnościowych układu oddechowego oraz gabinetu zabiegowego, gdzie poznają procedury diagnostyczne i terapeutyczne stosowane w pediatrii. Program zajęć przygotowuje do kompleksowej opieki nad pacjentem pediatrycznym oraz do samodzielnej analizy i interpretacji danych klinicznych w kontekście rozwoju dziecka i jego specyficznych potrzeb zdrowotnych.
OKULISTYKA	Treści programowe z przedmiotu okulistyka obejmują szeroki zakres zagadnień związanych z anatomią, fizjologią oraz patologią narządu wzroku. Studenci zdobywają wiedzę na temat podstawowych jednostek chorobowych występujących w okulistyce, ich etiologii, objawów klinicznych, metod diagnostycznych i zasad postępowania terapeutycznego. Szczególną uwagę poświęca się profilaktyce i chorobom, które najczęściej występują w praktyce lekarskiej, omawiane są m.in. jaskra, zaćma, choroby odcinka przedniego oka, zez, choroby neurookulistyczne i onkologiczne dotyczące gałki ocznej. Podkreśla się znaczenie problematyki chorób związanych z wiekiem, w tym zwyrodnienia plamki. Przedmiot obejmuje także zagadnienia ostrych stanów okulistycznych wymagających natychmiastowej natychmiastowej interwencji, ich rozpoznawania oraz udzielania pierwszej pomocy.

PATOLOGIA JAMY USTNEJ	Treści obejmują następujące elementy: symptomatologia chorób błony śluzowej jamy ustnej. Podstawy kompleksowej diagnostyki chorób jamy ustnej z uwzględnieniem badania klinicznego, obrazowego, histopatologicznego, immunologicznego, mikrobiologicznego i molekularnego. Patologia ślinianek. Histoklinika zaburzeń wrodzonych i rozwojowych głowy i szyi, torbieli głowy i szyi, chorób błony śluzowej jamy ustnej, gardła i zatok przynosowych, chorób przednowotworowych i zmian rozrostowych głowy i szyi, a także zmian barwnikowych i naczyniowych w jamie ustnej.
NAUCZANIE PRZEDKLINICZNE - STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA 2	Treści programowe przedmiotu obejmują zasady opracowania i odbudowy materiałem kompozytowym ubytków klasy II różnych wariantów w poszczególnych rodzajach zębów fantomowych (przedtrzonowe, trzonowe) oraz zasady opracowania i wypełnienia materiałem kompozytowym ubytku klasy IV w zębie fantomowym (siekacz). Studenci poznają również zasady opracowania i odbudowy ubytków niepróchnicowego pochodzenia oraz zasady wykonania przykrycia pośredniego i bezpośredniego zębach fantomowych.
NAUCZANIE PRZEDKLINICZNE - CHIRURGIA STOMATOLOGICZNA	Treści programowe obejmują: zapoznanie studentów z podstawowym instrumentarium chirurgicznym stosowanym w zabiegach z zakresu chirurgii stomatologicznej - z zestawami kleszczy Meissnera i Bertena, dźwigniami prostymi oraz bocznymi Beina, dźwigniami Wintera i Lecluse'a oraz z instrumentarium wykorzystywanym w szyciu chirurgicznym oraz do znieczuleń miejscowych; zapoznanie ze specyfiką pracy poszczególnymi narzędziami chirurgicznymi i technikami usuwania zębów - odpowiednie ustawienie pacjenta do zabiegu, prawidłowa pozycja lekarza oraz chwyt narzędzi oraz właściwe ruchy ekstrakcyjne podczas usuwania zębów; zapoznanie z zasadami szycia chirurgicznego (niti resorbowalne i nieresorbowalne, rodzaje szwów); zapoznanie z podstawami anatomii II i III gałęzi nerwu trójdzielnego - obszary unerwienia oraz jego znaczenie w kontekście pracy klinicznej; zapoznanie z tematyką znieczuleń miejscowych w chirurgii stomatologicznej - tj. środkami znieczulającymi i ich właściwościami, a także wskazaniami i przeciwwskazaniami do ich stosowania (pochodne amidowe i estrowe) i technikami znieczulania (znieczulenia powierzchniowe, nasiętkowe, przewodowe zewnątrzustne i wewnątrzustne); zapoznanie z zasadami przeprowadzenia podmiotowego i przedmiotowego badania pacjenta z uwzględnieniem aspektów

	chirurgicznych - diagnostyka stanów zapalnych, czujność onkologiczna, a także postępowania z pacjentem obciążonym chorobami ogólnoustrojowymi (chorobami układu krwiotwórczego, krążenia, chorobą reumatyczną, cukrzycą, padaczką, poddanym chemio i radioterapii, leczonym lekami hamującymi resorpcję kości, postępowanie u kobiet w ciąży, niepełnosprawnością) oraz z wskazaniami i przeciwwskazaniami do ekstrakcji zębów; zapoznanie z zasadami prowadzenia dokumentacji medycznej; zapoznanie z zasadami aseptyki antyseptyki.
NAUCZANIE PRZEDKLINICZNE – CHOROBY PRYZĘBIA I BŁONY ŚLUZOWEJ JAMY USTNEJ	Treści obejmują: Mechanizmy powstawania i patogenności złogów nazębnych. Etiopatogenezę chorób przyzębia i ich klasyfikację. Zasady prowadzenia profesjonalnej profilaktyki periodontologicznej. Poznanie instrumentarium periodontologicznego oraz kształtowanie umiejętności pracy narzędziami periodontologicznymi. Opanowanie metodologii podstawowych profilaktyczno-leczniczych zabiegów periodontologicznych w warunkach symulacji fantomowej.
STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA Z ENDODONCJĄ (STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA) 1	Treści programowe obejmują badanie przedmiotowe i podmiotowe w stomatologii zachowawczej, wskaźniki próchnicy, metody badania miazgi i ozębnej, etiologię i profilaktykę próchnicy oraz ergonomię pracy na cztery ręce. Omawiana jest diagnostyka zmian próchnicowych i zmian w tkankach okołowierzchołkowych w oparciu o analizę zdjęć radiologicznych. Studenci poznają materiały utrzymujące suchość w jamie ustnej oraz zasady planowania leczenia stomatologicznego w oparciu o badanie kliniczne, radiologiczne i testy dodatkowe. Program obejmuje również higienę jamy ustnej, profilaktykę próchnicy i leczenie próchnicy początkowej metodą infiltracji. Omawiana jest próchnica szkliwa, zębiny i cementu korzeniowego oraz metody naprawy wypełnień.
NAUCZANIE PRZEDKLINICZNE - ENDODONCJA	Treści programowe przedmiotu obejmują zagadnienia związane z leczeniem endodontycznym zębów na poziomie podstawowym. Celem przedmiotu jest opanowanie przez studenta wiedzy i umiejętności z endodoncji umożliwiających przeprowadzenie symulowanego leczenia z wykorzystaniem akrylowych zębów fantomowych i usuniętych zębów ludzkich. Zakres treści programowych obejmuje: pojęcie endodontium i jego funkcję, przyczyny i mechanizm powstawania chorób miazgi oraz tkanek okołowierzchołkowych, anatomię jam zębowych, instrumentarium endodontyczne, materiały i urządzenia stosowane w endodoncji, cele i procedury leczenia

	endodontycznego, opracowanie kanałów korzeniowych narzędziami ręcznymi techniką step-back oraz wypełnianie kanałów korzeniowych metodą bocznej kondensacji zimnej gutaperki. Studenci nabywają umiejętności z zakresu opracowania i wypełnienia kanałów korzeniowych podstawowymi metodami (technika wstecznego stopniowania, wypełnienia kanałów metodą kondensacji bocznej zimnej gutaperki). Odbycie i zaliczenie cyklu ćwiczeń przygotowuje studenta do zajęć klinicznych odbywających się w kolejnych latach studiów (IV i V rok).
MATERIAŁOZNAWSTWO – PROTETYKA STOMATOLOGICZNA	Treści programowe obejmują: -definicję oraz klasyfikację podstawowych i pomocniczych materiałów stomatologicznych; -właściwości materiałów stomatologicznych stosowanych w protetyce stomatologicznej, ich budowę, skład, właściwości fizykochemiczne i biologiczne, w ścisłym powiązaniu z klinicznymi i laboratoryjnymi zagadnieniami, oraz nabycie umiejętności praktycznego zastosowania tych materiałów; -znajomość wyposażenia gabinetu stomatologicznego i laboratorium techniki dentystycznej oraz instrumentarium stosowane w zabiegach stomatologicznych i w wykonawstwie laboratoryjnym uzupełnień protetycznych; - podstawowe metody i techniczno-laboratoryjne procedury wykonywania uzupełnień protetycznych; -mechanizmy degradacji (korozji) biomateriałów stomatologicznych w jamie ustnej i ich wpływ na właściwości biologiczne materiałów stomatologicznych.
NAUCZANIE PRZEDKLINICZNE – PROTETYKA STOMATOLOGICZNA	Semestr 5. Treści programowe obejmują zagadnienia z zakresu wykonywania protez stałych (koron metalowych, koron pełnoceramicznych, metalowo-ceramicznych, kompozytowych, tymczasowych, uzupełnień wewnątrzkoronowych, wkładów koronowo-korzeniowych standardowych i indywidualnych, endokoron, licówek, mostów klasycznych i AET). Studenci mają nabyć wiedzę z zakresu: wskazań i przeciwwskazań do leczenia protezami stałymi, etapów klinicznego i laboratoryjnego ich wykonywania, stosowanych materiałów, wad i zalet tych uzupełnień. Powinni nabyć umiejętności zaplanowania leczenia protezami stałymi, opracowania zębów pod te protezy, wykonania wycisków, rejestracji zwarcia, zabezpieczenia

	zębów po opracowaniu, wykonania prostych prac i laboratoryjnych oraz cementowania prac stałych. Semestr 6. Treści programowe obejmują zagadnienia z zakresu wykonywania klinicznego i laboratoryjnego protez ruchomych (protez całkowitych, protez częściowych osiadających). W szczególności studenci mają poznać klasyfikację braków zębowych, rodzaje zaników podłoża, wskazania i przeciwwskazania do leczenia, rodzaje wycisków czynnościowych, metody ustalania centralnego zwarcia, zasady ustawiania zębów w protezach, puszkowanie i wykończenie protez akrylowych, siły utrzymujące protezy na podłożu, stomatopatie protetyczne, naprawę protez ruchomych osiadających. Powinni znać pojęcia gantologiczne w zakresie URNŻ. Student powinien nabyć umiejętności: przeprowadzenia badania, przygotowania jamy ustnej pacjenta do leczenia protezami ruchomymi, przeprowadzenia klinicznego leczenia tymi protezami, wykonania prostych prac laboratoryjnych, wykonania naprawy protez, opieki nad pacjentami z protezami.
ZABURZENIA CZYNNOŚCIOWE NARZĄDU ŻUCIA 1	Treści programowe przedmiotu obejmują fizjologię mięśni żucia, stawów skroniowo-żuchwowych oraz ich znaczenie w prawidłowym funkcjonowaniu układu narządu żucia. Zajęcia obejmują analizę anatomicznych struktur stawów, mechanizmów ruchu żuchwy oraz koordynacji działania mięśni i więzadeł. Studenci mają okazję zrozumieć rolę parafunkcji, takich jak bruksizm, w kontekście zdrowia stawów. Kolejnym elementem programu jest nauka technik pobierania wycisków, co umożliwi dokładne odwzorowanie anatomicznych struktur jamy ustnej, istotnych w ocenie i leczeniu zaburzeń. Przedmiot przygotowuje studentów do dalszych praktycznych zajęć z zakresu zaburzeń czynnościowych narządu żucia.
RADIOLOGIA STOMATOLOGICZNA 1	Treści programowe obejmują: -metody diagnostyczne stosowane w radiologii; -wskazania i przeciwwskazania poszczególnych metod; -metody obrazowania tkanek i narządów oraz zasady działania urządzeń diagnostycznych służących do tego celu; -zasady ochrony radiologicznej pacjenta (ocenę szkodliwości dawki promieniowania jonizującego); -prawidłową anatomię radiologiczną, interpretację relacji anatomicznych zilustrowanych podstawowymi metodami badań diagnostycznych z zakresu radiologii;

	-podstawy interpretacji radiologicznej stanów patologicznych występujących w jamie ustnej
STOMATOLOGIA DZIECIĘCA 1	Studenci zdobywają wiedzę w zakresie oceny ryzyka i zapobiegania próchnicy oraz wybranym stanom patologicznym w obrębie jamy ustnej u dzieci i młodzieży. Szczegółowa wiedza obejmuje informację na temat opieki stomatologicznej nad kobietą w ciąży, roli diety w procesie odontogenezy, etiologii i profilaktyki próchnicy wczesnego dzieciństwa, mechanizmów przeciwp próchnicowego działania fluoru, diagnostyki i leczenie wczesnych zmian próchnicowych, etiologii i zapobiegania ubytkom pochodzenia niepróchnicowego u dzieci i młodzieży, normy zgryzowej w poszczególnych okresach życia dziecka, fizjologii przyzębia zębów mlecznych i stałych. Treści programowe obejmują również specyfikę badania stomatologicznego pacjenta w wieku rozwojowym, ocenę wieku zębowego, interpretację wskaźników oceny stanu jamy ustnej dzieci w poszczególnych grupach wiekowych, postępowanie z dzieckiem w gabinecie stomatologicznym - metody psychoterapeutyczne, ocenę postawy emocjonalnej a planowanie leczenia, analizę przyczyn lęku stomatologicznego, metody oceny lęku i bólu, metody farmakologicznego znoszenia bólu i lęku w gabinecie stomatologicznym, informacje na temat opieki stomatologicznej nad dziećmi z niepełnosprawnościami i przewlekle chorymi, rozpoznawania objawów schorzeń o podłożu psychogennym, problemów dziecka krzywdzonego.
NAUCZANIE PRZEDKLINICZNE - ORTODONCJA	Treści programowe obejmują etiologię i epidemiologię wad zgryzu, podstawy profilaktyki i diagnostyki ortodontycznej oraz analizę rysów twarzy i normy okluzji. Studenci poznają pojęcie normy zgryzowej oraz klasyfikację Angle'a, klasyfikację Baume'a, cechy okluzji wg Andrews'a, nagryz pionowy i poziomy i płaszczyznę okluzji. Omawiane są normy zgryzowe w poszczególnych etapach rozwoju, pourodzeniowy wzrost struktur układu stomatognatycznego oraz rozwój uzębienia w poszczególnych okresach życia.
PROFESJONALIZM I KOMUNIKACJA 3	Przedmiot „Profesjonalizm i komunikacja”, jest kursem który wychodząc z paradygmatu profesjonalizmu zawodów medycznych wyposaża studentów w kompetencje pracy w zespole, komunikacji, opieki ukierunkowanej na pacjenta oraz kompetencje przywódcze. Treści teoretyczne przekazywane są w czasie zajęć seminaryjnych, a kompetencje rozwijane są w czasie zajęć symulowanych. Na poszczególnych latach nauczane są coraz bardziej złożone treści programowe, przechodząc od wstępu do profesjonalizmu i kompetencji interpersonalnych na roku 1, poprzez

	komunikację z pacjentem i zespołem, komunikację społeczną, aż do złożonych problemów komunikacji i zajęć konsolidujących na roku 4. Osią tematyczną kursu na roku 3 jest profesjonalizm zawodów medycznych, uwarunkowania społeczno-kulturowe komunikacji oraz współpraca interprofesjonalna.
IV ROK	
MEDYCYNA SĄDOWA	Treści programowe obejmują zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami z zakresu medycyny sądowej, tj. definicją śmierci, procesem umierania, znamionami śmierci, zmianami pośmiertnymi, zasadami prowadzenia badań pośmiertnych, techniką sekcijną i jej odrębnościami. Przedstawiane są zasady stwierdzania zgonu i postępowania ze zwłokami. Studentom uświadamiana jest rola medycyny sądowej jako nauki stosowanej we wszystkich dziedzinach medycyny, a także w życiu społecznym. Omawiana jest odontologia sądowa jako nauka z pogranicza medycyny sądowej i stomatologii. Podczas zajęć studenci zdobywają wiedzę na temat rozpoznawania zjawiska przemocy, zwłaszcza w przypadku pacjenta małoletniego, z podkreśleniem roli lekarza dentysty w jej rozpoznawaniu oraz zasad postępowania w przypadku podejrzenia stosowania przemocy. W trakcie zajęć omawiane są zagadnienia z zakresu opiniowania sądowo-lekarskiego w sprawach karnych i cywilnych z zakresu oceny prawidłowości postępowania medycznego (tzw. błędy medyczne). Wprowadzane są pojęcia i typologia zdarzeń niepożądanych, w tym błędów medycznych, ich najczęstsze przyczyny, skutki, sposoby zapobiegania i opiniowania w takich sprawach. Prezentowane są też zasady i przesłanki odpowiedzialności prawnej lekarza dentysty, regulacje prawne dotyczące zasad prowadzenia dokumentacji medycznej oraz trybów jej udostępniania. Studentom wprowadza się też podstawy genetyki i toksykologii sądowo-lekarskiej. Celem edukacji jest również nabycie przez przyszłych lekarzy dentystów umiejętności komunikacji z organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości.
ANESTEZJOLOGIA I REANIMACJA	Treści programowe obejmują: - zasady kwalifikowania do podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno-leczniczych oraz ich najczęstsze powikłania; - zasady bezpieczeństwa okołooperacyjnego, przygotowania pacjenta do operacji, wykonania znieczulenia ogólnego i miejscowego oraz kontrolowanej sedacji;

	- zasady leczenia pooperacyjnego z terapią przeciwbólową i monitorowaniem pooperacyjnym; - wskazania i zasady stosowania intensywnej terapii; - wytyczne w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodków, dzieci i dorosłych; - inwazyjne metody leczenia bólu; - zasady postępowania z centralnymi cewnikami żylnymi długiego utrzymywania; - zasady promocji dawstwa tkanek i komórek, wskazania do przeszczepienia narządów ukrwionych, tkanek i komórek krwiotwórczych, powikłania leczenia oraz zasady opieki długoterminowej po przeszczepieniu; - stany, w których czas dalszego trwania życia, stan funkcjonalny lub preferencje pacjenta ograniczają postępowanie zgodne z wytycznymi określonymi dla danej choroby; - zasady wysuwania podejrzenia i rozpoznawania śmierci mózgu. - przeprowadzanie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Basic Life Support</i>, BLS) u noworodków i dzieci zgodnie z wytycznymi Europejskiej Rady Resuscytacji (<i>European Resuscitation Council</i>, ERC); - prowadzenie zaawansowanych czynności resuscytacyjnych u noworodków (<i>Newborn Life Support</i>, NLS) i dzieci (<i>Pediatric Advanced Life Support</i>, PALS) zgodnie z wytycznymi ERC; - prowadzenie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych BLS u dorosłych, w tym z użyciem automatycznego defibrylatora zewnętrznego, zgodnie z wytycznymi ERC; - prowadzenie zaawansowanych czynności resuscytacyjnych (<i>Advanced Life Support</i>, ALS) u dorosłych zgodnie z wytycznymi ERC;
FARMAKOLOGIA KLINICZNA	Treści programowe przedmiotu Farmakologia Kliniczna obejmują omówienie podstawowych parametrów farmakokinetycznych na etapach: uwalniania, wchłaniania, dystrybucji, metabolizmu, wydalania. Studenci poznają pojęcie interakcji lekowych: farmaceutycznych, farmakokinetycznych i farmakodynamicznych mogących wystąpić u pacjentów stomatologicznych oraz metody monitorowania farmakoterapii. Kurs dotyczy zagadnień z zakresu farmakologii klinicznej leków przeciwbólowych oraz praktycznych aspektów znieczulenia miejscowego i ogólnego w stomatologii. Ponadto kurs obejmuje tematykę zasad antybiotykoterapii, z uwzględnieniem zjawiska oporności wielolekowej i ekonomicznych aspektów antybiotykoterapii. Student będzie

	mógł nabyć wiedzę w zakresie odrębności zasad farmakoterapii u pacjentów w okresie ciąży i laktacji, wieku rozwojowym, w wieku podeszłym. Ponadto omówione zostaną zasady farmakoterapii ostrych stanów zagrożenia życia w praktyce stomatologicznej (nagłe zatrzymanie krążenia, ostre zespoły wieńcowe, zaburzenia rytmu serca, wstrząs anafilaktyczny, stan astmatyczny, krytyczny wzrost wartości ciśnienia tętniczego, śpiączki cukrzycowe, udar mózgu, stany drgawkowe); farmakoterapii bólu, krwawień i skaz krwotocznych; oraz farmakoterapii lęku i pobudzenia psychoruchowego. Studenci zostaną zapoznani z tematyką badań klinicznych i medycyny opartej na dowodach.
NEUROLOGIA	Treści programowe obejmują podstawowe pojęcia i terminy neurologiczne, podstawowe skargi i przedmiotowe objawy neurologiczne oraz zasady łączenia podmiotowych i przedmiotowych objawów neurologicznych w zespoły. Omawiane są główne objawy i zespoły neurologiczne: zespół objawów uszkodzenia górnego neuronu ruchowego, zespół objawów uszkodzenia dolnego neuronu ruchowego, schematy zaburzeń czucia w zależności od poziomu uszkodzenia układu nerwowego, zespoły pozapiramidowe, zespół mózdkowy, zespół opuszkowy vs zespół rzekomoopuszkowy, typy zaburzeń mowy – afazja vs dysartria, cechy korowych zaburzeń w zakresie wyższych czynności mózgu. Omawiane są rodzaje zaburzeń świadomości i kliniczne sytuacje do nich prowadzące, główne grupy chorób neurologicznych, w szczególności: udary mózgu, padaczka, choroby pozapiramidowe, bóle głowy i twarzy Studenci poznają techniki badań dodatkowych, pomocnych w rozpoznawaniu i różnicowaniu chorób neurologicznych, a także zasady kontaktu z chorym neurologicznie, zasady zbierania wywiadu neurologicznego oraz zasady i kroki prowadzenia przedmiotowego badania neurologicznego: ocena objawów oponowych, badanie nerwów czaszkowych, badanie układu ruchu, badanie układu czucia, badanie funkcji mózdku, badanie postawy i chodu, badanie kręgosłupa. - zapoznanie się z wynikami podstawowych badań dodatkowych stosowanych w neurologii klinicznej.
OTORYNOLARYNGOLOGIA	Główne treści programowe obejmują wiedzę i umiejętności jakich nabywa student w zakresie następujących zagadnień: - podstawowe wiadomości z anatomii i fizjologii narządów otolaryngologicznych,

	-badanie ORL (wywiad, badanie przedmiotowe podstawowe i endoskopowe, znaczenie badań bakteriologicznych i obrazowych), -znajomość podstawowych jednostek chorobowych nosa, zatok przynosowych, gardła, krtani i uszu z ich etiologią, symptomatologią, diagnostyką, leczeniem i ew. powikłaniami: > najczęstsze choroby zapalne z zaakcentowaniem powiązań stanów laryngologicznych i stomatologicznych (m. in. choroby ślinianek, odzębowe zapalenie zatok przynosowych) >choroby niezapalne (m. in. otoskleroza, choroba Meniere'a, zalegająca w nadmiarze woszczyna, torbiele szyi, zaburzenia głosu, skrzywienie przegrody nosa) >stany nagłe ze szczególnym uwzględnieniem urazów twarzoczaszki i szyi, krwawień z nosa i duszności krtaniowej >choroby nowotworowe i stany przedrakowe, a szczególnie rak krtani oraz aspekty tzw. profilaktyki onkologicznej >choroby o podłożu alergologicznym w laryngologii wraz z nowoczesnymi metodami ich leczenia – leczenie biologiczne >choroby przebiegające z porażeniem/niedowładem nerwu twarzowego - rodzaje niedosłuchów wraz z diagnostyką audiologiczną, - zawroty głowy wraz z diagnostyką otoneurologiczną, - ciała obce w narządach ORL, -zasady rehabilitacji pacjentów z chorobami ORL (m. in. aparatowanie słuchu włącznie z implantami na przewodnictwo kostne typu Baha i implantami ślimakowymi, rehabilitacja logopedyczna zaburzeń głosu, nauka mowy zastępczej u chorych po całkowitym usunięciu krtani, ćwiczenia ruchowe w zawrotach głowy. Poruszane są także zagadnienia narażenia na czynniki środowiskowe i zwyczaje chorego w odniesieniu do dbałości o narząd słuchu i stan górnych dróg oddechowych oraz w zakresie czynników predysponujących do raka krtani i innych chorób nowotworowych z obszaru ORL. Program jest realizowany głównie w oparciu o wykłady (e-learning), seminaria oraz ćwiczenia kliniczne podczas, których studenci odbywają zajęcia m.in. w pracowniach diagnostycznych oraz z wykorzystaniem fantomów symulacyjnych (zabezpieczanie krwawień z nosa – tamponady i zabezpieczanie duszności krtaniowej – konikotomia).
--	--

DERMATOLOGIA Z WENEROLOGIA	Celem przedmiotu jest nabycie umiejętności przeprowadzenia diagnostyki najczęstszych chorób skóry, a także chorób błon śluzowych i chorób przenoszonych drogą płciową. Ocena i opis stanu somatycznego pacjenta. Zajęcia mają charakter, wykładów, seminariów i zajęć praktycznych przy łóżku chorego, z uwzględnieniem omówienia procesu diagnostycznego, różnicowania oraz możliwości leczenia najczęstszych dermatoz i chorób przenoszonych drogą płciową. Omówienie wybranych metod diagnostycznych w dermatologii - dermatoskopia, mikologia, immunodermatologia, histopatologia. Wybrane metody lecznicze w dermatologii - krioterapia, elektrokoagulacja, fototerapia, leki robione. Rozpoznawanie ograniczeń w zakresie diagnostyki i leczenia. Planowanie i przeprowadzenie własnej aktywności edukacyjnej. Rozwijanie umiejętności pracy w zespole profesjonalistów. Przestrzeganie zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia. Przestrzeganie tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta
CHIRURGIA STOMATOLOGICZNA 1	Treści programowe obejmują: zapoznanie studentów z tematyką zaawansowanych zabiegów zakresu chirurgii stomatologicznej: resekcja wierzchołka korzenia zęba, hemisekcja i radektomia, następstwami ogólnymi i miejscowymi oraz powikłaniami mogącymi wystąpić w czasie usuwania i po usunięciu zęba ze szczególnym uwzględnieniem suchego zębodołu oraz połączenia i przetoki ustno-zatokowej, prawidłowym gojeniem ran w obrębie kości i tkanek miękkich; zapoznanie z farmakoterapią w chirurgii stomatologicznej - antybiotykami, lekami stosowanymi w znieczuleniu miejscowym i ogólnym, preparatami przeciwzapalnymi, przeciwbólowymi i przeciwobrzękowymi; zapoznanie ze szczegółową anatomią II i III gałęzi nerwu trójdzielnego w tym przebiegiem i odgałęzieniami nerwów w obrębie twarzoczaszki, zakresem ich unerwienia, zwojami przynależnymi do poszczególnych gałęzi oraz z przerwaniem przewodnictwa nerwowego; zapoznanie z problematyką krwawień ogólnych i miejscowych oraz krwawień poekstrakcyjnych z uwzględnieniem zaburzeń krzepnięcia i skaz krwotocznych, parametrami określającymi krzepliwość krwi, podziałem krwawień ze względu na przyczynę i czas wystąpienia, lekami wpływającymi na krzepliwość krwi i stosowanymi w zaburzeniach krzepnięcia, metodami postępowania w krwawieniach; zapoznanie z tematem pacjentów pediatrycznych w chirurgii stomatologicznej- specyfiką

znieczulenia, ekstrakcjami zębów mlecznych i stałych, reinkluzją oraz antybiotykoterapią; zapoznanie z tematem chirurgii trzecich trzonowców oraz zębów zatrzymanych - budowa anatomiczna, położenie w kości i stosowane podziały, definicje, przyczyny zatrzymania, częstość występowania, diagnostyka, metody leczenia zębów zatrzymanych, stan utrudnionego wyrzynania zębów mądrości – diagnostyka, zespół objawów, metody leczenia; zapoznanie z rentgenodiagnostyką w chirurgii stomatologicznej - wewnątrzustne i zewnątrzustne RTG konwencjonalne stosowane w chirurgii stomatologicznej, USG, CBCT, inne metody obrazowania tkanek wykorzystywane w chirurgii stomatologicznej; zapoznanie z topografią przestrzeni międzypowięziowych twarzy i szyi: podżuchwowej, skrzydłowo-żuchwowej, podoczodołowej, podjęzykowej, rowka żuchwowo-językowego, dołu nadkłowego i stanami zapalnymi w/w okolic, ograniczeniami i zawartością w/w przestrzeni, przyczynami ropni i ropowic w tych okolicach, etiologią, patogenezą i leczeniem ropni zębopochodnych; zapoznanie z symptomatologią chorób zatok obocznych nosa - rola zatok obocznych i połączenia z jamą nosową, anatomią i fizjologią zatok szczękowych, przyczynami, diagnostyką i leczeniem zapaleń zatok, zębopochodnymi chorobami zatok szczękowych, połączeniem jamy ustnej z zatoką szczękową - rozpoznawaniem i metodami leczenia, torbielami zatok szczękowych; zapoznanie z tematyką torbieli obszaru szczękowo-twarzowego - etiologią, patogenezą, objawami, różnicowaniem i leczeniem; zapoznanie z problematyką nowotworów niezłośliwych i złośliwych jamy ustnej, naczynek oraz nowotworami charakterystycznymi dla kości szczęk z uwzględnieniem ich objawów, diagnostyki i leczenia.

Treści programowe obejmują również: zapoznanie studentów z tematyką traumatologii szczękowo-twarzowej - podziałem obrażeń twarzy z uwzględnieniem obrażeń tkanek miękkich oraz metodami ich leczenia i najczęstszymi powikłaniami, problematyka profilaktyki przeciwzęzowej - surowica, anatoksyna, antytoksyna; zapoznanie studentów z objawami, diagnostyką i leczeniem złamań kości części twarzy czaszki według Wanyury, zasady i wskazania do poszczególnych metod leczenia chirurgicznego i ortopedycznego tych złamań oraz możliwe powikłania, odrębność obrażeń u dzieci, urazy zębów; zapoznanie z tematem przygotowania jamy ustnej do leczenia protetycznego - zabiegi w obrębie tkanek miękkich i kości z uwzględnieniem metod frenulotomii

	i frenuloplastyki wędzidełek wargi górnej i dolnej oraz języka; zapoznanie z tematyką diagnostyki, leczenia i różnicowania zespołów neurologicznych w chirurgii stomatologicznej ze szczególnym uwzględnieniem neuralgii nerwu trójdzielnego; zapoznanie z symptomatologią chorób ślinianek - anatomia, stany zapalne w tym kamica, nowotwory łagodne i złośliwe, zasady diagnostyki, leczenia i różnicowania.
IMPLANTOLOGIA STOMATOLOGICZNA	Treści programowe przedmiotu obejmują: -podstawy wiedzy dotyczącej implantologii jako dziedziny interdyscyplinarnej w stomatologii, kształtowanie umiejętności w zakresie diagnostyki przed-implantacyjnej, zalety, ograniczenia i zagrożenia wynikających z zastosowania implantów śródkostnych; -metody postępowania diagnostyczno- leczniczego w chirurgii implantologicznej; -zasady planowania leczenia implantoprotetycznego; -diagnostykę i metody leczenia chorób okołowszczepowych; -zasady funkcjonowania interdyscyplinarnego zespołu terapeutycznego
CHIRURGIA SZCZĘKOWO-TWARZOWA Z ONKOLOGIĄ 1	Treści programowe obejmują wiedzę z zakresu rozpoznania, leczenia najczęstszych chorób, występujących w regionie głowy i szyi. Zagadnienia dotyczą: – traumatologii (podziału złamań kości twarzowej, odrębności urazów u dzieci, urazów zębów i wyrostka zębodołowego, autotransplantacji i planowej reimplantacji zębów, zwichnięć żuchwy, obrażeń OUN, obrażeń tkanek miękkich (techniki cięcia i preparacji tkanek) – stanów zapalnych (podstawy anatomii głowy i szyi z uwzględnieniem szerzenia się stanów zapalnych, ropnie przestrzeni powięziowych twarzy i szyi, powikłań, leczenia chirurgicznego i racjonalnej antybiotykoterapii – niezębopochodnych torbieli i zmian naczyniowych, – chorób ssz (leczenia chirurgicznego, protez ssz) – zębopochodnych guzów łagodnych i złośliwych, zespołów bólowych twarzy, – zapaleń kości, rzadkich chorób kości (cherubizm, dysplazji włóknistej) – chorób gruczołów ślinowych – wad wrodzonych, cranosynostoz, zespołów genetycznych, osteodystrakcji, rozszczepów podniebienia i twarzy (etiologia, klasyfikacja, zespołowe leczenie) – wad szczękowo-twarzowych (diagnostyka, planowanie leczenia, techniki chirurgiczne, współpraca chirurgiczno-ortopedyczna)

	– nowotworów łagodnych, skóry, złośliwych (TNM, diagnostyka powiększonych węzłów chłonnych, chirurgia onkologiczna - leczenie systemowe, chirurgia rekonstrukcyjna, surgery first, operacje węzłowe, powikłania leczenia, radioterapia, fizjoterapia, profilaktyka, opieka nad pacjentem onkologicznym) – OSA Studenci nauczą się zasad diagnostyki. Poznają zasady postępowania terapeutycznego, chirurgicznego, farmakologicznego, fizjoterapeutycznego. Po zakończeniu toku zajęć będą umieli przeprowadzać diagnostykę różnicową chorób. Nauczą się planowania diagnostycznego, terapeutycznego, interpretować wyniki badań laboratoryjnych, rozpoznawać prawidłowe i patologiczne struktury w badaniach RTG, USG i CT. Studenci będą rozpoznawać ryzyko zagrożenia życia u chorych, stany chorobowe, które należy hospitalizować. Nauczą się zasad profesjonalnej komunikacji i podejmowania z pacjentem decyzji diagnostyczno-terapeutycznych, ze zwróceniem uwagi na zaangażowanie pacjenta.
CHOROBY PRZYŻĘBIA I BŁONY ŚLUZOWEJ JAMY USTNEJ 1	Kształtowanie umiejętności diagnozowania chorób przyzębia oraz prowadzenia leczenia niechirurgicznego zapaleń przyzębia zgodnie ze współczesnymi protokołami periodontologii wspartej dowodami naukowymi Zapoznanie z możliwościami chirurgii periodontologicznej (w szczególności metodami regeneracji ubytków kostnych oraz chirurgii plastycznej dziąsła). Kształtowanie umiejętności zaplanowania zintegrowanego leczenia stomatologicznego pacjenta z zapaleniem przyzębia (leczenia perio-protetycznego, perio-ortodontycznego oraz implantologicznego). Nauczanie podstaw różnicowej diagnostyki klinicznej chorób błony śluzowej jamy ustnej (utrwalenie i pogłębienie zagadnień z roku IV). Wypracowanie potrzeb wdrażania badań dodatkowych w patologii jamy ustnej, w tym w szczególności badania histopatologicznego błony śluzowej jamy ustnej. Opanowanie zasad współpracy z lekarzami innych specjalności w diagnozowaniu i leczeniu symptomatologii chorób ogólnych oraz dermatoz w jamie ustnej. Praktyczne wdrożenie zasad profilaktyki onkologicznej dotyczącej jamy ustnej oraz zasad postępowania ze zmianami i stanami przednowotworowymi w jamie ustnej. Opanowanie zasad i schematów leczenia farmakologicznego i chirurgicznego chorób błony śluzowej jamy ustnej.

STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA Z ENDODONCJĄ (STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA) 2	Treści programowe przedmiotu obejmują tematykę etiologii, diagnostyki, symptomatologii i profilaktyki próchnicy, podziału próchnicy, roli śliny w procesie próchnicowym oraz powikłań po jej leczeniu. Omawiane są ubytki pochodzenia niepróchnicowego i rola diety w etiologii erozji zębów, rentgenodiagnostyka w stomatologii zachowawczej oraz wybielanie zębów z żywą miazgą. Studenci poznają zasady rejestracji i prowadzenia dokumentacji pacjentów oraz zasady przeprowadzenia badania lekarsko-stomatologicznego. Program zajęć obejmuje również znieczulenia w stomatologii zachowawczej, diagnostykę i leczenie urazowych uszkodzeń zębów oraz klasyfikacje ubytków próchnicowych wg. Blacka, Mounta i Humea. Omawiane są klasyczne zasady opracowywania i wypełniania ubytków materiałami złożonymi i szkło-jonomerowymi, jak również nowoczesne podejście do metodyki opracowywania i wypełniania ubytków oraz zastosowanie technik minimalnie inwazyjnych. Studenci zapoznają się również z problemem nadwrażliwości zębiny, zaburzeniami liczby, budowy anatomicznej i barwy zębów oraz zaburzeniami rozwojowymi szkliwa i zębiny. Treści programowe obejmują również rekonstrukcje zębów z dużą utratą twardych tkanek zębów i po leczeniu endodontycznym, patologiczne resorpcje zębów oraz estetykę w stomatologii zachowawczej.
STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA Z ENDODONCJĄ (ENDODONCJA) 1	Treści programowe przedmiotu obejmują zagadnienia związane z poszerzeniem wiedzy i umiejętności praktycznych na poziomie umożliwiającym przeprowadzenie diagnostyki, profilaktyki, zaplanowania i leczenia nieskomplikowanych przypadków ze stanami zapalnymi miazgi i tkanek okołowierzchołkowych w zębach stałych. Celem przedmiotu jest między innymi pogłębienie wiedzy w zakresie diagnostyki endodontycznej o przyczyny, trudności i powikłania w leczeniu endodontycznym wynikającym z budowy anatomicznej zębów. Studenci utrwalają wiadomości i umiejętności z zakresu opracowania kanałów korzeniowych techniką step-back oraz wypełniania kanałów korzeniowych metodą zimnej gutaperki. Ponadto treści programowe przedmiotu obejmują nowe zagadnienia dotyczące opracowania kanałów narzędziami maszynowymi i wypełniania kanałów techniką z termicznie uplastycznionym obturatorem, znieczuleń miejscowych oraz diagnostyki radiologicznej ze szczególnym uwzględnieniem aspektu leczenia kanałowego. Celem przedmiotu jest również opanowanie wiedzy z zakresu powtórnego leczenia endodontycznego, wybielania martwych zębów oraz stosowania specjalistycznego instrumentarium takiego jak mikroskopy

	zabiegowe i ultradźwięki. Treści programowe przedmiotu są realizowane w ramach ćwiczeń klinicznych poprzedzonych seminariami, a także podczas wykładów. Podczas ćwiczeń studenci nabywają umiejętności praktyczne z zakresu leczenia endodontycznego-studenci przyjmują pacjentów w dwuosobowych grupach pod nadzorem asystenta. Odbycie i zaliczenie cyklu ćwiczeń ma przygotować studenta do kontynuacji zajęć klinicznych z endodoncji podczas piątego roku studiów. Treści programowe przedmiotu obejmują również poszerzenie wiedzy i umiejętności dotyczących leczenia kanałowego zębów stałych. Studenci zdobywają wiedzę i umiejętności w zakresie diagnostyki endodontycznej i leczenia kanałów z resorpcją twardych tkanek zęba , perforacjami oraz zmian typu endo-perio. Treści programowe przedmiotu zawierają zagadnienia leczenia chirurgicznego w endodoncji oraz leczenie szczególnie trudnych przypadków: kanałów zobliterowanych i silnie zakrzywionych oraz zębów po urazach. Studenci nabywają wiedzę i umiejętności z zakresu wypełniania kanałów metodą ciągłej fali ciepła oraz leczenia ostrych stanów w endodoncji. Treści programowe przedmiotu są zgodne z aktualnymi wytycznymi Europejskiego i Polskiego Towarzystwa Endodontycznego
PROTETYKA STOMATOLOGICZNA 1	Treści programowe Protetyki 1 obejmują zagadnienia z zakresu wykonywania protez szkieletowych, szynoprotez, protez z tworzyw elastycznych, protez overdentures, natychmiastowych i implantoprotetyki. Studenci mają poznać zasady leczenia protetycznego dzieci, leczenia pacjentów pooperacyjnych. Studenci zdobywają wiedzę z materiałoznawstwa protez ruchomych, czynności klinicznych i laboratoryjnych w procesie wykonywania uzupełnień protetycznych ruchomych i opartych na implantach, wad i zalet tych protez, zasad opieki pozabiegowej nad pacjentem, skutków nieprawidłowo prowadzonego leczenia protetycznego. W ramach treści programowych studenci nabywają umiejętności badania, diagnozowania, planowania, przygotowania podłoża do leczenia protetycznego oraz leczenia protetycznego częściowych braków zębowych różnymi protezami w prostych przypadkach klinicznych. Mają umieć posługiwać się nowoczesnymi metodami leczenia CAD/CAM, łukami twarzowymi i artykulatorami. Treści programowe obejmują również zagadnienia z zakresu z anatomii i fizjologii układ stomatognatyczny, szczególnie budowę i funkcje zespołu stawów skroniowo- żuchwowych, normy okluzji i artykulacji żuchwy, badania klinicznego i radiologicznego stawu s-ż, metody leczenia zaburzeń

	czynnościowych układu ruchowego narządu żucia oraz leczenia patologicznego starcia zębów.
ZABURZENIA CZYNNOŚCIOWE NARZĄDU ŻUCIA 2	W ramach treści programowych przedmiot koncentruje się na zaburzeniach związanych z mięśniami narządu żucia oraz stawami skroniowo-żuchwowymi, w tym ich przyczynach, objawach oraz metodach diagnostycznych. Studenci będą analizować zagadnienia związane z dysfunkcją stawów i mięśni, takimi jak ból w obrębie twarzy, ograniczenie ruchomości żuchwy oraz związane z tym problemy zdrowotne. Przedmiot obejmuje również omówienie przyczyn, skutków i postępowania w przypadku bruksizmu i innych parafunkcji, które mogą prowadzić do uszkodzeń tkanek stawowych. W trakcie zajęć kontynuowana jest nauka technik pobierania wycisków. Przedmiot porusza również tematykę fizjoterapii stomatologicznej – jej zastosowania oraz możliwych technik fizjoterapeutycznych. Studenci zyskują wszechstronną wiedzę na temat potencjalnych zaburzeń dotyczących narządu żucia oraz umiejętności potrzebne do skutecznej opieki stomatologicznej w tym zakresie.
RADIOLOGIA STOMATOLOGICZNA 2	Treści programowe dotyczą podstaw interpretacji zmian kostnych na zdjęciach radiologicznych. Szczegółowo omawiane są podstawowe pojęcie w radiologii tak, aby odróżniać obrazy zmian o charakterze zacienień i przejaśnień. Studenci poznają rodzaje zdjęć wewnątrz ustnych i zewnątrzustnych oraz analizują różnice we wskazaniach i jakości obrazu. Bardzo ważnym elementem jest ćwiczenie umiejętności analizy obrazu RTG "krok po kroku". Podstawowym elementem są ćwiczenia rozpoznawania prawidłowych obrazów struktury anatomicznych i różnicowanie ich ze zmianami patologicznymi. Analiza struktur anatomicznych widocznych w badaniach radiologicznych odbywa się na przykładach różnych badań radiologicznych np. CBCT w zależności od specjalności stomatologicznej. Studenci poznają rodzaje badań obrazowych wykorzystywanych w chirurgii szczękowo-twarzowej, endodoncji czy periodontologii. Ponadto omawiana jest diagnostyka radiologiczna dotycząca traumatologii, w tym złamań w obrębie twarzowej części czaszki oraz różnicowanie zmian zapalnych i diagnostyka zmian o charakterze torbieli. Bardzo ważnym elementem są ćwiczenia z diagnostyki radiologicznej zmian nowotworowych z zakresu chirurgii szczękowo-twarzowej. Zajęcia mają na celu wykształcenie praktycznych umiejętności postawienia prawidłowej diagnozy na podstawie poprawnie przeprowadzonego badania radiologicznego

	Treści programowe obejmują również -omówienie możliwości diagnostyki obrazowej chorób zapalnych, degeneracyjnych, nowotworowych, wad wrodzonych oraz zmian pourazowych układu stomatognatycznego; -zasady stomatologicznej diagnostyki radiologicznej, w tym wykonywania zdjęć wewnątrzustnych i interpretacji zdjęć RTG; -nabycie umiejętności identyfikowania prawidłowych i patologicznych struktur i narządów w dodatkowych badaniach obrazowych (RTG, USG i tomografia komputerowa – CT) oraz interpretacji relacji anatomicznych zilustrowanych podstawowymi metodami badań diagnostycznych z zakresu radiologii (zdjęcia przeglądowe i z użyciem środków kontrastowych), ze szczególnym uwzględnieniem głowy i szyi; -nabycie umiejętności rozmowy z pracownikami pracowni diagnostyki obrazowej na temat metod i możliwości diagnostyki, wykorzystania efektów końcowych diagnostyki, przeprowadzenie wspólnie porównania i analizy efektów diagnostyki, przedstawienie procesu diagnostycznego i spodziewanych efektów pacjentowi i jego rodzinie; -nabycie umiejętności prowadzenia dokumentacji medycznej, wystawiania skierowania na badania lub leczenie specjalistyczne stomatologiczne i ogólnomedyczne.
STOMATOLOGIA DZIECIĘCA 2	Studenci zdobywają wiedzę w zakresie zasad farmakologicznego przygotowania dziecka do leczenia stomatologicznego, chronologii rozwoju zębów mlecznych i stałych, fizjologicznych i patologicznych objawów ząbkowania, zaburzeń wyrzynania zębów, choroby próchnicowej – etiologii, epidemiologii, rodzajów próchnicy zębów, klasyfikacji i rozpoznania przebieg procesu próchnicowego - ocena ryzyka próchnicy zębów, metod leczenia próchnicy w zębach mlecznych i stałych w wieku rozwojowym - metody minimalnie inwazyjnego i inwazyjnych metody leczenia próchnicy u dzieci i młodzieży (infiltracja, techniki rotacyjne, metody atraumatycznego leczenia próchnicy - metoda abrazyjno-powietrzna, metody oscylacyjne, metody laserowe, dyskowanie, wskazania do zastosowania wypełnienia zapobiegawczego typu 1 i 2, zasad stosowania koron stalowych u dzieci, postępowania z próchnicą głęboką u dzieci. Treści programowe obejmują również nieprawidłowości rozwojowe zębów – liczby, kształtu i wielkości, nieprawidłowości rozwojowe szkliwa i zębiny nabyte i uwarunkowane genetycznie, choroby ogólnoustrojowe manifestujące

	się objawami w jamie ustnej, pulpopatie i zmiany w tkankach okołokorzeniowych zębów u dzieci i młodzieży – diagnostyka, przyczyny, przebieg procesu chorobowego, klasyfikację chorób miazgi zębów mlecznych i stałych niedojrzałych, ogólne wskazania i przeciwwskazania do leczenia endodontycznego zębów dziecięcych, materiały i metody leczenia chorób miazgi zębów mlecznych, biologiczne leczenie miazgi niedojrzałych zębów stałych - metoda apeksyfikacji i rewaskularyzacji, resorpcje patologiczne, choroby błony śluzowej jamy ustnej u dzieci, choroby dziąseł i przyzębia w wieku rozwojowym, etiologię i klasyfikacje urazowych uszkodzeń zębów, zasady przeprowadzania wywiadu i badania pacjenta z urazowym uszkodzeniem zębów, zasady postępowania w uszkodzeniach urazowych zębów mlecznych i stałych, w szczególności udzielania pierwszej pomocy w następstwie urazów zębów. Studenci zdobywają wiedzę i umiejętności w zakresie: chronologii rozwoju uzębienia; profilaktyki próchnicy zębów w różnych okresach rozwoju dziecka; choroby próchnicowej – metody diagnostyczne, plan postępowania profilaktyczno-leczniczego w aspekcie ryzyka próchnicy, materiały specyficzne techniki leczenia próchnicy u dzieci; zasad przeprowadzania wywiadu i badania klinicznego, metod diagnozowania i klasyfikacji stanu miazgi i TOW w wieku rozwojowym, wskazań i przeciwwskazań do leczenia chorób miazgi w zębach mlecznych oraz biologicznego leczenia miazgi niedojrzałych zębów stałych z uwzględnieniem stadium rozwoju zęba - metoda apeksyfikacji i rewaskularyzacji, resorpcje patologiczne; farmakologicznego przygotowanie dziecka do leczenia stomatologicznego – rodzaje i techniki znieczuleń miejscowych, sedacja i znieczulenie ogólne u dzieci; klasyfikacji urazowych uszkodzeń zębów u dzieci, zasad przeprowadzania wywiadu i badania w aspekcie urazowych uszkodzeń zębów u dzieci, metod leczenia urazowych uszkodzeń zębów mlecznych zależne od typu urazu i wieku dziecka, powikłań w zębach stałych po urazach zębów mlecznych, pourazowego uszkodzenia zębów stałych niedojrzałych – diagnostyka, standardy postępowania, rokowanie zależnie od typu urazu, wieku dziecka i następstw w rozwoju zgryzu, przebieg procesu gojenia miazgi i tkanek otaczających ząb, czas i techniki unieruchamiania zębów w poszczególnych rodzajach urazów; Treści programowe obejmują również: etiologię i możliwości leczenia patologii uzębienia związanych z zaburzeniami morfologicznymi, wadami
--	--

	rozwojowymi tkanek zmineralizowanych zębów oraz zaburzeń barwy zębów; zmiany patologiczne występujące najczęściej na błonie śluzowej jamy ustnej u dzieci, postaci stanów chorobowych dziąseł i przyzębia; wskazania do antybiotykoterapii, ekstrakcje zębów mlecznych i stałych w okresie rozwoju – wskazania, przeciwwskazania; specyfikę postępowania z pacjentem niepełnosprawnym intelektualnie i fizycznie; wybrane choroby ogólnoustrojowe i ich implikacje stomatologiczne.
ORTODONCJA 1	Treści programowe obejmują rozwój przed i pourodzeniowy, etiologię wad zgryzu, terapię ortodontyczną pacjentów z wadami rozwojowymi, rodzaje badań dodatkowych w ortodoncji oraz diagnostykę wad zgryzu w poszczególnych okresach rozwojowych. Studenci poznają zasady prowadzenia dokumentacji medycznej, podstawowe zasady badania klinicznego oraz zasady formułowania rozpoznania ortodontycznego w oparciu o wywiad, badanie kliniczne oraz analizę wyników badań dodatkowych. Omawiana jest ocena relacji łuków zębowych oraz struktur szkieletowych twarzoczaszki, klasyfikacja wad zgryzu, nieprawidłowości zębowe oraz podstawy analizy cefalometrycznej. Program obejmuje również planowanie profilaktyki i leczenia ortodontycznego, metody leczenia ortodontycznego, materiałoznawstwo ortodontyczne oraz podział, budowę i zastosowanie aparatów ortodontycznych. Omawiane są metody leczenia wad zębowo - wyrostkowych oraz nieprawidłowości szkieletowych, a także ocena wzrostu i leczenie czynnościowe - koncepcja oraz metody, leczenie ortodontyczne jako element terapii specjalistycznej oraz klasyfikacja i terapia wybranych wad wrodzonych obejmujących struktury twarzoczaszki Ponadto treści programowe obejmują wykorzystanie diagnostyki radiologicznej w ortodoncji, wykorzystanie analizy cefalometrycznej w planowaniu leczenia ortodontycznego, współpracę z lekarzami innych specjalności w ramach leczenia zespołowego oraz problem zębów zatrzymanych. Omawiany jest wiek kostny i wiek zębowy oraz metody ich oceny w ortodoncji, analiza cefalometryczna, pomiary kątowe i liniowe, ocena klasy szkieletowej. Studenci poznają tematykę ekstrakcji zębów w uzębieniu mlecznym, mieszanym i stałym, wady wrodzone twarzowej części czaszki oraz leczenie ortodontyczno- chirurgiczne. Program przedmiotu obejmuje również przygotowanie ortodontyczne pacjentów do odbudowy protetycznej i leczenie ortodontyczne pacjentów z chorobami przyzębia.

	W trakcie części klinicznej ćwiczeń studenci poznają instrumentarium stomatologiczne, przeprowadzają wywiad medyczny oraz pełne badanie stomatologiczne, przeprowadzają instruktaż higieny jamy ustnej oraz rozmowy motywacyjne z pacjentami oraz ich rodzicami, oceniają stan zgryzu oraz czynności narządu żucia w odniesieniu do przyjętych norm, wykonują wyciski, planują badania dodatkowe i konsultacje specjalistyczne, interpretują wyniki badań dodatkowych, udzielają pierwszej pomocy w przypadku uszkodzenia aparatu ortodontycznego, potrafią opracować zdejmowany aparat ortodontyczny w podstawowym zakresie, prawidłowo prowadzą dokumentację medyczną, profesjonalnie komunikują się z pacjentem, stosują się do przepisów z zakresu ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, realizują zasady kodeksu etyki lekarskiej oraz norm społecznych, współpracują z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia.
PROFESJONALIZM I KOMUNIKACJA 4	Przedmiot „Profesjonalizm i komunikacja”, jest kursem który wychodząc z paradygmatu profesjonalizmu zawodów medycznych wyposaża studentów w kompetencje pracy w zespole, komunikacji, opieki ukierunkowanej na pacjenta oraz kompetencje przywódcze. Treści teoretyczne przekazywane są w czasie zajęć seminaryjnych, a kompetencje rozwijane są w czasie zajęć symulowanych. Na poszczególnych latach nauczane są coraz bardziej złożone treści programowe, przechodząc od wstępu do profesjonalizmu i kompetencji interpersonalnych na roku 1, poprzez komunikację z pacjentem i zespołem, komunikację społeczną, aż do złożonych problemów komunikacji i zajęć konsolidujących na roku 4. Osią tematyczną kursu na roku 4 jest profesjonalizm zawodów medycznych oraz złożone problemy komunikacji (m. in. reagowanie w sytuacjach trudnych takich jak postęp choroby, proces umierania, żałoba; aspekty komunikacyjne kultury bezpieczeństwa itp.).
ENGLISH FOR DENTAL PRACTITIONERS	Treści programowe obejmują słownictwo specjalistyczne z endodoncji (instrumentarium, opis procedury, powikłania, opis konkretnych przypadków), implantologii (rodzaje implantów, opis zabiegu implantacji, powikłania), najczęstsze błędy w sztuce lekarskiej. Zajęcia mają charakter dyskusji w oparciu o materiały pisemne i audiowizualne. Studenci uczą się krytycznie analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim, wyciągać wnioski i porozumiewać się z pacjentem w języku angielskim zarówno w mowie jak i na piśmie na poziomie B2+ Europejskiego

	Systemu Opisu Kształcenia Językowego; stosować adekwatnie do sytuacji pytania otwarte, zamknięte, parafrazę, klaryfikację, podsumowania wewnętrzne i końcowe. Studenci zdobędą kwalifikacje dostosowywania sposobu komunikacji werbalnej do potrzeb pacjenta, wyrażając się w sposób zrozumiały i unikając żargonu medycznego. Zajęcia pomogą wyrobić w studentach motywację do samodzielnego sterowania procesem podnoszenia własnych kompetencji zawodowych/akademickich z wykorzystaniem języka obcego jako narzędzia komunikacji.
V ROK	
CHIRURGIA STOMATOLOGICZNA 2	Utrwalenie uzyskanej wiedzy i umiejętności z poprzednich lat studiów.
CHIRURGIA SZCZĘKOWO-TWARZOWA Z ONKOLOGIĄ 2	Treści programowe obejmują ugruntowanie wiedzy teoretycznej, zdobytej w poprzednich latach, w praktyce w bezpośrednim kontakcie studentów z pacjentami, leczonymi w Klinice Chirurgii Szczękowo-Twarzowej i Poradni Chirurgii Szczękowej, z powodu najczęściej występujących chorób w zakresie głowy i szyi, wymagających leczenia operacyjnego. Zajęcia kliniczne umożliwią studentom dalszy rozwój umiejętności w zakresie: badania podmiotowego, przedmiotowego, zlecenia badań dodatkowych i oceny ich wyników, stawiania prawidłowej diagnozy na podstawie analizy badań dodatkowych i przy zastosowaniu diagnostyki różnicowej, planowania diagnostycznego, uczestniczeniu w zabiegach operacyjnych, wykonywaniu opatrunków. Dodatkowo studenci będą mogli uczestniczyć w symulacjach ćwiczeń praktycznych, które pozwalają na bezpieczną naukę przeprowadzenia różnych technik chirurgicznych. Nauczanie kliniczne obejmuje również współpracę ze specjalistami spoza specjalizacji chirurgii szczękowo-twarzowej, co wpłynie na zrozumienie specyfiki opieki nad pacjentami z chorobami ogólnymi oraz zasady współpracy z lekarzami prowadzącymi.
CHOROBY PRZYŻĘBIA I BŁONY ŚLUZOWEJ JAMY USTNEJ 2	Utrwalenie uzyskanej wiedzy i umiejętności z poprzednich lat studiów. Przebieg zajęć klinicznych: przyjmowanie pacjentów z periodontopatiami (badanie kliniczne, diagnostyka, leczenie niechirurgiczne, planowanie leczenia kompleksowego) i chorobami błony śluzowej jamy ustnej (kliniczna diagnostyka różnicowa), asysta w zabiegach chirurgicznych dotyczących

	przyzębia i implantologicznych oraz w pobieraniu wycinków i leczeniu chirurgicznym chorób błony śluzowej jamy ustnej.
GEROSTOMATOLOGIA	Utrwalenie wiedzy i umiejętności uzyskanych na poprzednich latach studiów w kontekście opieki stomatologicznej nad pacjentem starszym oraz znajomości zasad komunikacji werbalnej i niewerbalnej z osobami starszymi (komunikacja medyczna).
STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA Z ENDODONCJĄ (ENDODONCJA) 2	Podczas ćwiczeń klinicznych studenci utrwalają wiedzę i umiejętności uzyskane na poprzednich latach studiów. Studenci dalej rozwijają umiejętności praktyczne z zakresu leczenia endodontycznego, przyjmując pacjentów pod nadzorem asystenta.
STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA Z ENDODONCJĄ (STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA) 3	Utrwalenie uzyskanej wiedzy i umiejętności z poprzednich lat studiów.
PROTETYKA STOMATOLOGICZNA 2	Studenci utrwalają wiedzę i umiejętności, zdobyte na poprzednich latach studiów. W przebiegu ćwiczeń klinicznych studenci samodzielnie przyjmują pacjentów, rozwijając dalej umiejętności przeprowadzenia badania, postawienia prawidłowej diagnozy oraz zaplanowania leczenia protetycznego oraz przygotowania jamy ustnej pacjenta do leczenia. Utrwalają umiejętności z zakresu przeprowadzenia leczenia protezami stałymi i ruchomymi oraz opieki nad pacjentem z protezami. Studenci rozwijają umiejętności w zakresie komunikacji w relacji lekarz-pacjent oraz lekarz-technik i interpersonalnej.
RADIOLOGIA STOMATOLOGICZNA 3	Utrwalenie uzyskanej wiedzy i umiejętności z poprzednich lat studiów.
STOMATOLOGIA ZINTEGROWANA WIEKU DOROSŁEGO	Treści programowe przedmiotu obejmują doskonalenie nabytych w poprzednich latach umiejętności teoretycznych i praktycznych z zakresu stomatologii: - dalszy rozwój umiejętności oceny stanu zdrowia jamy ustnej pacjenta i zdefiniowania głównego problemu pod kątem zaplanowania i przeprowadzenia interdyscyplinarnego leczenia docelowego z wykorzystaniem badań uzupełniających i z uwzględnieniem najnowszych osiągnięć nauki w dziedzinie stomatologii z dostosowaniem różnych wariantów ekonomicznych do możliwości pacjenta;

	- dalszy rozwój umiejętności prowadzenia dokumentacji medycznej, wystawiania skierowania na badania lub leczenie specjalistyczne stomatologiczne i ogólnomedyczne oraz zlecania badań dodatkowych i interpretację ich wyników oraz zaplanować konsultacje; - dalszy rozwój umiejętności ustalania planu postępowania profilaktyczno-leczniczego na podstawie indywidualnej oceny ryzyka występowania chorób jamy ustnej; - dalszy rozwój umiejętności ustalania wskazań i przeciwwskazań do wykonania określonych zabiegów stomatologicznych w trakcie kompleksowej rehabilitacji stomatologicznej pacjenta; - dalszy rozwój kompetencji w zakresie kształtowania postaw etycznych względem pacjenta i współpracowników; - dalszy rozwój umiejętności planowania leczenia wielospecjalistycznego zgodnie z zasadami najnowszych technik leczenia stomatologicznego; - dalszy rozwój umiejętności planowania i przeprowadzania podstawowych zabiegów leczniczych w ramach zintegrowanego leczenia stomatologicznego pacjentów dorosłych.
STOMATOLOGIA ZINTEGROWANA WIEKU ROZWOJOWEGO	Studenci rozwijają zdobyte w poprzednich latach umiejętności w zakresie: kompleksowego wywiadu i badania klinicznego oraz zintegrowanego planu leczenia pacjentów pod kątem zdrowia całej jamy ustnej.
STOMATOLOGIA DZIECIĘCA 3	Utrwalenie uzyskanej wiedzy i umiejętności z poprzednich lat studiów. Studenci rozwijają również umiejętności w zakresie komunikacji w relacji lekarz-pacjent, lekarz-rodzina pacjenta oraz interpersonalnej.
ORTODONCJA 2	Utrwalenie uzyskanej wiedzy i umiejętności z poprzednich lat studiów.
ASPEKTY PRAWNE I ORGANIZACYJNE PRAKTYKI ZAWODU LEKARZA DENTYSTY	Treści programowe przedmiotu Aspekty prawne zawodu lekarza dentysty obejmują następujące zagadnienia: - zasady funkcjonowania i zarządzania podmiotami wykonującymi działalność leczniczą - e-usługi w ochronie zdrowia - zasady negocjacji i zawierania umów o udzielanie świadczeń zdrowotnych - zasady organizacji i prowadzenia praktyki stomatologicznej

	- podstawowe zasady wykonywania zawodu lekarza dentysty w ramach stosunku pracy - regulacje prawne dotyczące wykonywania działalności leczniczej - definicja błędu medycznego w praktyce stomatologicznej oraz odpowiedzialność zawodową i prawne konsekwencje. - pojęcie powikłań, rozróżnienie między błędem medycznym a powikłaniem oraz ich konsekwencje prawne. - procedury określania błędu medycznego w postępowaniach sądowych, uwzględniające orzecznictwo i normy prawne. - pojęcie zgody na leczenie, obowiązki lekarza dentysty i prawa pacjenta. - procedura uzyskiwania zgody na leczenie, w tym informowanie pacjenta o ryzyku i przebiegu zabiegu. - zasady zawierania umowy o pracę oraz obowiązki pracodawcy i pracownika w zawodzie lekarza dentysty. - zastosowanie umów cywilnoprawnych (zlecenie, umowa o dzieło) w praktyce stomatologicznej.
--	--

ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ Z PROGRAMU STUDIÓW

Grupy zajęć, w ramach których osiąga się szczególowe efekty uczenia się

[illegible]

[illegible]

* zajęcia grupy zajęć – nazwa przedmiotu/grupy zajęć/przedmiotów

** symbol efektu z zał. nr 1 do programu studiów

Jeżeli dany efekt uczenia się dla kierunku może być osiągnięty w ramach zajęć/grupy zajęć, należy wpisać znak „+” odpowiedniej komórce tabeli.

Symbole występujące w tabeli (+, ++, +++) określają stopień, w jakim efekty uczenia się związane są z danym zajęciem/grupa zajęć – im większa liczba plusów, tym większy stopień osiągania tych efektów.

Dopuszcza się w celu oznaczenia stopnia osiągania efektów uczenia się zastosowanie odpowiednio symboli 1, 2, 3.

Załącznik 3A do Programu studiów - lekarsko-dentystyczny

PLAN STUDIÓW														
KIERUNEK STUDIÓW:		LEKARSKO-DENTYSTYCZNY												
POZIOM:		jednolite magisterskie												
PROFIL:		ogólnoakademicki												
FORMA STUDIÓW:		stacjonarne, niestacjonarne												
CYKL KSZTAŁCENIA OD ROKU AKADEMICKIEGO:		2025/2026												
I ROK STUDIÓW 2025/2026														
Zajęcia/grupa zajęć realizowane w ramach przedmiotu		Semestr 1 (zimowy), Semestr 2 (letni)												SEMESTR
		Liczba godzin												
		w	sem	ćw	k	zp	pz	e-l	Liczba godzin kontaktowych w	liczba godzin samokształcenia w	liczba wszystkich godzin w semestrze	ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia:	
Przedmioty obowiązkowe														
Lp.	Nazwa przedmiotu													
1	Anatomia człowieka		14	66				60	140	235	375	15	E	1 i 2
2	Histologia, cytologia i embriologia		10	60				15	85	115	200	8	E	1
3	Biofizyka		4	16				10	30	70	100	4	ZzO	1
4	Biologia medyczna		5	25				5	35	65	100	4	E	2
5	Chemia			40				10	50	50	100	4	ZzO	2
6	Pierwsza pomoc medyczna			20				10	30	20	50	2	ZzO	1
7	Medycyna katastrof i medycyna ratunkowa			15				15	30	45	75	3	ZzO	2
8	Stomatologia przedkliniczna		15	35				4	54	46	100	4	ZzO	1
9	BHP							4	4	0	4	0	Z	1
10	Język angielski		60						60	40	100	4	ZzO	1 i 2
11	Historia medycyny							15	15	10	25	1	ZzO	2
12	Etyka w stomatologii							20	20	30	50	2	ZzO	2
13	Profesjonalizm i komunikacja 1		27	5				8	40	10	50	2	ZzO	2
14	Medycyna cyfrowa			15					15	10	25	1	ZzO	2
15	Wychowanie fizyczne			60					60	0	60	0	Z	1 i 2
Suma:			135	357				176	668	746	1414	54	x	x
Przedmioty fakultatywne														
1	Fakultet 1		15						15	10	25	1	ZzO	2
2	Fakultet 2		15						15	10	25	1		2
Suma:			30						30	20	50	2	x	x
Praktyki														
1	Wakacyjne praktyki zawodowe						120		120		120	4	ZzO	2
Razem:			165	357			120	176	818	766	1584	60	x	x
Legenda:														
Wykłady		w												
Seminarium		sem												
Ćwiczenia		ćw												
Zajęcia kliniczne		k												
Zajęcia praktyczne		zp												
Praktyki zawodowe		pz												
E-learning		e-l												
Zaliczenie z oceną		ZzO												
Zaliczenie		Z												
Egzamin		E												

PLAN STUDIÓW														
KIERUNEK STUDIÓW:								LEKARSKO-DENTYSTYCZNY						
POZIOM:								jednolite magisterskie						
PROFIL:								ogólnoakademicki						
FORMA STUDIÓW:								stacjonarne, niestacjonarne						
II ROK STUDIÓW 2026/2027														
Zajęcia/grupa zajęć realizowane w ramach przedmiotu				Semestr 3 (zimowy), Semestr 4 (letni)										SEMESTR
				Liczba godzin										
w	sem	ćw	k	zp	pz	e-l	Liczba godzin kontaktowych w	liczba godzin samokształcenia w	liczba wszystkich godzin w semestrze	ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia:			
Przedmioty obowiązkowe														
Lp.	Nazwa przedmiotu													
1	Biochemia			50				25	75	100	175	7	E	1
2	Immunologia		5	15				10	30	45	75	3	ZzO	1
3	Fizjologia człowieka		10	40				20	70	105	175	7	E	1
4	Fizjologia ciąży			10					10	15	25	1	ZzO	1
5	Farmakologia 1			20				20	40	35	75	3	ZzO	2
6	Genetyka medyczna		3	8				4	15	10	25	1	ZzO	2
7	Mikrobiologia		9	18				13	40	60	100	4	E	2
8	Patofizjologia		8	30				12	50	50	100	4	E	2
9	Materiałoznawstwo - Stomatologia zachowawcza		4	24				5	33	17	50	2	ZzO	2
10	Rehabilitacja		15						15	10	25	1	ZzO	2
11	Radiologia ogólna							15	15	10	25	1	ZzO	2
12	Fizjologia narządu żucia			30				8	38	12	50	2	ZzO	1
13	Ergonomia		5	25					30	20	50	2	ZzO	2
14	Wstęp do materiałoznawstwa							10	10	15	25	1	ZzO	1
15	Nauczanie przedkliniczne - Stomatologia zachowawcza 1		8	24				6	38	37	75	3	ZzO	2
16	Nauczanie przedkliniczne - Stomatologia dziecięca		6	12					18	7	25	1	ZzO	2
17	Profilaktyka stomatologiczna		2	10					12	13	25	1	ZzO	1
18	Zdrowie publiczne							10	10	15	25	1	ZzO	2
19	Stomatologia społeczna			26	4				30	45	75	3	ZzO	1
20	Prawo medyczne z orzecznictwem sądowo-medycznym		15						15	10	25	1	ZzO	1
21	Profesjonalizm i komunikacja 2		10	5					15	10	25	1	ZzO	1
22	Psychologia lekarska		8	8				9	25	5	30	1	ZzO	2
23	Wstęp do EBM i biostatystyki			20				16	36	39	75	3	ZzO	1
24	Język angielski		60						60	90	150	6	E	1 i 2
Suma:			168	375	4			183	730	775	1505	60	x	x
Przedmioty fakultatywne														
1	Fakultet 1		15						15	10	25	1	ZzO	2
2	Fakultet 2		15						15	10	25	1		2
Suma:			30						30	20	50	2	x	x
Praktyki														
1	Wakacyjne praktyki zawodowe						120		120		120	4	ZzO	2
Razem:			198	375	4		120	183	880	795	1675	66	x	x
Legenda:														
Wykłady												w		
Seminarium												sem		
Ćwiczenia												ćw		
Zajęcia kliniczne												k		
Zajęcia praktyczne												zp		
Praktyki zawodowe												pz		
E-learning												e-l		
Zaliczenie z oceną												ZzO		
Zaliczenie												Z		
Egzamin												E		

PLAN STUDIÓW														
KIERUNEK STUDIÓW:							LEKARSKO-DENTYSTYCZNY							
POZIOM:							jednolite magisterskie							
PROFIL:							ogólnoakademicki							
FORMA STUDIÓW:							stacjonarne, niestacjonarne							
III ROK STUDIÓW 2027/2028														
Zajęcia/grupa zajęć realizowane w ramach przedmiotu		Semestr 5 (zimowy), Semestr 6 (letni)												SEMESTR
		Liczba godzin												
		w	sem	ćw	k	zp	pz	e-l	Liczba godzin kontaktowych w	liczba godzin samokształcenia w	liczba wszystkich godzin w semestrze	ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia:	
Przedmioty obowiązkowe														
Lp.	Nazwa przedmiotu													
1	Farmakologia 2			20				20	40	35	75	3	E	1
2	Patomorfologia			42				18	60	40	100	4	E	1 i 2
3	Chirurgia ogólna z onkologią			8	8			10	26	4	30	1	E	1
				12					12	13	25	1		
				10	17			10	37	13	50	2		
4	Choroby wewnętrzne		5	17	43			35	100	35	135	5	E	1 i 2
5	Choroby wewnętrzne (kardiologia)			10	15			10	35	15	50	2		2
6	Problemy kardiologiczne w stomatologii		20						20	5	25	1	ZzO	2
7	Choroby zakaźne			20				10	30	5	35	1	ZzO	1
8	Pediatrya			16	29			15	60	40	100	4	E	1
9	Okulistyka			8	7				15	10	25	1	ZzO	1
10	Patologia jamy ustnej		10	11				10	31	19	50	2	ZzO	2
11	Nauczanie przedkliniczne - Stomatologia zachowawcza 2		8	24				6	38	12	50	2	ZzO	1
12	Nauczanie przedkliniczne - Chirurgia stomatologiczna			12				26	38	12	50	2	ZzO	2
13	Nauczanie przedkliniczne - Choroby przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej		5	15				9	29	1	30	1	ZzO	2
14	Stomatologia zachowawcza z endodoncją (Stomatologia zachowawcza) 1			22	33			10	65	35	100	4	ZzO	2
15	Nauczanie przedkliniczne - Endodoncja		5	30				10	45	5	50	2	ZzO	2
16	Materiałoznawstwo - Protetyka stomatologiczna		4	15				8	27	3	30	1	ZzO	1
17	Nauczanie przedkliniczne - Protetyka stomatologiczna		50	100				30	180	45	225	9	ZzO	1 i 2
18	Zaburzenia czynnościowe narządu żucia 1		10	20	10				40	10	50	2	ZzO	2
19	Radiologia stomatologiczna 1		40					20	60	15	75	3	ZzO	1
20	Stomatologia dziecięca 1		13	58					71	29	100	4	ZzO	1 i 2
21	Nauczanie przedkliniczne - Ortodoncja		6	8				2	16	9	25	1	ZzO	2
22	Profesjonalizm i komunikacja 3		15	10					25	5	30	1	ZzO	2
Suma:		0	191	488	162	0	0	259	1100	415	1515	59	x	x
Przedmioty fakultatywne														
1	Fakultet 1		15						15	10	25	1	ZzO	1
Suma:			15						15	10	25	1	ZzO	x
Praktyki														
1	Wakacyjne praktyki zawodowe						120		120		120	4	ZzO	2
Razem:		0	206	488	162	0	120	259	1235	425	1660	64	x	x
Legenda: Wykłady w Seminarium sem Ćwiczenia ćw Zajęcia kliniczne k Zajęcia praktyczne zp Praktyki zawodowe pz E-learning e-l Zaliczenie z oceną ZzO Zaliczenie Z Egzamin E														

PLAN STUDIÓW																
KIERUNEK STUDIÓW:										LEKARSKO-DENTYSTYCZNY						
POZIOM:										jednolite magisterskie						
PROFIL:										ogólnoakademicki						
FORMA STUDIÓW:										stacjonarne, niestacjonarne						
IV ROK STUDIÓW 2028/2029																
Zajęcia/grupa zajęć realizowane w ramach przedmiotu		Semestr 7 (zimowy), Semestr 8 (letni)												SEMESTR		
		Liczba godzin														
		w	sem	ćw	k	zp	pz	e-l	Liczba godzin kontaktowych w	liczba godzin samokształcenia w	liczba wszystkich godzin w semestrze	ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia:			
Przedmioty obowiązkowe																
Lp.	Nazwa przedmiotu															
1	Medycyna sądowa			4	6					10	15	25	1	ZzO	1	
2	Anestezjologia i reanimacja			6	24					30	5	35	1	ZzO	2	
3	Farmakologia kliniczna			18				12		30	20	50	2	ZzO	1	
4	Neurologia			15						15	10	25	1	ZzO	1	
5	Otorynolaryngologia			10	20			15		45	30	75	3	E	1	
6	Dermatologia z wenerologią			8	12			10	30	5	35	1	ZzO	1		
7	Chirurgia stomatologiczna 1				100			34	134	41	175	7	ZzO	1		
8	Implantologia stomatologiczna		20						20	5	25	1	ZzO	2		
9	Chirurgia szczękowo-twarzowa z onkologią 1			15	45			20	80	20	100	4	ZzO	2		
10	Choroby przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej 1			12	54			28	94	31	125	5	ZzO	1 i 2		
11	Stomatologia zachowawcza z endodoncją (Stomatologia zachowawcza) 2			20	74			26	120	30	150	6	ZzO	1 i 2		
12	Stomatologia zachowawcza z endodoncją (Endodoncja) 1			14	96			30	140	35	175	7	ZzO	1 i 2		
13	Protetyka stomatologiczna 1			15	45			15	75	75	150	6	ZzO	2		
14	Zaburzenia czynnościowe narządu żucia 2			10	26				36	14	50	2	ZzO	1		
15	Radiologia stomatologiczna 2		24					6	30	5	35	1	ZzO	2		
16	Stomatologia dziecięca 2			11	55			14	80	20	100	4	ZzO	1 i 2		
17	Ortodoncja 1			12	60			44	116	35	151	6	ZzO	1 i 2		
18	Profesjonalizm i komunikacja 4			15	10				25	5	30	1	ZzO	1		
19	English for Dental Practitioners			20					20	5	25	1	ZzO	2		
Suma:			59	200	617			254	1130	406	1536	60	x		20	
Przedmioty fakultatywne																
1	Fakultet 1			15					15	10	25	1	ZzO	1		
Suma:			15						15	10	25	1			x	
Praktyki																
1	Wakacyjne praktyki zawodowe						120		120		120	4	ZzO	2		
Razem:			74	200	617		120	254	1265	416	1681	65	x		x	
Legenda:																
Wykłady w																
Seminarium sem																
Ćwiczenia ćw																
Zajęcia kliniczne k																
Zajęcia praktyczne zp																
Praktyki zawodowe pz																
E-learning e-l																
Zaliczenie z oceną ZzO																
Zaliczenie Z																
Egzamin E																

PLAN STUDIÓW																
KIERUNEK STUDIÓW:								LEKARSKO-DENTYSTYCZNY								
POZIOM:								jednolite magisterskie								
PROFIL:								ogólnoakademicki								
FORMA STUDIÓW:								stacjonarne, niestacjonarne								
V ROK STUDIÓW 2029/2030																
Zajęcia/grupa zajęć realizowane w ramach przedmiotu					Semestr 9 (zimowy), Semestr 10 (letni)											SEMESTR
					Liczba godzin											
					w	sem	ćw	k	zp	pz	e-l	Liczba godzin kontaktowych w	liczba godzin samokształcenia w	liczba wszystkich godzin w semestrze	Ilość ECTS w semestrze	
Przedmioty obowiązkowe																
Lp.	Nazwa przedmiotu															
1	Chirurgia stomatologiczna 2				110				110	65	175	7	E	2		
2	Chirurgia szczękowo-twarzowa z onkologią 2				60				60	40	100	4	E	1		
3	Choroby przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej 2				95				95	55	150	6	E	1 i 2		
4	Gerostomatologia				50				50	40	90	3	ZzO	1 i 2		
5	Stomatologia zachowawcza z endodoncją (Endodoncja) 2				56				56	19	75	3	E	1		
6	Stomatologia zachowawcza z endodoncją (Stomatologia zachowawcza) 3				84				84	91	175	7	E	1		
7	Protetyka stomatologiczna 2				145				145	105	250	10	E	1 i 2		
8	Radiologia stomatologiczna 3				15				15	10	25	1	E	1		
9	Stomatologia zintegrowana wieku dorosłego				65				65	55	120	4	E*	2		
10	Stomatologia zintegrowana wieku rozwojowego				40				40	35	75	3	E*	2		
11	Stomatologia dziecięca 3				105				105	45	150	6	E	1 i 2		
12	Ortodoncja 2				90				90	80	170	6	E	1 i 2		
13	Aspekty prawne i organizacyjne praktyki zawodu lekarza dentysty		15						15	10	25	1	ZzO	1		
Suma:		0	15	0	915	0	0	0	930	650	1580	61	x	x		
E* - egzamin OSCE wspólny dla przedmiotów Stomatologia zintegrowana wieku dorosłego i Stomatologia zintegrowana wieku rozwojowego																
Legenda:																
Wykłady w																
Seminarium sem																
Ćwiczenia ćw																
Zajęcia kliniczne k																
Zajęcia praktyczne zp																
Praktyki zawodowe pz																
E-learning e-l																
Zaliczenie z oceną ZzO																
Zaliczenie Z																
Egzamin E																

	Faculty of Medicine with the Division of Dentistry	I	lecture												
		sem	seminar												
		c	classes												
		cc	clinical classes												
		pc	practical classes												
		T	training												
		E-I	E-learning												
		s-I	self-learning												
No.	Courses	Hours							Contact hours/year	Self-learning hours/year	ECTS/year	E-exam, CG-credit with grade, C-credit	Semesters		
		Semesters: winter 1 + summer 2													
		I	sem	c	cc	pc	T	E-learning							
1	Human Anatomy		14	66				60	140	235	15	E	1 & 2		
2	Histology, Cytology and Embryology		10	60				15	85	115	8	E	1 or 2		
3	Biophysics		4	16				10	30	70	4	CG	1 or 2		
4	Medical Biology		5	25				5	35	65	4	E	1 or 2		
5	Chemistry			40				10	50	50	4	CG	1 or 2		
6	First Medical Aid			20				10	30	20	2	CG	1 or 2		
7	Emergency & Disaster Medicine			15				15	30	45	3	CG	1 or 2		
8	Preclinical Dentistry		15	35				4	54	46	4	CG	1 or 2		
9	Occupational Safety							4	4	0	0	C	1 or 2		
10	Polish		60						60	40	4	CG	1 & 2		
11	History of Medicine							15	15	10	1	CG	1 or 2		
12	Ethics in Dentistry							20	20	30	2	CG	1 or 2		
13	Professionalism and communication 1		27	5				8	40	10	2	CG	1 or 2		
14	Digital Medicine			15					15	10	1		1 or 2		
15	Physical Education			60					60	0	0	C	1 & 2		
16	Elective 1		15						15	10	1	CG	1 or 2		
17	Elective 2		15						15	10	1	CG	1 or 2		
18	Summer Training						120		120	0	4	CG	2		
	Total		165	357			120	176	818	766	60				

	Faculty of Medicine with the Division of Dentistry		I	lecture									
			sem	seminar									
		Program 5DMD		c	classes								
		Level of study: Master studies		cc	clinical classes								
		Profile: general academic		pc	practical classes								
		Form of study: full time		T	training								
		2nd year		E-I	E-learning								
		Academic year: 2026/2027		s-I	self-learning								
No.	Courses	Hours							Number of hours/year	Self-learning hours/year	ECTS/year	E-exam, CG-credit with grade, C-credit	Semesters
		Semesters: winter 3 + summer 4											
		I	sem	c	cc	pc	T	E-learning					
1	Biochemistry			50				25	75	100	7	E	3 or 4
2	Immunology		5	15				10	30	45	3	CG	3 or 4
3	Human Physiology		10	40				20	70	105	7	E	3 or 4
4	Pregnancy Physiology			10					10	15	1	CG	3 or 4
5	Pharmacology 1			20				20	40	35	3	CG	4
6	Medical Genetics		3	8				4	15	10	1	CG	3 or 4
7	Microbiology		9	18				13	40	60	4	E	3 or 4
8	Pathophysiology 1		8	30				12	50	50	4	E	3 or 4
9	Material Science - Conservative Dentistry		4	24				5	33	17	2	CG	3 or 4
10	Rehabilitation		15						15	10	1	CG	3 or 4
11	General Radiology							15	15	10	1	CG	3 or 4
12	Physiology of Masticatory System			30				8	38	12	2	CG	3 or 4
13	Ergonomics		5	25					30	20	2	CG	3 or 4
14	Introduction to Meterial Science							10	10	15	1	CG	3 or 4
15	Preclinical Conservative Dentistry 1		8	24				6	38	37	3	CG	3 or 4
16	Preclinical Pediatric Dentistry & Dental Prevention		6	12					18	7	1	CG	3 or 4
17	Dental Prevention		2	10					12	13	1	CG	3 or 4
18	Public Health							10	10	15	1	CG	3 or 4
19	Social Dentistry			26	4				30	45	3	CG	3 or 4
20	Medical Law with Medical Certification		15						15	10	1	CG	3 or 4
21	Professionalism and comunication 2		10	5					15	10	1	CG	3 or 4
22	Medical Psychology		8	8				9	25	5	1	CG	3 or 4
23	Introduction to EMB and Biostatistics			20				16	36	39	3	CG	3 or 4
24	Polish		60						60	90	6	E	3 & 4
25	Elective 1		15						15	10	1	CG	3 or 4
26	Elective 2		15						15	10	1	CG	3 or 4
27	Summer Training						120		120	0	4	CG	4
	Total		198	375	4		120	183	880	795	66		

	Faculty of Medicine with the Division of Dentistry		I	lecture									
			sem	seminar									
		Program 5DMD		c	classes								
		Level of study: Master studies		cc	clinical classes								
		Profile: general academic		pc	practical classes								
		Form of study: full time		T	training								
		3rd year		E-I	E-learning								
		Academic year: 2027/2028		s-I	self-learning								
No.	Courses	Hours						Number of hours/year	Self-learning hours/year	ECTS/year	E-exam, CG-credit with grade, C-credit	Semesters	
		Semesters: winter 5 + summer 6											
		I	sem	c	cc	pc	T						E-learning
1	Pharmacology 2			20				20	40	35	3	E	5
2	Pathomorphology			42				18	60	40	4	E	5 & 6
3	General Surgery & Oncology			8	8			10	26	4	1	E	5 or 6
				12					12	13	1		
				10	17			10	37	13	2		
4	Internal Diseases		5	17	43			35	100	35	5	E	5 or 6
5	Internal Disease (Cardiology)			10	15			10	35	15	2		
6	Cardiologic Problems in Dentistry		20						20	5	1	CG	5 or 6
7	Infectious Diseases			20				10	30	5	1	CG	5 or 6
8	Pediatrics			16	29			15	60	40	4	E	5 or 6
9	Ophthalmology			8	7				15	10	1	CG	5 or 6
10	Pathology of Oral Cavity		10	11				10	31	19	2	CG	5 or 6
11	Preclinical Conservative Dentistry 2		8	24				6	38	12	2	CG	5 or 6
12	Preclinical Oral Surgery			12				26	38	12	2	CG	5 or 6
13	Preclinical Periodontology & Oral Mucosal Diseases		5	15				9	29	1	1	CG	5 or 6
14	Conservative Dentistry with Endodontics (CD) 1			22	33			10	65	35	4	CG	5 or 6
15	Preclinical Endodontics		5	30				10	45	5	2	CG	5 or 6
16	Material Science - Prosthetic Dentistry		4	15				8	27	3	1	CG	5 or 6
17	Preclinical Prosthetic Dentistry		50	100				30	180	45	9	CG	5 & 6
18	Functional Disorders of the Masticatory System 1		10	20	10				40	10	2	CG	5 or 6
19	Dental Radiology 1		40					20	60	15	3	CG	5 or 6
20	Pediatric Dentistry 1		13	58					71	29	4	CG	5 & 6
21	Preclinical Orthodontics		6	8				2	16	9	1	CG	5 or 6
22	Professionalism and communication 3		15	10					25	5	1	CG	5 or 6
23	Elective		15						15	10	1	CG	5 or 6
24	Summer Training						120		120	0	4	CG	6
	Total		206	488	162		120	259	1235	425	64		

	Faculty of Medicine with the Division of Dentistry		I	lecture									
			sem	seminar									
		Program 5DMD		c	classes								
		Level of study: Master studies		cc	clinical classes								
		Profile: general academic		pc	practical classes								
		Form of study: full time		T	training								
		4th year		E-I	E-learning								
		Academic year: 2028/2029		s-I	self-learning								
No.	Courses	Hours							Number of hours/year	Self-learning hours/year	ECTS/year	E-exam, CG-credit with grade, C-credit	Semesters
		Semesters: winter 7 + summer 8											
		I	sem	c	cc	pc	T	E-learning					
1	Forensic Medicine			4	6				10	15	1	CG	7 or 8
2	Anesthesiology & Resuscitation			6	24				30	5	1	CG	7 or 8
3	Clinical Pharmacology			18				12	30	20	2	CG	7 or 8
4	Neurology			15					15	10	1	CG	7 or 8
5	Otolaryngology			10	20			15	45	30	3	E	7 or 8
6	Dermatology & Venerology			8	12			10	30	5	1	CG	7 or 8
7	Oral Surgery 1				100			34	134	41	7	CG	7 or 8
8	Oral Implantology		20						20	5	1	CG	7 or 8
9	Maxillofacial Surgery & Oncology 1			15	45			20	80	20	4	CG	7 or 8
10	Periodontology & Oral Mucosal Diseases 1			12	54			28	94	31	5	CG	7 & 8
11	Conservative Dentistry with Endodontics (CD) 2			20	74			26	120	30	6	CG	7 & 8
12	Conservative Dentistry with Endodontics (E.) 1			14	96			30	140	35	7	CG	7 & 8
13	Prosthetic Dentistry 1			15	45			15	75	75	6	CG	7 or 8
14	Functional Disorders of the Masticatory System 2			10	26				36	14	2	CG	7 or 8
15	Dental Radiology 2		24					6	30	5	1	CG	7 or 8
16	Pediatric Dentistry 2			11	55			14	80	20	4	CG	7 & 8
17	Orthodontics 1			12	60			44	116	35	6	CG	7 & 8
18	Professionalism and comunication 4		15	10					25	5	1	CG	7 or 8
19	Polish for Dental Practitioners			20					20	5	1	CG	7 or 8
20	Elective		15						15	10	1	CG	7 or 8
21	Summer Training						120		120	0	4	CG	8
	Total		74	200	617		120	254	1265	416	65		

	Faculty of Medicine with the Division of Dentistry		I	lecture											
			sem	seminar											
			c	classes											
			cc	clinical classes											
			pc	practical classes											
			T	training											
			E-I	E-learning											
			s-I	self-learning											
No.	Courses	Hours							Number of hours/year	Self-learning hours/year	ECTS/year	E-exam, CG-credit with grade, C-credit	Semesters		
		Semesters: winter 9 + summer 10													
		I	sem	c	cc	pc	T	E-learning							
1	Oral Surgery 2				110				110	65	7	E	9 or 10		
2	Maxillofacial Surgery & Oncology 2				60				60	40	4	E	9 or 10		
3	Periodontology and Oral Mucosal Diseases 2				95				95	55	6	E	9 & 10		
4	Gerostomatology				50				50	40	3	CG	9 & 10		
5	Conservative Dentistry with Endodontics € 2				56				56	19	3	E	9 or 10		
6	Conservative Dentistry with Endodontics (CD) 3				84				84	91	7		9 or 10		
7	Prosthetic Dentistry 2				145				145	105	10	E	9 & 10		
8	Deantal Radiology 3				15				15	10	1	E	9 or 10		
9	Integrated Adult Dentistry				65				65	55	4	OSCE	10		
10	Integrated Pediatric Dentistry				40				40	35	3		10		
11	Pediatric Dentistry 3				105				105	45	6	E	9 & 10		
12	Orthodontics 2				90				90	80	6	E	9 & 10		
13	Legal Aspects of Dentistry Practice		15						15	10	1	CG	9 or 10		
	Total		15		915				930	650	61				